

Sprawozdanie z realizacji programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011

Na podstawie:

- Uchwały Nr IV/22/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011
- Uchwały Nr VII/101/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 17 marca 2011 r. w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011 – 2012

Wrocław, marzec 2012 r.

Wstęp

Dzięki determinacji Miasta realizacja programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011 przebiegła sprawnie, pomimo kryzysu legislacyjnego, który stał się poważnym zagrożeniem dla realizacji tej współpracy.

W dniu 12 marca 2010 roku weszła w życie ustawa z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 28, poz. 146).

Nowelizacja ta wniosła szereg istotnych zmian do ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym między innymi:

- obowiązek przeprowadzania konsultacji z radami pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 projektów aktów prawa miejscowego w trybie określonym w uchwale organu stanowiącego jednostki samorządu terytorialnego, dotyczącej szczegółowego sposobu konsultowania,
- obowiązek uchwalenia przez organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi po konsultacjach, o których mowa wyżej do dnia 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu, zgodnie z wymogami ustawowymi dotyczącymi zawartości programu.

Niezwłocznie przystąpiono zatem do przygotowania, przeprowadzenia konsultacji i uchwalenia Uchwały Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010 roku w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji (Dz. Urz.Woj. Doln. Nr 189, poz.2829).

Następnie przygotowano projekt uchwały w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011, który był przedmiotem konsultacji w okresie od 6 października do 5 listopada 2010r. Organizacje pozarządowe zgłosiły swoje uwagi, które po zakończeniu konsultacji zostały rozpatrzone i częściowo uwzględnione.

W związku z upływem kadencji Rady Miejskiej w dniu 12 listopada 2010r., Uchwałę Nr IV/22/10 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011 przyjęto w dniu 27 grudnia 2010 r. podczas sesji nowej kadencji Rady.

Rozstrzygnięciem nadzorczym z 27.01.2011r. Nr NK-N.4131.9.2011.LF Wojewoda Dolnośląski stwierdził nieważności uchwały nr IV/22/10. Jedynym zarzutem i powodem stwierdzenia nieważności uchwały był zarzut, iż uchwała została podjęta po terminie, tj. po 30 listopada. Nie stwierdzono natomiast uchybień merytorycznych co do treści uchwały.

Od momentu otrzymania informacji o Rozstrzygnięciu nadzorczym Wojewody Dolnośląskiego z 27.01.2011 r. Nr NK-N.4131.9.2011.LF, tj. od dnia 1 lutego 2011 roku wstrzymano wszelkie działania związane z realizacją programu

współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi, w tym przede wszystkim anulowano ogłoszone otwarte konkursy ofert.

Konkursy wznowiono po przyjęciu - przygotowywanego w nadzwyczajnym trybie, z zachowaniem wymogu ustawowego dotyczącego konsultacji społecznych - w dniu 17 marca 2011 r. Uchwały Nr VII/101/11 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011 – 2012.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego wniósł skargę na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego - Uchwała nr VI/78/11 RMW z 10.02.2011 r. (BU RMW z 2011 r. Nr 2, poz.85), argumentując, iż w ocenie skarżącego termin do podjęcia przedmiotowej uchwały nie jest terminem zawitym.

Wyrokiem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego z 25.05.2011 r. III SA/Wr 127/11 skarga została oddalona.

Dopiero wyrokiem Naczelnego Sądu Administracyjnego z 08.11.2011 r. II OSK 1824/11 uchylono zaskarżony wyrok WSA i rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Dolnośląskiego. Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu swojego wyroku przychylił się do stanowiska skarżącego uznając, iż termin 30 listopada roku poprzedzającego okres obowiązywania programu należy traktować jako termin instrukcyjny. Uchybienie temu terminowi pomimo, iż stanowi naruszenie prawa, nie daje jednak podstaw do stwierdzenia nieważności uchwały i nie pozbawia organu stanowiącego kompetencji do podjęcia takiej uchwały. W świetle zasad wykładni celowościowej, nie jest - z uwagi na przedmiot uchwały, charakter terminu i skutki jakie się wiążą z uznaniem terminu za materialnoprawny – naruszeniem istotnym dającym podstawę do stwierdzenia nieważności uchwały. Traktowanie terminu jako zawitego mogłoby w konsekwencji prowadzić do niewywiązywania się organów stanowiących z obowiązku uchwalenia programu współpracy z organizacjami pozarządowymi i do lekceważenia a nawet zaniechania takiej współpracy.

Reasumując:

Uchwała Nr IV/22/10 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011, w okresie od stycznia do listopada 2011 miała status uchylonej.

Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w roku 2011 przebiegała sprawnie dzięki natychmiastowej reakcji Miasta - niezależnie od wszczęcia drogi odwoławczej - dzięki przyjęciu, w dniu 17 marca 2011r. Uchwały Nr VII/101/11 Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011 – 2012.

Dobitnym dowodem dbałości Miasta w zakresie jakości współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi jest przyznany nam Certyfikat „Przyjazny Samorząd 2010”.

„Przyjazny Samorząd 2010” jest trzecią edycją rankingu podsumowującego natężenie współpracy między administracją samorządową i organizacjami pozarządowymi. Tworzony jest on na podstawie wyników corocznego badania „Monitoring współpracy między organizacjami pozarządowymi i jednostkami samorządu terytorialnego”, prowadzonego wspólnie przez Stowarzyszenie Klon/Jawor i Departament Pożytku Publicznego Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Certyfikat „Przyjazny Samorząd 2010” przyznano nam na podstawie danych przygotowanych w 2011 roku za rok 2010.

Certyfikat „Przyjazny Samorząd 2011” będzie przyznany dopiero w połowie roku 2012.

*Badanie współpracy między samorządem terytorialnym a organizacjami pozarządowymi
„Monitoring współpracy”*

Certyfikat *„Przyjazny Samorząd 2010”*

Wrocław
(gmina miejska)

Wynik ogólny:

Program współpracy:

Współpraca finansowa:

Wspierające formy współpracy pozafinansowej:

Partnerskie formy współpracy pozafinansowej:

Certyfikat powstał w ramach projektu Moja Polis

Spis treści:		Str.
I.	Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Wrocławia.....	8
II.	Finansowe formy współpracy.....	10
III.	Pozafinansowe formy współpracy.....	26
III.1.	Serwis informacyjny na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia.....	26
III.2.	Elektroniczna baza danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne oraz rejestr organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych	27
III.3.	Zostaw swój 1% we Wrocławiu.....	28
III.4.	Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze organizacyjnej.....	29
III.5.	Inne formy współpracy.....	34
III.5.1.	Konsultowanie projektów aktów prawnych z organizacjami pozarządowymi zgodnie z ich celami statutowymi.....	34
III.5.2.	Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego.....	35
III.5.3.	Opiniowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie rekomendacji.....	36
III.5.4.	Użytkowanie lokali użytkowych w trybie bezprzetargowym przez organizacje pozarządowe.....	36
III.5.4. 1.	Lokale będące w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego.....	36
III.5.4. 2.	Lokale będące w zarządzie jednostek oświatowych.....	37
III.5.4. 3.	Nieruchomości Departamentu Nieruchomości UM.....	37
III.5.4. 4.	Centrum Organizacji Pozarządowych ul. Paulińska 4/8.....	38
III.5.5.	Udzielanie pomocy w przygotowaniu aplikacji programów, których realizacja wymaga współpracy kilku podmiotów oraz wspomaganie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej.....	38
III.5.5. 1.	Zrealizowane zadania publiczne w ramach otwartego konkursu ofert.....	38
III.5.5. 2.	Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym.....	39
IV.	Sprawozdanie z realizacji zadań będących przedmiotem współpracy.....	39
IV.1.	Pomoc społeczna.....	39
IV.1. 1.	Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży.....	39
IV.1. 2.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych.....	41
IV.1. 3.	Ośrodki wsparcia i mieszkania chronione.....	47
IV.1. 4.	System pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej.....	49
IV.1. 5.	Rozwój aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wpieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób.....	50
IV.1. 6.	Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin.....	51
IV.1. 7.	Środowiskowe Domy Samopomocy.....	55
IV.1. 8.	Dzienne domy pomocy.....	55
IV.1. 9.	Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz realizacja programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.....	56
IV.1. 10.	Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej.....	56
IV.1. 11.	Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym.....	57
IV.1. 12.	Program prac społecznie użytecznych na rzecz miasta Wrocławia „Praca dla Wrocławia – PER SALDO”.....	58
IV.1. 13.	Domy Pomocy Społecznej.....	58
IV.1. 14.	Prowadzenie poradnictwa rodzinnego w różnych rejonach Wrocławia.....	59
IV.1. 15.	Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich	

	mediacji 2011.....	60
IV.1. 16.	Inne działania, w tym na rzecz: repatriantów, mniejszości narodowych i etnicznych.....	60
IV.2.	Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe.....	62
IV.2.1.	Zadania publiczne w sferze kultury, w tym m.in.: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny.....	62
IV.2.2.	Inne projekty i wydarzenia w sferze kultury.....	64
IV.2.3.	Kontynuacja projektów wieloletnich, których organizatorzy zostali wyłonieni w konkursach ogłoszonych w 2009 i 2010 roku.....	65
IV.2.4.	Pozostałe projekty i wydarzenia w sferze kultury.....	67
IV.2.5.	Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane w obiektach zabytkowych.....	69
IV.3.	Ochrona i promocja zdrowia.....	71
IV.3.1.	Popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób.....	71
IV.3.2.	Kluby Abstynenta.....	72
IV.3.3.	Poradnictwo, psychoterapia, działania środowiskowe, punkty konsultacyjne, dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin.....	73
IV.3.4.	Prowadzenie programu redukcji szkód narkotykowych.....	73
IV.3.5.	Program zapobiegania i zwalczania HIV/AIDS we Wrocławiu.....	73
IV.3.6.	Program ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego i osób z doświadczeniem choroby psychicznej.....	73
IV.3.7.	Program wsparcia dla osób z problemami psychogeriatrycznymi.....	75
IV.3.8.	Program wrocławskiej sieci przedszkoli i szkół promujących zdrowie - koordynacja i monitorowanie.....	75
IV.3.9.	Realizacja we wrocławskich szkołach programów profilaktyki uzależnień, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	76
IV.3.10.	Program szkoleń dla społeczności przedszkolnej i szkolnej z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy i agresji.....	77
IV.3.11.	Opracowanie i realizacja programu szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym w środowisku nauczania i wychowania.....	79
IV.3.12.	Program edukacji zdrowotnej „SIĘ WIE, SIĘ JE”.....	79
IV.3.13.	Stacjonarna opieka hospicyjna dla dorosłych.....	80
IV.3.14.	Opieka hospicyjna dla dzieci w warunkach domowych.....	80
IV.3.15.	Uniwersytety Trzeciego Wieku.....	80
IV.3.16.	Pozostałe projekty.....	81
IV.4.	Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych bezrobociem.....	82
IV.5.	Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i krajoznawstwa.....	84
IV.5.1.	Działania na rzecz wspierania organizacji imprez i widowisk sportowych oraz rekreacyjnych a także zajęć sportowo-rekreacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży.....	84
IV.5.2.	Działania na rzecz wspierania programów pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży.....	85
IV.5.3.	Wspieranie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych.....	85
IV.5.4.	Wspieranie programów sportowo-rekreacyjnych i bezpiecznego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.....	86
IV.5.5.	Wspieranie działań mających na celu równomierny rozwój sportu na obszarze Miasta....	86
IV.5.6.	Wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Miasta.....	86
IV.5.7.	Wspieranie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów sportowych, turystycznych i krajoznawczych rzeki Odry w granicach Miasta.....	86
IV.5.8.	Wspieranie działań mających na celu rozbudowę i poprawę jakości oraz bezpieczeństwa posiadanej przez Miasto bazy sportowej, turystycznej i rekreacyjnej.....	87
IV.5.9.	Wspieranie działań mających na celu przygotowanie Wrocławia jako Miasta – Gospodarza do organizacji UEFA EURO 2012™	87
IV.5.10.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich i zimowych.....	90
IV.6.	Bezpieczeństwo i porządek publiczny.....	92
IV.6.1.	Realizacja Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2009-2012” (Uchwała Nr XXV/902/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2008r.).....	92
IV.7.	Edukacja.....	93
IV.7.1.	Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji.....	93

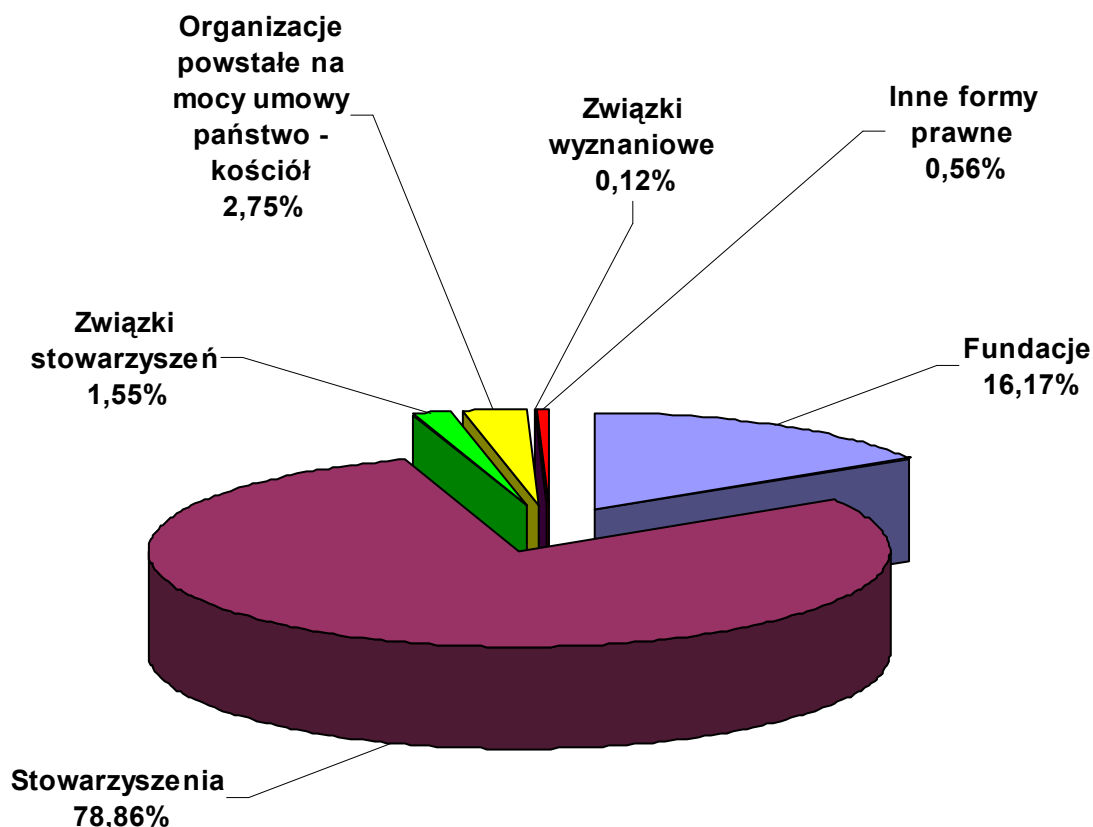
IV.7.2.	Zwiększenie oferty wychowania przedszkolnego dla mieszkańców Wrocławia.....	95
IV.7.3.	Wspomaganie działań związanych z wyborem Wrocławia jako miejsca nauki.....	96
IV.7.4.	Wspomaganie działań związanych z zaspokajaniem potrzeb edukacyjnych uczniów obcojęzycznych uczęszczających do szkół międzynarodowych we Wrocławiu oraz z zapewnieniem opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym będących pod opieką tych szkół.....	96
IV.7.5.	Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego w zakresie edukacji, prowadzenie szkoleń i konsultacji w zakresie tutoringu dla nauczycieli wrocławskich szkół i placówek oświatowych.....	97
IV.7.6.	Wspieranie programów dotyczących aktywności, przedsiębiorczości, samorządności dzieci i młodzieży oraz przygotowanie do rynku pracy.....	98
IV.7.7.	Zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla uczniów z autyzmem (ze spektrum autyzmu)...	98
IV.7.8.	Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie nie ujętym w uchwale (poza trybem otwartych konkursów ofert).....	99
IV.8.	Działalność wspomagająca organizacje pozarządowe.....	106
IV.8.1.	Pozarządowy Ośrodek Kariery.....	106
IV.8.2.	Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3.....	107
IV.8.3.	Wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja wrocławskich organizacji pozarządowych....	108
IV.8.4.	Wrocławska Szkoła Fundraisingu i Współpracy Międzysektorowej.....	108
IV.9.	Działania proekologiczne.....	108
IV.9.1.	Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży.....	108
IV.9.2.	Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt.....	110
IV.10.	Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości.....	112
IV.11.	Współpraca międzynarodowa.....	113
IV.11.1.	Organizacja przedsięwzięć i działań zmierzających do poszerzenia współpracy z Europą Wschodnią.....	113
IV.11.2.	Realizacja programu "Europejski Dom Spotkań".....	114
IV.11.3.	Przygotowanie i budowa Pomnika upamiętniającego profesorów lwowskich zamordowanych w 1941 roku.....	114
IV.12.	Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych.....	115
IV.12.1.	Prowadzenie Punktu Informacji o Nadodrze - Infopunkt Łokietka 5.....	115
IV.13.	Wsparcie techniczne.....	115
IV.13.1.	Realizacja zadania na wsparcie techniczne polegające na budowie boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni „Wychowanie przez sport”.....	115
IV.13.2.	Wsparcie techniczne, adaptacja pomieszczeń i wyposażenie lokalu przy ul. Legnickiej 65 na prowadzenie Centrum Wolontariatu Miejskiego podczas UEFA UERO 2012.....	116
IV.14.	Wspieranie i promocja wolontariatu	116
IV.14.1.	Pawilon Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 – EYV2011 tour – Wolontariat Seniorów	116
IV.15.	Działania promocyjne	117
IV.15.1.	Promocja Wrocławia poprzez zorganizowanie i prowadzenie lokalnego biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu (CW AE-W).....	117

I. Charakterystyka organizacji pozarządowych działających na terenie Miasta Wrocławia

W bazie organizacji pozarządowych prowadzonej przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi według stanu na dzień 31.12.2011r. zaewidencjonowanych było: **553** fundacje, **2.697** stowarzyszeń, **53** związków stowarzyszeń, **94** organizacje powstałych na mocy umowy państwo – kościół, **4** związki wyznaniowe i **19** organizacji o innych formach prawnych, co łącznie składa się na **3.420** organizacji, z których **230** posiada siedzibę poza Wrocławiem, a w bazie znajdują się z uwagi na to, iż współpracują z Miastem poprzez realizację umów dotacyjnych.

Strukturę wszystkich organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta według formy prawnej prezentuje rysunek nr 1.

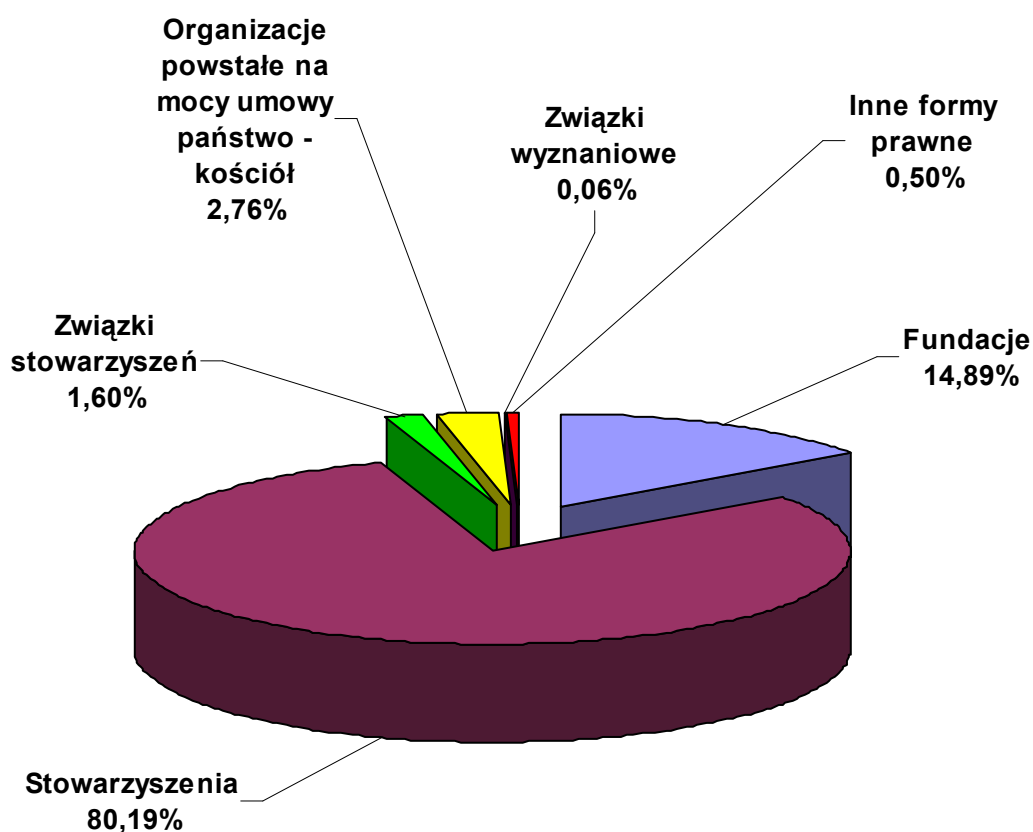
Rys. nr 1 Struktura organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta według stanu na dzień 31.12.2011r. (według formy prawnej)

Z kolei, organizacje pozarządowe posiadające siedzibę we Wrocławiu, będące w ewidencji prowadzonej przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi to: **475** fundacji, **2.558** stowarzyszeń, **51** związków stowarzyszeń, **88** organizacji powstałych na mocy umowy państwo – kościół, **2** związki wyznaniowe i **16** organizacji o innych formach prawnych, co łącznie składa się na **3.190** organizacji.

Strukturę organizacji pozarządowych mających siedzibę we Wrocławiu, znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta według formy prawnej prezentuje rysunek nr 2.

Rys. nr 2 Struktura organizacji pozarządowych znajdujących się w bazie ewidencyjnej Miasta, mających siedzibę we Wrocławiu, według stanu na dzień 31.12.2011r. (według formy prawnej)

Prezydent Wrocławia sprawuje nadzór* nad **2.609** stowarzyszeniami z siedzibą we Wrocławiu.

* na podstawie: ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach i ustawy z dnia 25 czerwca 2010r. o sporcie

W ramach uprawnień nadzorczych wykonane były następujące działania:

- Dla Sądu Rejonowego dla Wrocławia Fabrycznej VI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego wydanych zostało **285** opinii ogółem, w tym:
 - **123** opinii w sprawie rejestracji stowarzyszeń;
 - **162** opinii w sprawie wpisu zmian statutów już zarejestrowanych stowarzyszeń.
- Po uprzedniej opinii organu nadzorującego sąd rejestrowy zawiadomił organ nadzorujący o:
 - wpisie **86** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej;
 - wpisie zmian danych **46** stowarzyszeń do Krajowego Rejestru Sądowego – Rejestru Stowarzyszeń, Innych Organizacji Społecznych i Zawodowych, Fundacji oraz Publicznych Zakładów Opieki Zdrowotnej.
- Organ nadzorujący wystąpił do sądu rejestrowego z **5** wnioskami o ustanowienie kuratora dla stowarzyszeń, nie posiadających zarządu zdolnego do działań prawnych.
- Wpłynęło **8** informacji o utworzeniu stowarzyszenia zwykłego, w tym wszystkie zostały przyjęte do wiadomości i nie wystąpiono do sądu o zakazanie działalności stowarzyszeń.
- Wydano **7** decyzji w sprawie wpisu klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej do ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **3** decyzje w sprawie wykreślenia klubów sportowych nieprowadzących działalności gospodarczej z ewidencji klubów sportowych prowadzonych przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **3** decyzje o wpisie uczniowskich klubów sportowych do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.
- Wydano **1** decyzję o wpisie zmian statutu Uczniowskiego Klubu Sportowego wpisanego do ewidencji uczniowskich klubów sportowych prowadzonej przez Prezydenta Wrocławia.

II. Finansowe formy współpracy

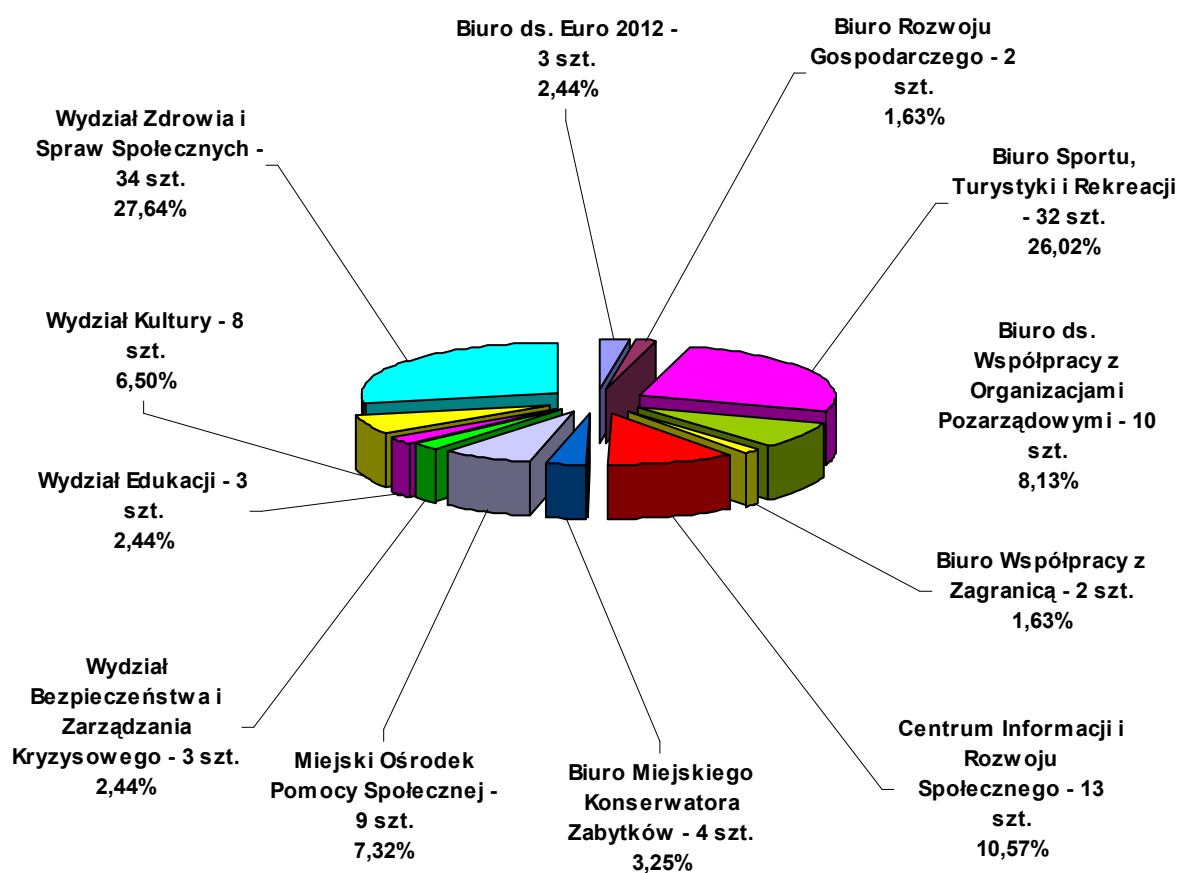
W roku 2011 zadania publiczne zlecane były na podstawie:

- ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej,
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych.

Łącznie w ubiegłym roku zostało ogłoszonych **123 konkursów**.

Rysunek nr 3 przedstawia strukturę konkursów 2011 roku według wydziałów/komórek organizacyjnych, odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

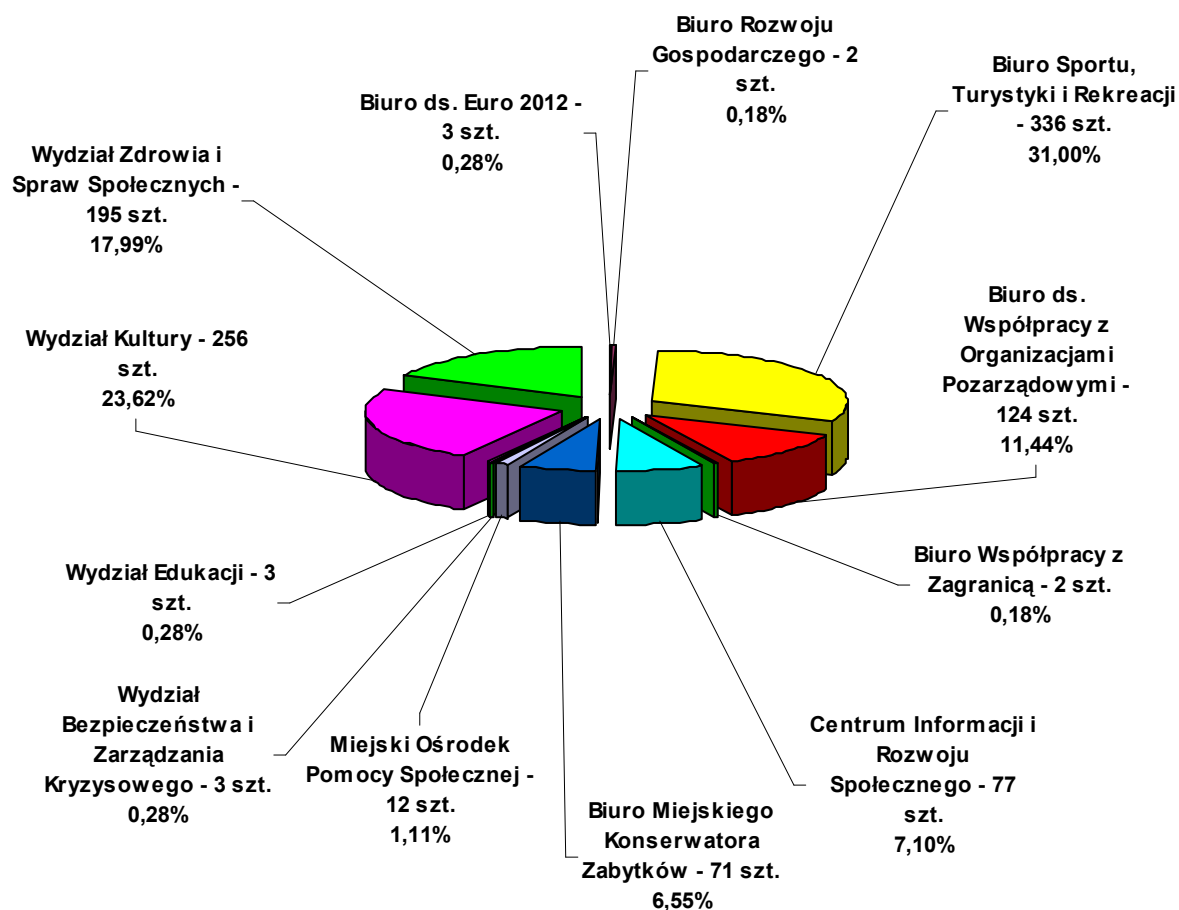
Rys. nr 3 Otwarte konkursy ofert w 2011 roku

W w/w konkursach złożono łącznie **1.084 oferty**.

Rysunek nr 4 przedstawia strukturę ofert 2011 roku według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

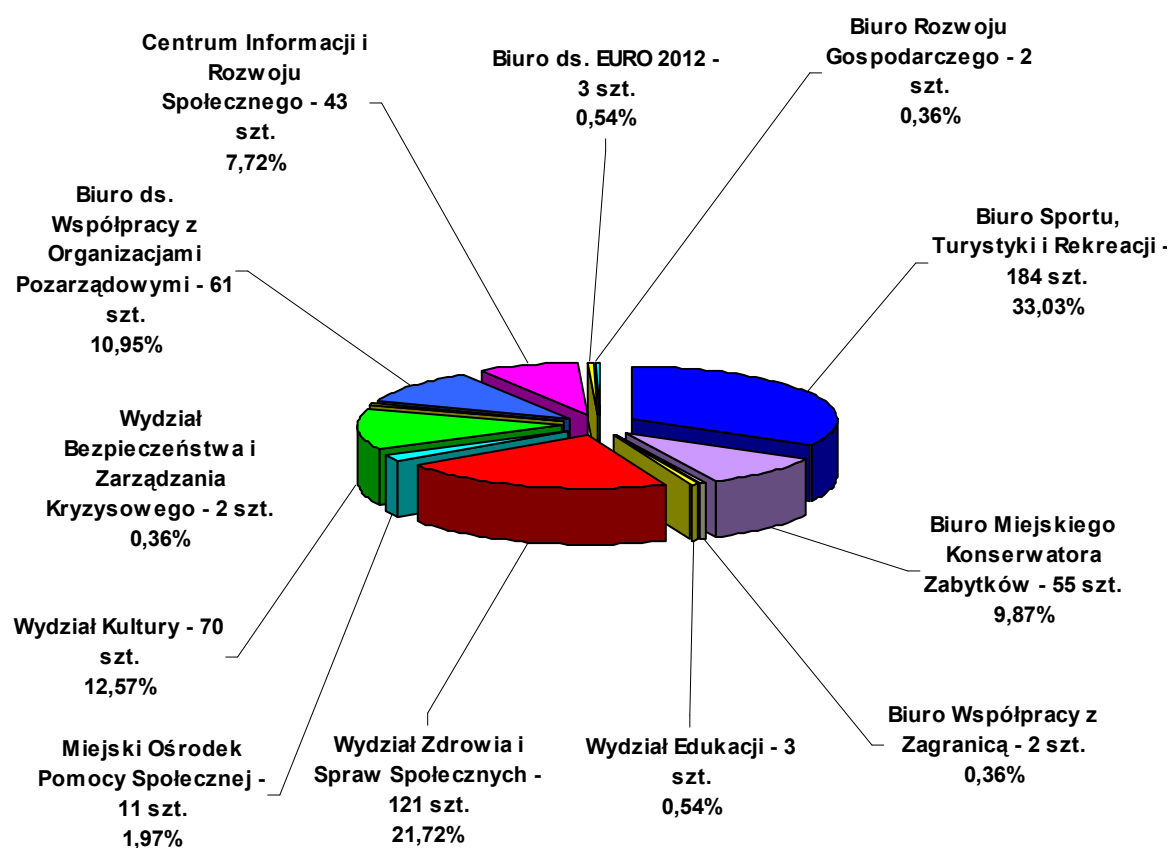
Rys. nr 4 Struktura złożonych ofert w 2011 roku

łącznie w 2011 roku w wyniku w/w konkursów podpisanych zostało **557 umów dotacyjnych**.

Strukturę umów według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym przedstawia rysunek nr 5.

Rys. nr 5 Struktura umów podpisanych w 2011 roku

Dane ilościowe do rysunków nr 3, 4 i 5 przedstawia tabela nr 1.

Tabela nr 1

Zadania według biur/wydziałów merytorycznych	Dane dotyczące ogłoszonych konkursów		Dane dotyczące złożonych ofert		Dane dotyczące podpisanych umów	
	ilość	% udział	ilość	% udział	ilość	% udział
Biuro ds. EURO 2012	3	2,44%	3	0,28%	3	0,54%
Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	10	8,13%	124	11,44%	61	10,95%
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	4	3,25%	71	6,55%	55	9,87%
Biuro Rozwoju Gospodarczego	2	1,63%	2	0,18%	2	0,36%
Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	32	26,02%	336	31,00%	184	33,03%
Biuro Współpracy z Zagranicą	2	1,63%	2	0,18%	2	0,36%
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego	13	10,57%	77	7,10%	43	7,72%
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	9	7,32%	12	1,11%	11	1,97%
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	3	2,44%	3	0,28%	2	0,36%
Wydział Edukacji	3	2,44%	3	0,28%	3	0,54%
Wydział Kultury	8	6,50%	256	23,62%	70	12,57%
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	34	27,64%	195	17,99%	121	21,72%
Razem	123	100,00%	1 084	100,00%	557	100,00%

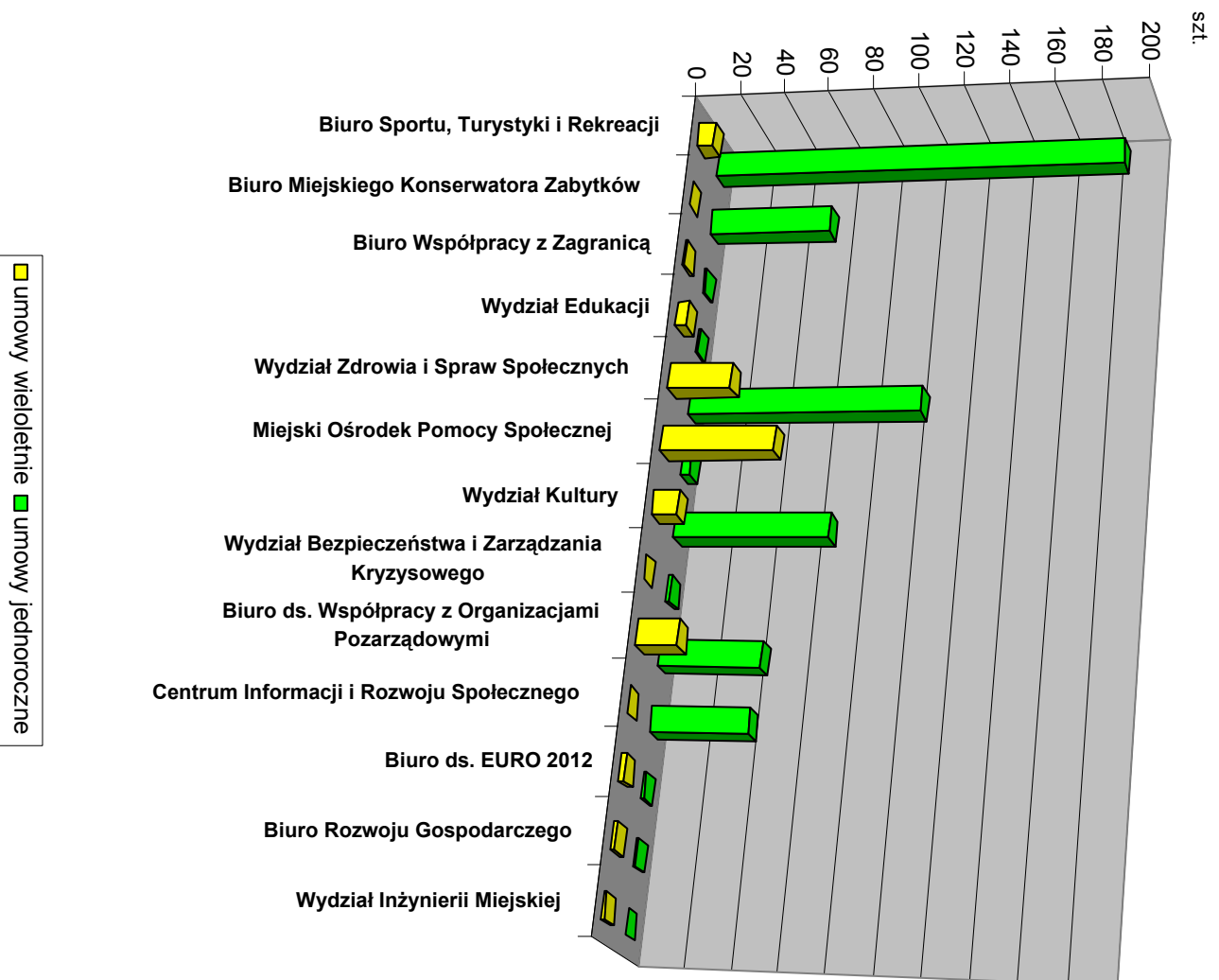
Z kolei tabela nr 2 prezentuje zestawienie ilościowe wszystkich obowiązujących w 2011 umów dotacyjnych, tj. jednorocznych i wieloletnich, zawartych na podstawie otwartych konkursów ofert.

Tabela nr 2

Zestawienie umów obowiązujących w 2011 roku według wydziałów/jednostek merytorycznych	Umowy jedno - roczne	Umowy wieloletnie			Łącznie umowy (2+5)
		rok rozpoczęcia 2011	rok rozpoczęcia przed 2011	Łącznie (3+4)	
1	2	3	4	5	6
Biuro ds. EURO 2012	1	2	0	2	3
Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi	45	16	2	18	63
Biuro Miejskiego Konserwatora Zabytków	55	0	0	0	55
Biuro Rozwoju Gospodarczego	1	1	1	2	3
Biuro Sportu, Turystyki i Rekreacji	184	0	7	7	191
Biuro Współpracy z Zagranicą	1	1	0	1	2
Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego	43	0	0	0	43
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	4	7	43	50	54
Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego	2	0	0	0	2
Wydział Edukacji	1	2	3	5	6
Wydział Kultury	69	1	10	11	80
Wydział Zdrowia i Spraw Społecznych	104	17	11	28	132
Razem	510	47	77	124	634

Rysunek nr 6 przedstawia strukturę umów jednorocznych i wieloletnich za rok 2011 według wydziałów/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zadania pod względem merytorycznym.

Rys. nr 6 Struktura umów jednorocznych i wieloletnich według wydziałów / jednostek merytorycznych za rok 2011

Ponadto, na podstawie art. 19 a ustawy dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 130 ofert złożonych - zawartych zostało **50** umów dotacyjnych z pominięciem otwartego konkursu ofert (pozostałe nie spełniały wymogów merytorycznych, bądź też nie zostały zaaprobowane przez wydziały/ komórki merytoryczne). Zadania zrealizowane w tym trybie prezentuje tabela nr 3.

Tabela nr 3

L.P.	NAZWA ORGANIZACJI	NAZWA ZADANIA	TERMIN REALIZACJI		NUMER UMOWY	KWOTA DOTACJI w zł	Opis zadania
			OD	DO			
1	TOWARZYSTWO PRZYJACIÓŁ DZIECI ODDZIAŁ DOLNOŚLĄSKI	TURNIEJ PIŁKARSKI ZESPOŁÓW ŚWIETLIC ŚRODOWISKOWYCH MIASTA WROCŁAWIA	02.05.2011	21.07.2011	D/BSR/2/19A/2011	9 100	Zagospodarowanie dzieciom wolnego czasu. Zachęcenie do uprawiania sportu
2	DOLNOŚLĄSKI ZWIĄZEK LEKKIEJ ATLETYKI WE WROCŁAWIU	"ŚCIEŻKI PRZEWIETRZ SIĘ WE WROCŁAWIU"	16.04.2011	14.07.2011	D/BSR/1/19A/2011	10 000	Prowadzenie bezpłatnych zajęć rekreacyjnych celem podniesienia zdrowia mieszkańców Wrocławia
3	KLUB SPORTOWY AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	ZAWODY ORGANIZOWANE PRZEZ KS AZS POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	05.05.2011	05.06.2011	D/BSR/3/19A/2011	10 000	Przeprowadzenie imprez o wysokiej randze sportowej
4	TOWARZYSTWO EDUKACJI OTWARTEJ	EDUKACJA PLASTYCZNA DLA SENIORÓW	15.09.2011	13.12.2011	D/WZD/9/19A/2011	10 000	Upowszechnianie inicjatyw artystycznych w zakresie plastyki
5	DOLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ UPOWSZECZNIANIA KULTURY I SZTUKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "WIDNOKRĄG"	DZIAŁANA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "KROPLA NADZIEI"	18.05.2011	03.06.2011	D/WZD/19A/4/2011	9 770	Przyczynienie się do likwidowania barier utrudniających kontakt i porozumienie pomiędzy grupami osób niepełnosprawnych a innymi grupami społecznymi
6	STOWARZYSZENIE PROMOCJI SPORTU FAN	MISTRZOSTWA WROCŁAWIA W NORDIC WALKING	25.05.2011	30.06.2011	D/BSR/19A/5/2011	10 000	Organizacja Mistrzostw Wrocławia w Nordick Walking
7	STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ DUSZPASTERSTWA AKADEMICKIEGO "WAWRZYNY"	ZABEZPIECZENIE SANITARNE DLA WROCŁAWIAN, UCZESTNIKÓW PIESZEJ PIELGRZYMKI NA TRASIE WROCŁAW - CZĘSTOCHOWA 2011	11.07.2011	31.08.2011	D/CIRS/8/19A/2011	8 000	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb sanitarnych mieszkańców Wrocławia

8	DLNOŚLĄSKIE STOWARZYSZENIE NA RZECZ UPOWSZECZNIANIA KULTURY I SZTUKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH "WIDNOKRĄG"	DZIAŁALNOŚĆ NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH - ŚWIĘTO MUZYKI	06.06.2011	30.06.2011	D/WZD/6/19A/2011	10 000	Organizacja imprezy pn. "Święto Muzyki"
9	FUNDACJA DZIECIAKI Z PASJĄ IM. 96-CIU	WROCŁAWSKA SZKOŁA FUNDRAISINGU I WSPÓŁPRACY MIEDZYSEKTOROWEJ	09.07.2011	02.10.2011	D/CIRS/11/19A/2011	9 990	Szkolenie liderów w zakresie pozyskiwania środków na realizację działań statutowych
10	STOWARZYSZENIE TEATR FORMY	PREZENTACJA NAJNOWSZEGO SPEKTAKLU TEATRU FORMY "PANDORA"	01.07.2011	30.07.2011	D/WKL/7/19A/2011	10 000	Prezentacja spektaklu "Pandora"
11	FUNDACJA WSPIERANIA FILOZOFICZNO-HUMANISTYCZNYCH DZIAŁAŃ SPOŁECZNYCH "SOKRATES"	JESTEM WIĘC MUSZĘ MYŚLEĆ - 2011	01.09.2011	29.11.2011	D/BWO/10/19A/2011	4 320	Organizacja warsztatów oraz debat w ramach projektu "Jestem więc muszę myśleć"
12	FUNDACJA DZIECIAKI Z PASJĄ IM. 96-CIU	WAKACJ W MIEŚCIE - TYLKO AKTYWNIE!	09.07.2011	31.08.2011	D/BWO/12/19A/2011	8 000	Zachęcenie dzieci do uprawiania biegów na orientację
13	POLSKIE STOWARZYSZENIE DIABETYKÓW	CUKRZYCA NIE MUSI WYKLUCZAĆ	01.08.2011	14.09.2011	D/WZD/13/19A/2011	10 000	Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu ludzi młodych chorujących na cukrzycę
14	STOWARZYSZENIE "ARTYŚCI NA BRUKU"	WROCŁAWIANIE NA POLANIE Z TEATREM NA BRUKU	01.08.2011	30.09.2011	D/WZD/15/19A/2011	9 950	Realizacja działań twórczych i artystycznych minimalizujących wśród dzieci i młodzieży
15	FUNDACJA PRZYJAZNY DOM IM. STANISŁAWA JABŁONKI	WAKACYJNY TURNUS REHABILITACYJNY DLA MIESZKAŃCÓW DPS PRZYJAZNY DOM	25.07.2011	30.09.2011	D/WZD/16/19A/2011	10 000	Przygotowanie i przeprowadzenie i rozliczenie wakacyjnego turnusu rehabilitacyjnego
16	LIONS CLUB WROCŁAW PAŁAC KRASKÓW	RAUJ ŻYCIE	03.08.2011	31.08.2011	D/WZD/17/19A/2011	6 725	Propagowanie zdrowego stylu życia wolnego od nałogów
17	KLUB SPORTOWY "BŁĘKITNI JERZMANOO	SZKOLENIE I UDZIAŁ W ROZGRYWKACH MISTRZOWSKICH MŁODZIEŻY W PIŁCE NOŻNEJ	15.08.2011	10.11.2011	D/BSR/18/19A/2011	5 000	Prowadzenie Klubu sportowego. Cykliczne szkoleniowe zajęcia treningowe z piłki nożnej
18	STOWARZYSZENIE PSYCHOEDUKACJI I TERAPII "EVOLUTIO"	BUDOWANIE ZDROWYCH RELACJI W ZWIĄZKU	15.09.2011	13.12.2011	D/WZD/14/19A/2011	4 500	Otoczenie opieką osób będących w stałych związkach

19	FUNDACJA AKTYWNY SENIOR	PAWILON EUROPEJSKIEGO ROKU WOŁONTARIATU 2011 - EYV2011 TOUR - WOŁONTARIAT SENIORÓW	22.08.2011	30.10.2011	D/CIRS/21/19A/2011	4 000	Udział w EYV TOUR
20	KLUB SPORTOWY "GWARDIA"	MIĘDZYNARODOWY TURNIEJ JUNIORÓW W PIŁCE SIATKOWEJ MĘŻCZYZN	08.08.2011	25.09.2011	D/BSR/19/19A/2011	10 000	Organizacja Międzynarodowego turnieju w piłce siatkowej mężczyzn.
21	STOWARZYSZENIE CENTRUM MŁODZIEŻY AKADEMICKIEJ "RAZEM"	II KONCERT NA TEKACH	16.08.2011	26.10.10.2011	D/WKL/20/19A/2011	10 000	Organizacja II koncertu na tekach
22	DOM SPOTKAŃ IM. ANGELUSA SILESIIUSA	SIĘ WIE SIĘ JE	12.09.2011	10.12.2011	D/WZD//22/19A/2011	10 000	Prowadzenie sklepiu szkolnego. Prowadzenie kampanii edukacyjnej
23	"STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ SZKOŁY PRZY SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 19"	SPORTOWE ZAJĘCIA POZALEKCYJNE DLA DZIECI MŁODZIEŻY SZKOLNEJ	19.09.2011	16.12.2011	D/BSR/23/19A/2011	8 500	Organizacja pozalekcyjnych zajęć dla dzieci i młodzieży
24	TANECZNY KLUB SPORTOWY STARDANCE	OTWARTE MISTRZOSTWA WROCŁAWIA W TAŃCU TOWARZYSKIM	12.09.2011	18.11.2011	D/BSR/24/19A/2011	10 000	Organizacja otwartych Mistrzostw Wrocławia w Tańcu towarzyskim
25	NIEMIECKIE TOWARZYSTWO KULTURALNO – SPOŁECZNE WE WROCŁAWIU	Sesja popularno naukowa pn. „Wybitni Wrocławianie z wielokulturowej historii miasta”	01.10.2011	28.12.2011	D/CIRS/29/19A/2011	10 000	Zorganizowanie sesji popularno naukowej pn. Wybitni wrocławianie
26	TOWARZYSTWO IM. EDYTY STEIN	120-TE URODZINY EDYTY STEIN - WYBITNEJ WROCŁAWIANKI PATRONKI EUROPY	29.09.2011	08.12.2011	D/WKL/27/19A/2011	10 000	Organizacja obchodów 120-te urodziny Edyty Stein
27	WROCŁAWSKIE STOWARZYSZENIE SPORTÓW EKSTREMALNYCH	SZKÓŁKA WAKEBOARDU I ZAWODY OTWARTE DLA WROCŁAWIAN	26.09.2011	24.10.2011	D/BSR/25/19A/2011	10 000	Organizacja dwudniowych zajęć dla wrocławian z wakeboardingu oraz nart wodnych
28	UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY "REKIN" - SP 50	Finał Drużynowego Klubowego Pucharu Polski Pływania Sportowego w Płetwach Puchar Prezydenta Wrocławia.	05.10.2011	05.12.2011	D/BSR/28/19A/2011	10 000	Organizacja imprezy pływania w płetwach
29	AKADEMICKI KLUB PŁETWONURKÓW "PIRANIA"	"BEZPIECZNA ZABAWA NAD WODĄ"	26.09.2011	24.12.2011	D/BSR/26/19A/2011	6 600	Prowadzenie zajęć pn. bezpieczna zabawa nad wodą
30	STOWARZYSZENIE „ARTYŚCI NA BRUKU”	Zderzenia Międzypokoleniowe – Arteterapia Warsztaty Teatralne	13.10.2011	31.12.2011	D/WZD/31/19A/2011	10 000	Realizacja działań twórczych i artystycznych minimalizujących wśród dzieci i młodzieży

31	STOWARZYSZENIE POMOCY CHORYM ONKOLOGICZNIE "RÓŻOWE OKULARY"	"Pomożemy Ci Wrócić Do Pracy"	17.10.2011	02.12.2011	D/WZD/34/19A/2011	10 000	Uzyskanie wpływu na nastawienie psychiczne uczestników warsztatów
32	STOWARZYSZENIE "A JEDNAK"	Warsztaty dla osób niepełnosprawnych „A Jednak”	17.10.2011	31.12.2011	D/WZD/32/19A/2011	10 000	Przygotowanie warsztatów dla osób niepełnosprawnych skierowane do 5 osobowej grupy dzieci i młodzież niepełnosprawnej intelektualnie
33	POLSKIE STOWARZYSZENIE DIBETYKÓW KOŁO WROCŁAW- CENTRUM	"CZY RADZĘ SOBIE Z LEKIEM?"	17.10.2011	28.11.2011	D/WZD/30/19A/2011	10 000	Prowadzenie zajęć dla osób chorych na cukrzycę
34	STOWARZYSZENIE CHORYCH NA SCHIZOFRENIĘ I INNE CHOROBY PSYCHICZNE, ICH RODZIN I OSÓB Z NIMI SYMPATYZUJĄCYCH „OTWARTY KRĄG”	DNI SOLIDARNŚCI Z OSOBAMI CHORUJĄCYMI PSYCHICZNIE "OBUDŹMY NADZIEJĘ"	14.10.2011	7.11.2011	D/WZD/33/19A/2011	10 000	Kampania społeczno-edukacyjna na temat chorób psychicznych
35	CONVENTION BUREAU - WROCŁAW	ORGANIZACJA TESTOWEJ AMBASADY KIBICÓW	17.10.2011	18.11.2011	D/BSR/19a/35/2011	5 000	Przygotowanie i organizacja testowej ambasady kibica
36	STOWARZYSZENIE PRZYJACIOŁ TEATRU "ARKA"	"ŚWIĄTYNIA - DYBUK LEGENDY ŻYDOWSKIE - UDZIAŁ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH W ŁÓDZKICH SPOTKANIACH TEATRALNYCH	07.11.2011	31.12.2011	D/WZD/19A/40/2011	7 000	Przygotowanie adeptów teatralnych do udziału w Festiwalu "Łódzkie spotkania teatralne 2011"
37	FUNDACJA HOBBIT	XXII MIĘDZYNARODOWE ZAWODY PŁYWACKIE "MEMORIAŁ MARKA PETRUSEWICZA"	10.11.2011	30.11.2011	D/WZD/19a/37/2011	10 000	organizacja zawodów pływackich
38	I TOWARZYSTWO SPORTOWE ŚLĘZA WROCŁAW	SZKOLENIE DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ UDZIAŁ W ROZGRYWKACH MISTRZOWSKICH PIŁKI NOŻNEJ	07.11.2011	31.12.2011	D/BSR/19A/38/2011	10 000	Cykliczne szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie gry piłkę nożną
39	KLUB SPORTOWY AKADEMICKIEGO ZWIĄZKU SPORTOWEGO POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	ZAJĘCIA W TENISIE STOŁOWYM DLA DZIECI I MŁODZIEŻY PROWADZONE PRZEZ KS AZS POLITECHNIKA WROCŁAWSKA	08.11.2011	31.12.2011	D/BSR/19A/39/2011	10 000	Organizacja pozalekcyjnych zajęć w tenisie stołowym dla dzieci i młodzieży

40	WROCŁAWSKI KLUB SPORTOWY NIESŁYSZĄCYCH "ŚWIT"	ROZWÓJ SPORTU OSÓB NIESŁYSZĄCYCH ŚWIT WROCŁAW W II PÓŁROCZU 2011 R. NA ZAJĘCIA: KOSZYKÓWKA, BOWLING I PŁYWANIE.	15.10.2011	27.12.2011	D/BSR/19a/41/2011	4 000	Prowadzenie zajęć sportowych dla młodzieży z wadą słuchu
41	WROCŁAWSKI KLUB SPORTÓW AZJATYCKICH "BUDOKAN"	XIV MIĘDZYNARODOWY PUCHAR POLSKI KARATE	24.11.2011	31.12.2011	D/BSR/19a/42/2011	4 500	Organizacja imprezy sportowej
42	DOLNOŚLĄSKI ZWIĄZEK SZACHOWY	DRUŻYNOWE MISTRZOSTWA POLSKI KOBIEC	01.12.2011	15.12.2011	D/BSR/19a/45/2011	5 000	Organizacja IV Drużynowych Mistrzostw Polski Kobiet w szachach
43	STOWARZYSZENIE AKTYWIZACJI SPOŁECZNEJ TURAZEM	"WROCŁAWSKIE KOŁĘDOWANIE"	28.11.2011	23.12.2011	D/CIRS/19a/47/2011	10 000	Wzmocnienie współpracy pomiędzy organizacjami senioralnymi
44	ZWIĄZEK KARAIMÓW POLSKICH	WROCŁAW WIELOKULTUROWY	1.12.2011	31.12.2011	D/CIRS/19a/46/2011	10 000	Organizacja debaty oraz wielokulturowego spotkania
45	FUNDACJA LIGI WRONBA NA RZECZ BUDOWY I ROZWOJU HAL SPORTOWYCH WE WROCŁAWIU	ROZGRYWKI GRUPOWE 34. SEZONU AMATORSKIEJ LIGI KOSZYKÓWKI WRONBA	26.11.2011	31.12.2011	D/BSR/19a/43/2011	10 000	34 edycja Ligi Wronba
46	STOWARZYSZENIE "WROCŁAW - ZA WIDAWĄ"	Promowanie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej oraz integracja społeczności Klubów Seniora z Dzielnic Psiego Pola i Zawidawia	01.12.2011	30.12.2011	D/CIRS/19a/44/2011	4 000	Organizacja dyżuru eksperta w zakresie emerytur i rent
47	ZWIĄZEK INWALIDÓW WOJENNYCH RP ZARZĄD GŁÓWNY WARSZAWA	WYDANIE BIULETYNU "RAPORT ZIW RP" NR 3 (31) 2011 R.	12.12.2011	31.12.2011	D/WZD/19/49/2011	2 500	Wydanie biuletynu informacyjnego
48	STOWARZYSZENIE LUBIE WROCŁAW	MERYTORYCZNA ORGANIZACJA I PRZYGOTOWANIE WROCŁAWSKIEGO ŚWIĘTA SPORTU - TARGÓW SPORTÓW NIEOLIMPIJSKICH	07.12.2011	31.12.2011	D/BSR/19A/48/2011	9 950	merytoryczna organizacja Targów The World Games
49	MIĘDZYSZKOLNY UCZNIOWSKI KLUB SPORTOWY MDK "ŚRÓDMIEŚCIE" WROCŁAW	Organizacja i przeprowadzenie szachowego "Turnieju Noworocznego"	19.12.2011	31.12.2011	D/BSR/19a/50/2011	5 000	Organizacja turnieju dla młodych oraz początkujących szachistów

50	CHRZEŚCJAŃSKA SŁUŻBA CHARYTATYWNA	PROWADZENIE ŚWIETLICY ŚRODOWISKOWEJ "MIŚ" DLA DZIECI I MŁODZIEŻY Z REJONU OSIEDLA OŁBIN W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII	27.10.2011	31.12.2011	D/WZD/19A/36/2011	7 448	Funkcjonowanie światlicy środowiskowej
----	---	---	------------	------------	-------------------	-------	--

Warto zauważyć, iż wprowadzony - ustawą z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2010 r. Nr 28 poz. 146) - tryb art. 19a zlecania zadań z pominięciem otwartego konkursu ofert cieszy się coraz większym zainteresowaniem, o ile w 2010 roku zlecono w tym trybie 12 zadań, to w 2011 roku już 50 zadań publicznych.

Podsumowanie ilości umów 2011 roku:

Łączna ilość umów 2011	Ilość (szt.)
Umowy na podstawie otwartych konkursów ofert	635
Umowy z pominięciem otwartych konkursów ofert	50
Ogółem	685

Plan i wykonanie finansowe

Zgodnie z § 8 ust. 2 Uchwały Nr IV/22/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 grudnia 2010 r. w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2011, środki przeznaczone na realizację programu określono w wysokości **62.500.000 zł.**

Z kolei zgodnie z Uchwałą nr IV/18/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 27 grudnia 2010r. w sprawie budżetu Miasta na 2011 rok plan dotacji celowych dla jednostek spoza sektora finansów publicznych wynosił **63.807.964 zł.**

Według stanu na dzień 31.12.2011 plan po zmianach wynosił **66.464.153.00 zł.**

Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczonych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku (w szczególności według klasyfikacji budżetowej) za 2011 rok prezentuje tabela nr 4.

Tabela nr 4

Dział	Rozdział	Wyszczególnienie	Plan wg uchwały budżetowej stan na 1.01.2011	Plan wg uchwały budżetowej (po zmianach) stan na 31.12.2011	Wykonanie za 2011 rok	% wyk. planu 6 : 5
1	2	3	4	5	6	7
630	63003	Zadania w zakresie upowszechniania turystyki	250 000,00	219 379,00	201 881,23	92,0
710	71095	Pozostała działalność	920 000,00	920 000,00	920 000,00	100,0
750	75075	Promocja jednostek samorządu terytorialnego	740 000,00	800 000,00	700 000,00	87,5
754	75415	Zadania ratownictwa górskiego i wodnego	40 000,00	40 000,00	40 000,00	100,0
754	75495	Pozostała działalność	0,00	20 000,00	20 000,00	100,0
801	80195	Pozostała działalność	437 250,00	510 155,00	501 626,74	98,3
803	80395	Pozostała działalność	0,00	10 000,00	0,00	0,0
851	85149	Programy polityki zdrowotnej	800 000,00	1 147 750,00	1 136 280,00	99,0
851	85152	Zapobieganie i zwalczanie AIDS	40 000,00	40 000,00	40 000,00	100,0
851	85153	Zwalczanie narkomanii	540 000,00	558 000,00	558 000,00	100,0
851	85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	6 348 000,00	6 436 780,00	6 118 153,97	95,0
852	85201	Placówki opiekuńczo - wychowawcze	11 079 785,00	10 871 380,00	10 871 096,62	100,0
852	85202	Domy pomocy społecznej	7 474 698,00	7 356 202,00	7 352 581,00	100,0
852	85203	Ośrodki wsparcia	2 410 815,00	2 431 283,00	2 384 849,33	98,1
852	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	310 000,00	310 000,00	308 771,91	99,6
852	85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	1 124 544,00	1 124 544,00	1 124 544,00	100,0
852	85226	Ośrodki adopcyjno - opiekuńcze	119 070,00	119 070,00	119 070,00	100,0
852	85232	Centra integracji społecznej	0,00	531 996,00	531 994,71	100,0
853	85305	Żłobki	0,00	219 000,00	193 695,57	88,4
853	85334	Pomoc dla repatriantów	100 000,00	100 000,00	100 000,00	100,0
853	85395	Pozostała działalność	4 750 302,00	5 005 214,00	4 997 329,69	99,8
900	90013	Schroniska dla zwierząt	2 520 500,00	2 520 500,00	2 514 600,00	99,8

900	90019	Wpływy i wydatki związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska	1 020 000,00	9 308,00	9 308,00	100,0
900	90095	Pozostała działalność	60 000,00	90 000,00	88 472,34	98,3
921	92105	Pozostałe zadania w zakresie kultury	4 600 000,00	4 900 000,00	4 899 440,91	100,0
921	92120	Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	4 893 000,00	6 201 592,00	6 129 431,49	98,8
921	92195	Pozostała działalność	6 050 000,00	5 200 000,00	5 191 838,34	99,8
926	92605	Zadania w zakresie kultury fizycznej	7 180 000,00	8 772 000,00	8 662 654,28	98,8
R A Z E M			63 807 964,00	66 464 153,00	65 715 620,13	98,9

(*) Wyjaśnienie dot. pozycji Dział 803 Rozdział 80395 „Pozostała działalność”, plan na 31.12.2011r. – 10.000 zł, wykonanie 0%:
zadanie opisane w rozdziale IV.15.1 zostało zrealizowane w 100 % i sfinansowane z pozycji Dział 750 Rozdział 75075 „Promocja jednostek samorządu terytorialnego”.

Uchwała o programie współpracy zakładała, że Miasto na jej realizację przeznaczy kwotę w wysokości 62.500.000 zł. Różnica pomiędzy tą kwotą a ostatecznie uchwaloną w budżecie wynika z wniesienia zmian podczas uchwalania Budżetu Miasta na rok 2011 w grudniu 2010r.

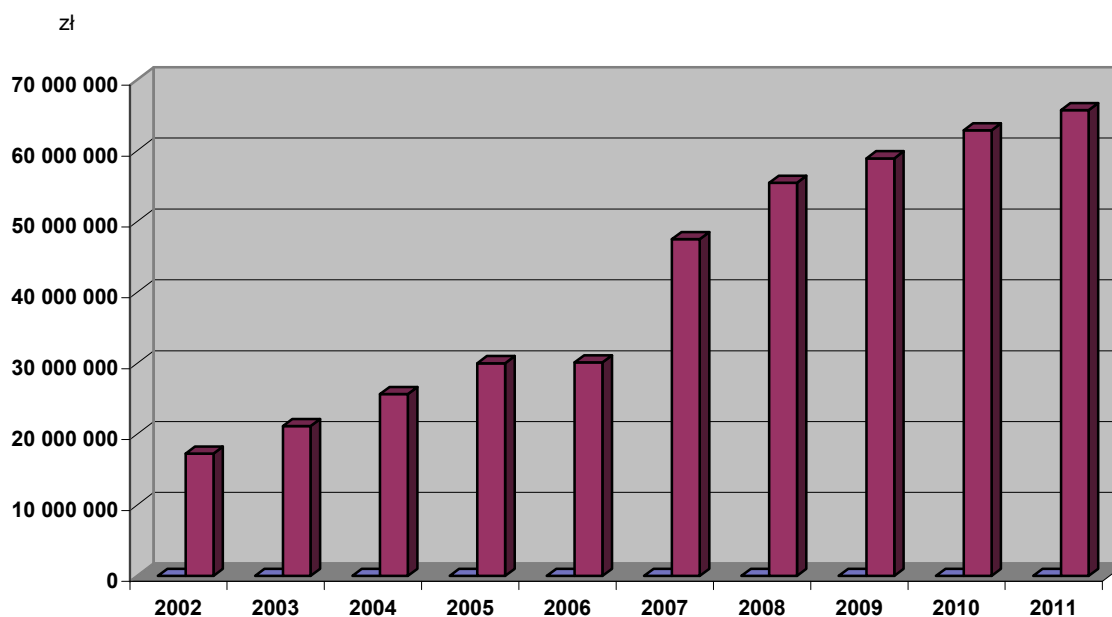
Zwiększenie budżetu o kwotę 2.656.189 zł. (stan na 31.12.2011r.) wynika z możliwości zlecenia realizacji zadań publicznych organizacjom pozarządowym, czego nie można było przewidzieć w roku 2010.

Ujęcie dynamiczne (w latach 2002 – 2011) wykonania planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku prezentuje tabela nr 5 oraz rysunek nr 7.
Przedstawione poniżej dane, w perspektywie 10 - letniej, pokazują jednoznacznie tendencję wzrostową ilości środków finansowych przekazywanych z budżetu Gminy na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe.

Tabela nr 5

Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w ujęciu dynamicznym w latach 2002 - 2011 (w zł)	
2002	17 243 894
2003	21 132 895
2004	25 657 000
2005	30 000 000
2006	30 127 980
2007	47 508 961
2008	55 466 939
2009	58 909 981
2010	62 877 901
2011	65 715 620

Rys. nr 7 Wykonanie planu dotacji dla podmiotów nie zaliczanych do sektora finansów publicznych i nie działających w celu osiągnięcia zysku w latach 2002 - 2011

III. Pozafinansowe formy współpracy

W celu polepszenia współpracy Miasta z organizacjami pozarządowymi w 2007 roku powołano Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego. Biuro powstało jako wyraz reakcji Urzędu Miejskiego na sygnały ze strony organizacji pozarządowych, dotyczące trudności w realizacji zadań publicznych.

Podstawowym założeniem wprowadzanych zmian organizacyjnych tj. utworzenia Biura, było umożliwienie przedstawicielom organizacji pozarządowych dokonywania wszystkich formalności związanych z dokumentacją rejestrową, składaniem ofert konkursowych, podpisywaniem umów i sprawozdawczością w jednym miejscu.

Doświadczenie funkcjonowania Biura pokazuje, iż przyjęty kierunek był właściwy. Biuro uaktualniana na bieżąco bazę podmiotów (organizacji pozarządowych) realizujących zadania Gminy, ujednoliciła tryb i zasady ogłaszania konkursów, wprowadza jednolite wzory dokumentów. Jednocześnie prowadzone są też projekty dotyczące polepszenia współpracy sektora pozarządowego z samorządem. Ponadto Biuro ogłasza otwarte konkursy ofert, przyjmuje oferty, zawiera umowy ze zleceniobiorcami (organizacjami pozarządowymi) na realizację zadań publicznych. W Biurze składane są również sprawozdania z realizacji tych zadań.

Biuro prowadzi szereg działań koordynujących oraz wspierających rozwój trzeciego sektora, jak akcje promocyjne, szkoleniowe, konferencje itp.

W ramach stałego uczestnictwa Miasta w pracach komisji ds. społeczeństwa obywatelskiego Unii Metropolii Polskich, w dniach 4 - 5 marca 2011 roku Wrocław był gospodarzem roboczego posiedzenia tejże komisji. Komisja gromadzi samorządowców (dyrektorów merytorycznych wydziałów, pełnomocników) dużych miast odpowiedzialnych za współpracę z organizacjami pozarządowymi. Zadaniem komisji jest analiza i wymiana doświadczeń dotyczących przestrzeni współpracy z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie, postulowanie i rekomendowanie UMP propozycji zmian (np. w prawodawstwie) i stanowisk. Spotkanie we Wrocławiu nosiło temat: *"Podnoszenie jakości współpracy władz miasta z organizacjami pozarządowymi"*.

III.1. Serwis informacyjny na stronach internetowych Urzędu Miejskiego Wrocławia

W celu ułatwienia dostępu organizacjom pozarządowym do informacji, na bieżąco aktualizowana jest strona internetowa dla organizacji pozarządowych, na oficjalnej stronie Urzędu Miejskiego Wrocławia i w Biuletynie Informacji Publicznej (obecnie dostęp do witryny jest szybszy i łatwiejszy – prowadzi z głównej strony www.wroclaw.pl), której merytorycznym administratorem jest Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Na stronach można znaleźć m.in.:

- ogłoszenia otwartych konkursów ofert,
- dział aktualności,

- autopromocję i wymianę informacji dla wrocławskich organizacji pozarządowych - „*Jak promować NGO na www.wroclaw.pl*”,
- informację o kampanii 1 % pod hasłem - „*Zostaw swój 1 % we Wrocławiu. Wesprzyj wrocławskie organizacje pozarządowe*”,
- informacje o konsultacjach społecznych,
- akty prawne i adresy internetowe dotyczące organizacji pozarządowych,
- protokoły z posiedzeń Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- informacje o organizacjach pożytku publicznego,
- tematy dotyczące działalności organizacji pozarządowych, jak np. wolontariat, prezentacje i projekty wrocławskich organizacji pozarządowych, najem lokali użytkowych, informacje o Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3,
- wyszukiwarka organizacji pozarządowych.

III.2. Elektroniczna baza danych o organizacjach pozarządowych realizujących zadania publiczne oraz rejestr organizacji pozarządowych, które otrzymały dotację z budżetu Miasta na realizację zadań publicznych

Baza danych powstała w 2005 roku. Nadzór nad nią pełni Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

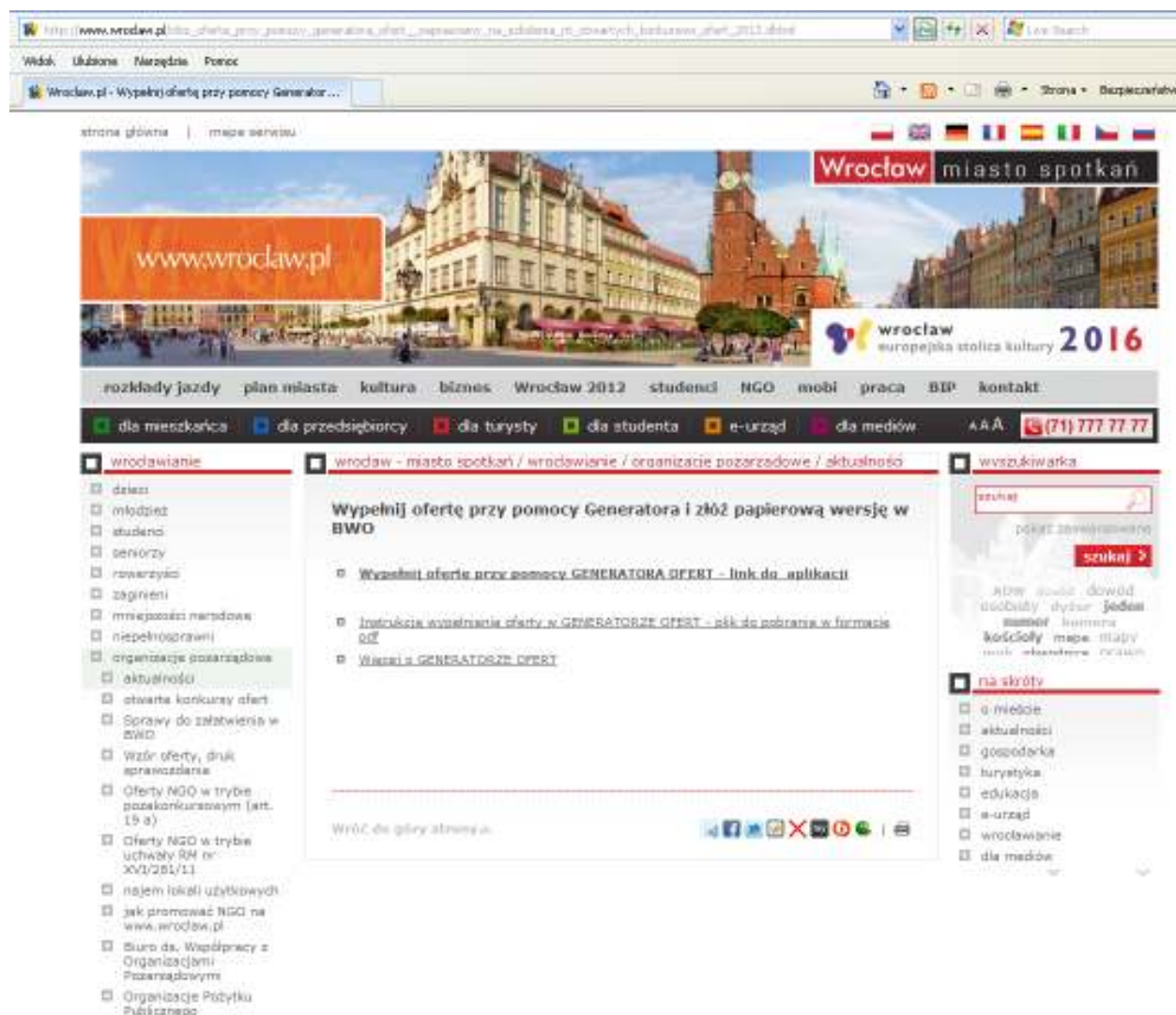
W chwili obecnej w bazie znajdują się następujące kompletne dane:

- informacje rejestrowe organizacji pozarządowych,
- informacje o konkursach (ogłoszenia i rozstrzygnięcia konkursowe),
- informacje o zawartych umowach,
- informacje o złożonych sprawozdaniach,
- skany dokumentów, itp.

W 2011 roku opracowano założenia i uruchomiono merytoryczną wersję generatora ofert do otwartych konkursów dla organizacji pozarządowych. Generator ofert to internetowe narzędzie dla wrocławskich organizacji pozarządowych składających ofertę w otwartych konkursach ofert. Generator umożliwia poprawne wypełnienie oferty konkursowej, którą organizacja ma jedynie wydrukować i złożyć w kancelarii Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi UM Wrocławia. Generator ofert to ułatwienie i wsparcie dla organizacji uczestniczących w konkursach. Dzięki niemu możliwe jest szybkie, proste i prawidłowe wypełnienie dokumentu. Temu mają służyć poszczególne kroki w jego wypełnianiu oraz kontekstowe objaśnienia i instrukcje przy każdym wypełnianym polu. Generator pozwala na szybsze wypełnienie dokumentu, wyeliminowanie najczęściej popełnianych błędów, m.in. logicznych i rachunkowych. Aplikacja będzie rozwijana i w przyszłości wzbogacana o nowe funkcjonalności (w grudniu 2011r. w generatorze ofert przez wrocławskie organizacje pozarządowe zostało złożonych 280 ofert, co stanowi **66,5%** wszystkich ofert złożonych w okresie wdrażania generatora).

Ekran tytułowy aplikacji generatora prezentuje rysunek nr 8.

Rys. nr 8

III.3. Zostaw swój 1% we Wrocławiu

"Zostaw swój 1% we Wrocławiu!" - to hasło akcji promocyjnej którą w okresie styczeń – kwiecień 2011 prowadziło Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi wraz z Centrum Informacji i Rozwoju Społecznego. Akcja miała zachęcić mieszkańców Wrocławia do przekazywania części podatku (1%) na rzecz wrocławskich organizacji pożytku publicznego. Cele kampanii:

- wsparcie publicznej działalności wrocławskich organizacji oraz realizacji ważnych i wszechstronnych zadań na rzecz Wrocławia i wrocławian,
- budowanie aktywności obywatelskiej i lokalnej tożsamości.

Na stronie głównej www.wroclaw.pl umieszczono specjalny „wrocławski” program do rozliczania PIT (z rekomendacją Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego), który rozliczając zeznanie, pozwalał w łatwy i szybki sposób przekazać darowiznę, wyłącznie na rzecz wybranej wrocławskiej organizacji pożytku publicznego. Zanotowano około **400** pobrań programu.

III.4. Współpraca Miasta z organizacjami pozarządowymi w sferze organizacyjnej

Konferencje, wydarzenia i szkolenia

W 2011 roku zorganizowano i przeprowadzono szeroki wachlarz konferencji, wydarzeń i szkoleń, adresowanych przede wszystkim do przedstawicieli organizacji pozarządowych, w tym m.in. innymi:

➤ Najważniejsze wydarzenia:

Styczeń

- Fundacja „Umbrella” zorganizowała uroczyste rozpoczęcie III turnusu w ramach projektu „Babie Lato we Wrocławiu”. Centrum Sektor 3 był jednym z 5 Centrów Aktywizacji Lokalnej. Beneficjentami projektu były osoby powyżej 50 roku życia. Dla uczestników projektu został przygotowany specjalny program zajęć aktywizacyjno-edukacyjnych, zmierzający

docelowo do zmiany charakteru wrocławskich osiedli. W ramach działań projektu odbywał się m.in. następujące zajęcia: obsługa komputera, języki obce, wolontariat 50+, zdrowie, autorytety, coaching, kultury świata.

Luty

- W lutym odbył się bal karnawałowy zorganizowany przez beneficjentów projektu „Babie Lato we Wrocławiu”. W związku z realizowanym projektem miało miejsce pierwsze spotkanie, dotyczące założenia stowarzyszenia przez beneficjentów „Babiego Lata”.

Marzec

- Fundacja „Umbrella” rozpoczęła realizację projektu pt. „Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych z terenu aglomeracji wrocławskiej SEKTOR 3”, 5.4.2. Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.
- We współpracy Centrum Edukacji i Badań Społecznych oraz Fundacji „Umbrella” odbyło się pierwsze, pilotażowe szkolenie dotyczące projektu „Mentoring jako metoda kształcenia zawodowego dla organizacji non profit”. Projekt realizowany był w partnerstwie międzynarodowym. Jego podstawowym celem było opracowanie przez organizacje oferujące szkolenia dla sektora non profit jak i firmy - kursu informacyjno – szkoleniowego, dotyczącego zastosowania metody mentoringu w organizacjach non profit oraz upowszechnianie mentoringu wśród organizacji.
- Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Stowarzyszenie Pomocy Ofiarom Przestępstw zorganizowało spotkanie w związku z Międzynarodowym Dniem Ofiary, Fundacja Koliber zorganizowała III Babski Targ (inicjatywa polegająca na wymianie niepotrzebnych rzeczy oraz akcesoriów), Stowarzyszenie Transformator Kultury zorganizowało Debatę pt. „Gdzie te kobiety?” (debata była częścią ogólnopolskiej konferencji pod tym samym tytułem, podsumowującej realizowany projekt), Ośrodek Edukacji Makrobiotycznej zorganizował spotkanie – wykład dot. zdrowego odżywiania.

Kwiecień

- Fundacja „Umbrella” zorganizowała konferencję dot. rozpoczęcia działań oraz promocji projektu „Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych z terenu aglomeracji wrocławskiej SEKTOR 3”. W konferencji wzięli udział przedstawiciele Gminy Wrocław, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, partnerzy projektowi Fundacji „Umbrella”, przedstawiciele wrocławskich organizacji pozarządowych. Spotkanie poprzedziła konferencja prasowa.
- Odbyło się także uroczyste zakończenie III turnusu projektu „Babie Lato we Wrocławiu”.
- Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Fundacja Rozwoju Ekonomii Społecznej zorganizowała spotkanie dotyczące spółdzielni socjalnych, Towarzystwo Edukacji Otwartej oraz Pozarządowy Ośrodek Kariery zorganizowały spotkanie dotyczące zakończenia projektu „Młodzież Aktywnie Społeczna”.

Maj

- W Centrum Sektor 3 odbyły się trzy spotkania (ze studentami oraz gimnazjalistami) promujące działania Centrum Sektor 3 oraz zachęcające uczestników do angażowania się w działania pro-społeczne w ramach wrocławskich organizacji pozarządowych.

Czerwiec

- Fundacja „Umbrella”, przy współpracy z Europejską Akademią Dyplomacji, zorganizowała warsztaty z zakresu budowania zespołu oraz przygotowania projektów dla młodzieży ze Stanów Zjednoczonych, przebywającej we Wrocławiu w ramach projektu U.S.-Poland Parliamentary Youth Leadership Exchange Program (Polsko-Amerykański Program Wymiany Młodych Liderów). Program ten ma na celu ukazanie młodzieży ze Stanów Zjednoczonych i Polski korzyści płynących z przyjacielskich relacji między oboma krajami. Program obejmuje czterotygodniowy pobyt grupy uczniów i nauczycieli z Polski i USA w drugim kraju, warsztaty edukacji obywatelskiej oraz wspólny dla obu grup letni obóz połączony z przygotowaniem przez nie projektów społecznych.

Wrzesień

- W Centrum Sektor 3 odbył się cykl spotkań realizowany w ramach Dolnośląskiego Festiwalu Nauki 2011. Całość organizowana była przez Fundację „Umbrella” przy współpracy Centrum Edukacji i Badań Społecznych, Stowarzyszenia „Nowa Rodzina”, Stowarzyszenia Pomysł na Życie, Stowarzyszenia Popowiczanie, Śląskiego Towarzystwa Genealogicznego, Fundacji Aktywny Senior, Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną „Kamienna Tęcza”. Głównym motywem wszystkich działań była promocja wolontariatu seniorów oraz prowadzenie zajęć przez wolontariuszy i dla wolontariuszy. Poszczególne działania podczas Dolnośląskiego Festiwalu Nauki 2011 przedstawiają się następująco: „Edukacja nieformalna i pozaformalna dorosłych na przykładzie programu Grundtvig”, „Diagnoza, wykorzystanie i rozwój kompetencji seniorów”, „W magicznej krainie bajek”, „Gry i zabawy taneczne”, „Warsztaty dla potencjalnych kandydatów na wolontariuszy”, „Genealogiczne wycieczki z nazwiskiem”, „W krainie oryginalnych prezentów”, „Facebook dla o(d)pornych”.
- Fundacja Aktywny Senior, przy wsparciu Fundacji „Umbrella”, przygotowała oraz zorganizowała bal z okazji pożegnania lata.
- Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Fundacja Aktywny Senior oraz Wrocławskie Centrum Seniora zorganizowali Forum Lidera Klubów Seniora, Stowarzyszenie na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Kamienna Tęcza zorganizowała podsumowanie projektu pt. „Tęczowy Taniec”, realizowanego w ramach Programu „Młodzież w Działaniu”.

Październik

- Ogólnopolskie Stowarzyszenie Fotograficzno – Artystyczne Foto El Arte zorganizowało wernisaż jako podsumowanie konkursu fotograficznego.
- Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych zorganizowała spotkanie informacyjne dot. pozyskiwania środków z Funduszu Wyszehradzkiego.

Listopad

- W listopadzie odbyły się 3 spotkania animacyjne dla studentów, promujące działania w wolontariacie. Fundacja „Umbrella” zorganizowała także spotkanie animacyjne dla przedstawicieli rad osiedli we Wrocławiu. Spotkanie dotyczyło aktywizacji oraz rozwiązywania problemów lokalnych.
- Stowarzyszenie Popowiczanie, Stowarzyszenie pod wezwaniem Matki Bożej Nieustającej Pomocy „Przyjaciele Seniorów” oraz Fundacja Aktywny Senior, przy współpracy Fundacji „Umbrella”, zorganizowali bal charytatywny na rzecz Stowarzyszenia „Przyjaciele Seniorów”. W balu

wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz zaproszenie goście.

- Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Polska Organizacja Pracodawców Osób Niepełnosprawnych zorganizowała Wrocławskie Targi Pracy Osób Niepełnosprawnych, Stowarzyszenie Wiosna zorganizowało spotkanie inauguracyjne dotyczące projektu „Akademia Przyszłości”.

Grudzień

- W Centrum Sektor 3 odbyło się Forum Wymiany Kontaktów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz rady osiedli. Forum miało na celu przedstawienie działań poszczególnych uczestników oraz zawiązanie współpracy pomiędzy nimi.
- Większe spotkania organizacji pozarządowych korzystających ze wsparcia Centrum Sektor 3: Instytucja Wrocław 2016 oraz British Council zorganizowały Future City Game – Future City Jobs, Stowarzyszenie Amabiles zorganizowało uroczyste zakończenie pracy w Ośrodku Adopcyjnym we Wrocławiu.

➤ **Zorganizowano i przeprowadzono szkolenia i warsztaty, adresowane do przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, które udzielają dotacji celowych, w tym:**

We Wrocławskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3 miały miejsce 3 bloki szkoleń dla organizacji pozarządowych:

- SZKOLENIA OTWARTE z cyklu Profesjonalizacja III Sektora (Poddziałanie 5.4.2. PO KL), w których udział wzięło **456 osób**. Tematy szkoleń: obowiązki prawno - księgowe organizacji pozarządowych, trening kreatywności, techniki tworzenia projektu, przegląd źródeł finansowania organizacji pozarządowych w 2011 roku, OPP - procedura rejestracji, prawa i obowiązki, jak przygotować dobry harmonogram i budżet?, asertywność, jak zbudować zespół?, pozyskiwanie środków od osób prywatnych i biznesu, PR dla organizacji pozarządowych, wstęp do pozycjonowania i użyteczności stron internetowych, NGO jako pracodawca - podstawy kadr i płac, komunikacja i negocjacje, techniki autoprezentacji, podstawowe informacje o monitoringu i ewaluacji projektów, działalność odpłatna w organizacji, pozyskiwanie środków ze źródeł unijnych, komunikacja z mediami, współpraca z biznesem: pozyskiwanie środków i podtrzymywanie relacji ze sponsorami, rozliczanie projektów i dotacji, budowanie wizerunku organizacji, pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych, planowanie rozwoju organizacji - jak być menadżerem w swojej organizacji, od projektu do wniosku - warsztat pisanie wniosków dotacyjnych, warsztat pisanie oferty sponsorskiej.
- SZKOLENIA ZAMKNIĘTE W RAMACH CYKLU RAZEM DO SAMODZIELNOŚCI (Podziałanie 5.4.2. PO KL; dotyczy 2 edycji cyklu - IV.2011 - VI.2011 oraz X.2011 - XII.2011), w których udział wzięło **213 osób**. Tematy szkoleń: podstawy prawne działalności organizacji pozarządowych, podstawy finansowe działalności organizacji pozarządowych, praca metodą projektową, przegląd źródeł finansowania NGO, od projektu do wniosku,

pozyskiwanie środków ze źródeł krajowych, pozyskiwanie środków od osób prywatnych i biznesu, zarządzanie organizacją, w tym zarządzanie zespołem pracowników / wolontariuszy, internet jako narzędzie budowania wizerunku organizacji i podstawowe źródła informacyjne o działalności NGO.

- SZKOLENIA DODATKOWE (wartość dodana projektu realizowanego ze źródeł Gminy Wrocław, w których udział wzięło **327** osób. Tematy szkoleń: kurs języka angielskiego dla początkujących, kurs języka rosyjskiego dla NGO, mentoring jako metoda kształcenia zawodowego dla organizacji non – profit, konwersacje z języka angielskiego, skuteczne radzenie sobie ze stresem, świadomość międzykulturowa - jak funkcjonować w multikulturowym środowisku, Team – building, przygotowanie projektów, twórcze rozwiązywanie problemów, edukacja nieformalna i pozaformalna na przykładzie Programu Grundtvig, w magicznej krainie bajek, gry i zabawy taneczne, warsztaty dla potencjalnych kandydatów na wolontariuszy, genealogiczne wycieczki z nazwiskiem, w krainie oryginalnych prezentów, facebook dla o(d)pornych, kurs języka hiszpańskiego dla początkujących, kurs komputerowy dla początkujących, kurs języka niemieckiego dla początkujących, edukacja dotycząca III sektora - spotkania z gimnazjalistami.

Szkolenia przeprowadzane przez Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:

- Cykl szkoleń dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych, które udzielają dotacji celowych dla organizacji pozarządowych – w szkoleniach udział wzięło **38** osób.
Tematyka - otwarte konkursy ofert, w tym:
 1. Wzór ogłoszenia konkursowego.
 2. Nowe zapisy w umowie.
 3. Nowy wzór oferty z realizacją zadania publicznego.
 4. Nowy wzór sprawozdania z realizacji zadania publicznego.
- Cykl szkoleń dla organizacji pozarządowych, zainteresowanych udziałem w otwartych konkursach ofert oraz dla pracowników Urzędu i miejskich jednostek organizacyjnych – w szkoleniach udział wzięło **263** osoby.
Tematyka - otwarte konkursy ofert, w tym:
 1. Prezentacja generatora ofert.
 2. Tryb i zasady składania ofert w otwartych konkursach ofert na 2012r. w konkretnych zakresach merytorycznych.
 3. Nowe wzory umów i sprawozdań - zgodnie ze zmianami w 2011r.

Szkolenia przeprowadzane na zlecenie Biura ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi:

- Cykl szkoleń o zróżnicowanej tematyce, w których udział wzięło **290** osób, w tym: prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo księgowej dla realizacji zadania publicznego z dotacji uzyskanej od jednostki samorządu terytorialnego, prowadzenie kadr i naliczanie płac w organizacjach pozarządowych, BHP dla pracodawców, przychody i koszty organizacji pozarządowych i ich ewidencja w działalności odpłatnej i nieodpłatnej, kurs

przygotowawczy dla kandydatów na wychowawców wypoczynku, kurs instruktażowy dla kierowników wypoczynku, kinezylogia zajęcia dla dzieci i młodzieży, prawo zamówień publicznych dla zamawiających w NGO, sporządzanie sprawozdań finansowych w organizacjach pozarządowych nieprowadzących działalności gospodarczej, skuteczne metody przeciwdziałania wypaleniu zawodowemu, prowadzenie działalności gospodarczej przez organizacje pozarządowe, kurs dla początkujących księgowych w organizacjach pozarządowych, pierwsza pomoc przedlekarska w pracy z młodzieżą, podstawy rachunkowości organizacji pozarządowej nieprowadzącej działalności gospodarczej oraz OPP, zagadnienia podatkowe w organizacjach pozarządowych, prowadzenie księgowości w organizacjach pozarządowych dla pracowników UMW.

- Cykl szkoleń dla ok. **300** osób z zakresu działalności społecznej w tym m.in.: podstawy pracy w NGO, działalność w organizacjach pozarządowych, pisanie projektów dla osób początkujących, podstawy komunikacji, planowanie rozwoju, pracuj z pasją.

Ogółem w szkoleniach organizowanych przez Biuro oraz organizacje pozarządowe w ramach realizowanych przez nie zadań publicznych - udział wzięło ok. **1.887 osób**.

III.5. Inne formy współpracy

III.5.1. Konsultowanie projektów aktów prawnych z organizacjami pozarządowymi zgodnie z ich dziedzinami działalności statutowej

W oparciu o Uchwałę Nr LIV/1559/10 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 9 września 2010r. w sprawie określenia szczegółowego sposobu konsultowania z radą działalności pożytku publicznego lub organizacjami pozarządowymi i podmiotami, o których mowa w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji - w 2011 roku z organizacjami pozarządowymi konsultowane były m.innymi następujące projekty uchwał:

- 1) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie wieloletniego programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w latach 2011-2012,
- 2) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie określenia trybu powoływania członków oraz organizacji trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- 3) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zleczanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,

- 4) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie programu współpracy Miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi w roku 2012,
- 5) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie przyjęcia lokalnego programu pomocy społecznej „Program Aktywności Lokalnej dla Miasta Wrocławia na lata 2011-2013”,
- 6) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Miasta Wrocławia na rok 2011,
- 7) projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie uchwalenia Wrocławskiego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2011-2013.

III.5.2. Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Uchwała Nr X/210/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 czerwca 2011 r. w sprawie określenia trybu powoływania członków oraz organizacji i trybu działania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego,
- Zarządzenie Nr 2836/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 października 2011 r. w sprawie powołania Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego.

Skład Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego:

- Przedstawiciele Rady Miejskiej:
Bohdan Aniszczuk
Rafał Czepil
Renata Granowska
- Przedstawiciele Prezydenta Wrocławia:
Jarosław Obremski
Władysław Sidorowicz
Dariusz Szrejder
- Przedstawiciele wrocławskich organizacji pozarządowych:
Krzysztof Bojda – Fundacja Hobbit
Piotr Dreczko – Stowarzyszenie „Życ inaczej”
Robert Drogoś – Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych „Tratwa”
Radosław Gawlik – Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
Maria Lewandowska – Mika - Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych
Marcin Bartłomiej Łuczyński – Fundacja Perennitas.

Do zadań Wrocławskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego należy m.in. opiniowanie projektów strategii rozwoju gminy, współpraca z organizacjami pozarządowymi, opiniowanie projektów uchwał i aktów prawa miejscowego dotyczących sfery zadań publicznych.

Wrocławska Rada Działalności Pożytku Publicznego odbyła w 2011r. ogółem 2 posiedzenia, w tym: 1 posiedzenie o charakterze oficjalnym i 1 posiedzenie o charakterze merytorycznym.

Obsługę administracyjno – biurową WRDPP pełni Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi.

III.5.3. Opiniowanie działalności organizacji pozarządowych oraz udzielanie rekomendacji

Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi w roku 2011 przygotowało **93** opinie w sprawach organizacji pozarządowych dla:

- Zarządu Zasobu Komunalnego (68);
- Wrocławskie Mieszkania Spółka z o. o. (8);
- Wydziału Edukacji (6);
- Centrum ds. Katastrof i Klęsk Żywiolowych - "Tratwa" (5);
- Wydziału Nieruchomości Komunalnych (3);
- Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji (2);
- Młodzieżowego Centrum Sportu (1).

III.5.4. Użytkowanie lokali użytkowych przez organizacje pozarządowe

III.5.4. 1. Lokale będące w zarządzie Zarządu Zasobu Komunalnego

Według danych podanych przez ZZK, na dzień 31.12.2011r. - w użytkowaniu przez organizacje pozarządowe było **208** lokali użytkowych, o łącznej powierzchni użytkowej **24.453 m²**, których właścicielem jest Miasto, w tym w 2011 roku zawarto **25** umów o łącznej powierzchni **2 580 m²**.

Z powyższych tytułów saldo zadłużenia na dzień 31.12.2011r. wynosi: **235.511,07 zł**, w tym:

- z tytułu czynszu i mediów **- 144.086,90 zł**
- z tytułu odsetek od czynszu i mediów **- 52.524,97 zł**
- z tytułu zawartych porozumień z odsetkami **- 38.899,20 zł**

Lokale według formy prawnej użytkowania - ogółem **208** szt:

- najem - 187 szt,
- użyczenie - 13 szt,
- odszkodowanie za bezumowne korzystanie z lokalu - 2 szt,
- użytkowanie - 1 szt,
- inne (administracja zlecona) 5 szt.

W 2011 roku w gminnych lokali użytkowych, których użytkownikami są organizacje pozarządowe ZZK przeprowadziło **40** wizytacji, a Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi przeprowadziło **46** wizytacji.

Ponadto w 2011 roku Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi współpracowało z Zarządem Zasobu Komunalnego oraz Departamentem Nieruchomości i Eksploatacji w zakresie opracowania zasad gospodarowania gminnymi lokalami użytkowymi, przekazywanymi organizacjom pozarządowym w najem w trybie bezprzetargowym oraz w użyczenie, dotyczy to:

- Zarządzenia nr 3221/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 6 grudnia 2011 roku w sprawie wytycznych do ustalania wysokości miesięcznego czynszu za najem lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław

oddawanych w najem w trybie przetargowym lub w trybie bezprzetargowym,

- Zarządzenia nr 3115/11 Prezydenta Wrocławia z dnia 23 listopada 2011 roku w sprawie użyczenia lokali użytkowych stanowiących własność Gminy Wrocław stowarzyszeniom kombatanckim.

III.5.4. 2. Lokale będące w zarządzie jednostek oświatowych

W 2011 roku na podstawie ok. **260** umów organizacje pozarządowe użytkowały pomieszczenia, głównie sale gimnastyczne w obiektach oświatowych będących w zasobach Gminy tj. w przedszkolach, szkołach podstawowych, gimnazjach, szkołach ponadgimnazjalnych, zespołach szkół i innych.

Użytkowanie pomieszczeń odbywało się na podstawie różnego typu umów, tj.: najem, użyczenie i porozumienie, zawartych na czas nieoznaczony i oznaczony, w tym umowy wieloletnie.

Działalność w użytkowanych pomieszczeniach skierowana jest do dzieci i młodzieży z przeznaczeniem na:

- zajęcia sportowe różnych dyscyplin sportu,
- zajęcia językowe,
- zajęcia edukacyjne,
- zajęcia harcerskie,
- zajęcia taneczne,
- zajęcia rekreacyjne, pomoc dzieciom i młodzieży w uczeniu się,
- profilaktykę wad postawy,
- kształtowanie i upowszechnianie kultury oraz twórcze pobudzanie aktywności dzieci i rodziców,
- wolontariat, itp.

III.5.4. 3. Nieruchomości Departamentu Nieruchomości UM

W 2011 roku we władaniu organizacji pozarządowych było **49** nieruchomości, będących w zarządzie Departamentu Nieruchomości i Eksploatacji Urzędu Miejskiego, w tym: zabudowanych, niezabudowanych, lokali mieszkalnych, użytkowych, budynków oraz innych obiektów, np. port żeglarsko - motorowy - na podstawie różnego typu umów, w tym:

- umowy użytkowania - 10 szt.
- umowy współużytkowania - 1 szt.
- umowy użyczenia - 19 szt.
- umowy użytkowania wieczystego - 7 szt.
- umowy dzierżawy - 12 szt.

W obiektach tych prowadzone były różnego typu działalności, np. wychowawcza, oświatowa, lecznicza, opiekuńcza, sportowa, pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, pomocy osobom znajdującym się w sytuacjach kryzysowych, dla dzieci niepełnosprawnych, warsztaty terapii zajęciowej, noclegownie, itp.

III.5.4. 4. Centrum Organizacji Pozarządowych ul. Paulińska 4/8

Centrum Organizacji Pozarządowych Paulińska 4/8 zostało otwarte w dniu 16 września 2011 r. Celem Centrum jest zapewnienie infrastruktury lokalowej dla organizacji pozarządowych, prowadzących działalność w różnych obszarach społecznych. Działalność Centrum wpisuje się w zapotrzebowanie na projekty społeczne, służące aktywizacji społecznej mieszkańców Nadodrza. Działalność Centrum stanowi jednocześnie cenne uzupełnienie dla działań rewitalizacyjnych, prowadzonych przez Miasto w rejonie Nadodrza.

Pomieszczenia użytkowane są na zasadzie użyczenia, przy czym organizacje partycypują w kosztach utrzymania obiektu (opłaty ze media, wynagrodzenia dla koordynatora itd.).

Obecnie Centrum użytkowane jest przez **9** organizacji pozarządowych, zajmując łączną powierzchnię użytkową ok. **400 m²**.

III.5.5. Udzielanie pomocy w przygotowaniu aplikacji programów, których realizacja wymaga współpracy kilku podmiotów oraz wspomaganie organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej i innych zewnętrznych instrumentów finansowych

III.5.5. 1. Zrealizowane zadania publiczne w ramach otwartego konkursu ofert

W ramach przeprowadzonego konkursu ofert na wspólną realizację zadań w ramach projektów współfinansowanych ze środków unijnych lub innych zewnętrznych instrumentów finansowych w roku 2011 z budżetu Miasta została zaplanowana kwota 200.000 zł. Na ogłoszony konkurs wpłynęły 3 oferty. Wszystkie trzy oferty przeszły pozytywnie weryfikację formalną i merytoryczną, przy czym zostały zawarte tylko dwie umowy, ponieważ jedna organizacja zrezygnowała z realizacji zadania. W efekcie udzielono dotacji na realizację dwóch projektów w łącznej wysokości 122.476,01 zł.

W ramach pierwszego projektu zorganizowano VII Wrocławski Przegląd Kultury Studenckiej W górach jest wszystko co kocham 2011 przy współpracy z uczelniami wyższymi. Festiwal odbył się w terminie 18-20.11.2011r. na Politechnice Wrocławskiej z udziałem kilkudziesięciu zespołów. W ramach festiwalu odbyły się 3 koncerty gwiazd oraz koncert konkursowy i koncert laureatów. W festiwalu wzięło udział ok. **140** artystów w **42** zespołach i soliści. Podczas koncertu promowani byli młodzi i utalentowani wykonawcy. Koncerty obejrzało **1.616** osób.

Drugi projekt (dwuletni) o nazwie „EkoCentrum Wrocław” został zgłoszony do RPO Województwa Dolnośląskiego w ramach poddziałania 4.7 Ochrona bioróżnorodności i edukacja ekologiczna. Celem zadania było utworzenie infrastruktury edukacyjnej zapewniającej możliwość prowadzenia: zajęć warsztatowych i seminaryjnych, punkt informacji ekologicznej, programów aktywnej edukacji ekologicznej plenerowych zajęć warsztatowych. W 2011 roku wykonano dokumentację projektową robót budowlanych i nadzór autorski w trybie „zaprojektuj i wybuduj”.

III.5.5. 2. Udzielanie pomocy merytorycznej organizacjom pozarządowym

W zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania dla wrocławskich organizacji pozarządowych prowadzone były następujące działania:

- koordynacja działań w procesie opracowania wniosków partnerskich z wieloma podmiotami,
- przeprowadzenie spotkań informacyjno-konsultacyjnych dla wrocławskich organizacji pozarządowych, dotyczących między innymi możliwości finansowania działalności bieżącej organizacji i projektów innowacyjnych,
- opracowanie ram projektów w obszarach: wyrównania szans edukacyjnych uczniów, aktywizacji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem, rozwoju dialogu obywatelskiego,
- udzielenie wsparcia merytorycznego przy konstruowaniu wniosków o dofinansowanie projektów dla licznych organizacji pozarządowych,
- złożono kilkanaście projektów partnerskich, z których 5 jest realizowanych.

IV. Sprawozdanie z realizacji zadań będących przedmiotem współpracy

IV.1. Pomoc społeczna

IV.1. 1. Prowadzenie świetlic środowiskowych dla dzieci i młodzieży

Liczba zawartych umów: 32

W **39** świetlicach środowiskowych prowadzonych przez organizacje pozarządowe oraz **3** prowadzonych przez Rady Osiedli, usytuowanych w różnych rejonach miasta w 2011 roku objętych opieką było ok. **2.200** dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Celem działalności świetlic jest wsparcie rodzin, szczególnie znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w wychowaniu dzieci i młodzieży oraz w zorganizowaniu im opieki w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Program działania świetlicy obejmuje pomoc w nauce oraz zajęcia rozwijające zainteresowania (np.: plastyczne, muzyczne, teatralne, fotograficzne, sportowe i inne). Organizowane są również wyjścia do kina, teatru, na koncerty i wystawy oraz wycieczki. Rodzice otrzymują pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. W miarę możliwości świetlice zapewniają dzieciom dożywianie w formie suchego prowiantu (kanapki, jogurty, owoce) lub ciepłego posiłku dysponując odpowiednimi warunkami higieniczno-sanitarnymi.

Ponadto w świetlicach realizowany jest całoroczny program profilaktyczny, w wymiarze jednej godziny zajęć tygodniowo. Program profilaktyczny ma na celu ochronę dzieci i młodzieży przed zagrożeniami zdrowotnymi oraz zapobieganie dysfunkcyjnym zachowaniom poprzez uczenie umiejętności społecznych, sposobów radzenia sobie z emocjami, dostarczanie wiedzy na temat negatywnego wpływu substancji psychoaktywnych na organizm człowieka. Świetlice w ramach programu profilaktycznego realizowały zajęcia dotyczące

higieny osobistej i ekologii (w kontekście używania środków czystości) w oparciu o pozyskane materiały edukacyjne ogólnopolskiej akcji „Higiena z klasą”.

W ramach konkursu na rok 2011 organizacje miały możliwość ubiegać się również o dofinansowanie stacjonarnego wypoczynku zimowego i letniego ZIMA/LATO W MIEŚCIE. Dofinansowanie do półkolonii podczas ferii zimowych i wakacji otrzymało kilkanaście organizacji. Niektóre świetlice pełniły również dyżury podczas ferii i wakacji lub organizowały wyjazdy na zimowiska, kolonie i obozy letnie finansowane z innych źródeł, niekiedy częściowo odpłatne.

Kadra pedagogiczna, rodzice oraz dzieci i młodzież mogły korzystać z pomocy psychologiczno-pedagogicznej w ramach programu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dofinansowywanego przez Miasto. Z oferty programu korzysta również Zespół Ognisk Wychowawczych.

W 2011r. z programu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego skorzystało **69** osób w tym: **9** osób z wykładów/prelekcji dla rodziców, **18** dzieci z zajęć w grupach profilaktycznych, **24** osoby z konsultacji indywidualnych i zespołowych dla kadry zatrudnionej w świetlicach i klubach środowiskowych oraz **18** osób ze szkoleń dla pracowników i wolontariuszy.

W 2011r. odbyły się cztery spotkania Zespołu Merytorycznego ds. Dzieci i Młodzieży uczęszczających do Świetlic Środowiskowych. Podczas jednego z nich przedstawiciele studenckiej organizacji AISEC zachęcali świetlice do udziału w projekcie Summer Semi Camp. W ramach projektu wolontariusze z zagranicy prowadzą podczas wakacji dla dzieci warsztaty interaktywnej nauki języka obcego oraz zajęcia ruchowe i kulturalno-artystyczne. Opowiadają o kulturze i zwyczajach krajów, z których pochodzą.

W siedzibie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych Sektor 3, w dniu 1 lutego 2011r. odbyło się spotkanie dla przedstawicieli organizacji pozarządowych prowadzących świetlice środowiskowe, dotyczące formalnych aspektów współpracy z Gminą Wrocław ze szczególnym uwzględnieniem zmian w warunkach realizacji zadania. Na spotkaniu przypomniano o obowiązku uzyskania pisemnej zgody Zleceniodawcy na wprowadzenie wszelkich zmian w ofercie stanowiącej załącznik do umowy. Omówiono procedurę zgłaszania zmian, przypominając o obowiązujących terminach. Przedstawiono wzór pisma informującego o zmianach zawierający wszystkie niezbędne elementy, a także wzory załączników do aneksu w zależności od charakteru zmian. Efektem spotkania jest znaczna poprawa terminowości i wzrost rzetelności informowania o zmianach w warunkach realizacji zadania.

Podczas kolejnych spotkań omówiono wyniki kontroli realizacji umów, wskazano najczęstsze nieprawidłowości i przypomniano warunki realizacji umów dotacyjnych oraz właściwego rozliczania środków finansowych pochodzących z dotacji. Ponadto bardzo szczegółowo omówione zostały zmiany w nowym wzorze oferty i umowy dotacyjnej. Spotkania tradycyjnie stwarzały możliwość wymiany doświadczeń w zakresie metod pracy z dziećmi, informacji o ciekawych miejscach na wycieczki i atrakcjach turystycznych, a także na temat organizowanych festynów, pikników, kiermaszy, koncertów charytatywnych, zawodów sportowych itp.

W dniach 10-11.06.2011r. odbył się I Turniej Piłkarski Zespołów Świetlic i Klubów Środowiskowych organizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Oddział Dolnośląski we współpracy i przy dofinansowaniu Miasta Wrocław. Ideą turnieju było propagowanie zdrowego stylu życia, którego elementem jest ruch i rekreacyjne uprawianie sportu oraz promowanie futbolu wśród dzieci i młodzieży szczególnie ze środowisk zagrożonych niedostosowaniem społecznym. Turniej został zorganizowany w kontekście współorganizacji

przyszłorocznych mistrzostw EURO 2012 i był działaniem służącym integracji świetlic i klubów środowiskowych.

Rozgrywki koedukacyjnych drużyn odbywały się w dwóch grupach wiekowych 7-12 lat i 13-15 lat. Mecze rozgrywane były na boiskach SP nr 8, przy ul. Kowalskiej 105, w której organizacja prowadzi jedną ze świetlic środowiskowych.

W dniach 15.11-22.12.2011r. odbył się konkurs na najładniejszą szopkę bożonarodzeniową zorganizowany przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło Karłowice. W konkursie wzięło udział **11** świetlic środowiskowych.

W 2011r. przeprowadzono **27** wizytacji realizacji programu.

IV.1.2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych

Liczba umów: 22

1. Stowarzyszenie Animatorów Kultury, Sportu Masowego, Rekreacji oraz Profilaktyki Zdrowotnej „Non in Solo Pane Vidit Homo” – miejsce realizacji zadania: ul. Rękodzielnicza 1. Adresatami zadania są dzieci z osiedla Pilczyce. W projekcie udział wzięło **15 osób**. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. od 16 do 19. Zajęcia:

- teatralne – prezentacja różnych form teatru lalek i technik pracy teatralnej,
- taniec - forma warsztatów uwieńczone koncertem Zespołu Zgraja,
- plastyczne – zapoznanie z różnymi technikami działalności plastycznej,
- warsztaty ceramiczne,
- pomoc w nauce.

W trakcie projektu zorganizowano **3** wycieczki. Zostały zorganizowane półkolonie w czasie pierwszego tygodnia wakacji, w których wzięło udział **40** osób.

2. Dolnośląski Ośrodek Młodzieżowy Świętego Jana Bosko we Wrocławiu

- miejsce realizacji zadania: Młodych Techników 17, klub czynny od poniedziałku do soboty w godzinach od 17 do 21, w soboty od 12 do 13:30. Uczestnictwo w różnych formach zajęć pozwalających na osobisty i społeczny rozwój młodych ludzi. Objęta jest młodzież w wieku szkoły gimnazjalnej i ponadgimnazjalnej. Zajęcia w klubie:

- język angielski,
- basen,
- taniec,
- zajęcia teatralne,
- kółko informatyczne,
- muzyczne,
- korepetycje,
- zajęcia sportowe- codzienna możliwość korzystania ze sprzętu rekreacyjnego.

3. Fundacja Alert – miejsce realizacji zadania: Pułaskiego 79. Adresatami są dzieci i młodzież szkolna. W klubie zapisanych było **64** osoby. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 14-19. Zajęcia klubowe:

- sportowe,
- dydaktyczno - naukowe,

- gry i zabawy,
- komputerowe,
- plastycznie - techniczne,
- zajęcia pogłębiające znajomość zasad bezpieczeństwa.

W trakcie trwania projektu odbyły się imprezy okazjonalne: Dzień Babci i Dziadka, Mikołaj itp. Zostały zorganizowane półkolonie w czasie ferii zimowych i letnich, w których udział wzięło w zimie – **80** osób, w lecie – **160** osób.

4. Stowarzyszenie „Życ Inaczej” – miejsce realizacji zadania: ul. Kamieńskiego 10b. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 12 - 16. Zajęcia w klubie:

- zajęcia i gry sportowo-rekreacyjne – rozwijanie sprawności fizycznej,
- plastyczne – rozwój zdolności manualnych i kreatywności oraz pobudzenie wrażliwości estetycznej,
- edukacyjno - wyrównawcze - pomoc w nauce, odrabianie lekcji,
- ekologiczne oraz imprezy okolicznościowe.

W zajęciach klubowych wzięło udział **63** uczestników. W czasie ferii zimowych odbył się jeden turnus półkolonii, w których wzięło udział **7** osób. W czasie wakacji odbyło się 5 turnusów półkolonii, w których wzięło udział **127** uczestników.

5. Kościół Chrześcijan Baptystów I Zbór we Wrocławiu- miejsce realizacji zadania: ul. Kłodnicka 2. Klub czynny raz w tygodniu – piątek w godz. 15-19. Zajęcia:

- edukacyjno - wychowawcze, uczono: właściwych postaw i zachowań, promowany był zdrowy styl życia, przekazywane były wartości ogólnoludzkie,
- plastyczne,
- taneczne,
- komputerowe - celem zajęć była zabawa oraz nauka podstaw informatyki i kształtowanie właściwych postaw i świadomości oraz poszanowanie dostępnych narzędzi i programów komputerowych,
- sportowe.

6. Stowarzyszenie Na Rzecz Promocji Zdrowia Curatus - miejsce realizacji zadania: ul. Kleczkowska 5 oficyna. Do klubu uczęszczało **53** osoby. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 16 do 20. Zajęcia w klubie:

- muzyczne – w środy i piątki,
- kulinarne,
- pomoc w nauce,
- taneczne - przeprowadzonych zostało 40 godzin,
- ruchowe,
- plastyczne – wtorki,
- modelarskie – wtorki.

W trakcie trwania projektu odbyło się: wyjście na lodowisko, basen, wycieczka do Świeradowa Zdrój, festyny, imprezy okolicznościowe oraz wycieczka do Złotego Stoku.

7. Parafia p.w. Świętego Jana Apostoła - miejsce realizacji zadania: ul. Zatorska 23A. W zajęciach uczestniczyło **30** osób. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 15 do 19. Zajęcia w klubie:

- logopedyczne,

- plastyczne,
- język obcy,
- wokally-teatralne,
- komputerowe,
- z origami,
- teatralne,
- sportowe.

Odbyły się także imprezy okolicznościowe, kiermasze przedświąteczne.

8. Kierunek Przygoda – miejsce realizacji zadania: SP 118 Bulwar Ikara 19. Klub czynny w poniedziałek w godz. 13:30-18, wtorek od 15 do 19, środa od 13 do 17, czwartek od 15 do 19 i piątek od 15 do 20:30. Zajęcia klubowe:

- muzyczno - wokalne,
- plastyczne,
- umysłowo - logiczne,
- gry planszowe.

W zajęciach klubowych uczestniczyły dzieci i młodzież z osiedla Kosmonautów. Uczestników było ok. **200**. W trakcie roku zorganizowano 6 wycieczek, 2 imprezy integracyjne, 3 wyjścia na basen, 3 wyjścia na lodowisko oraz 5 wyjść do kina, teatru i kabaret.

9. Zgromadzenie Sióstr Bożego Serca Jezusa – Miejsce realizacji zadania: ul. Kapitulna 4 . Klub prowadzony jest dla dzieci i młodzieży z niepełnoprawnością intelektualną. Klub czynny dwa razy w tygodniu: środy i piątki od 16:45 do 18:30. Zajęcia:

- warsztaty z choreoterapią - ruch i taniec, celem jest uzyskanie harmonii ciała i umysłu,
- warsztaty z arteterapii – przybliżenie dzieciom sztuki pantomimy,
- aerobik z elementami kinezylogii - proste kroki oraz ćwiczenia wzmacniające poszczególne partie mięśni,
- warsztaty pedagogiczne – dążenie do osiągnięcia optymalnego poziomu rozwoju pozwalającego na możliwie największą samodzielność,
- warsztaty kulinarne.

W czasie wakacji odbywały się warsztaty teatralne, gdzie pod okiem aktorów dzieci przygotowały spektakl ruchowo-słowny z zastosowaniem muzyki. W czasie trwania projektu zorganizowano wycieczki oraz wyjścia dla dzieci. W projekcie wzięło udział **17** uczestników oraz **29** wolontariuszy, bez których nie udało się prowadzić zajęć.

10. Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego – miejsce realizacji zadania: ul. Bardzka 2/4. Klub czynny od poniedziałku do piątku w godzinach od 15 do 19. Zajęcia prowadzone w klubie:

- zajęcia z książką,
- sportowe,
- manualne,
- dydaktyczno - wychowawcze,
- komputerowe,
- literackie,
- teatralne,
- muzyczne,
- taneczne,
- zajęcia prozdrowotne.

W czasie trwania projektu zorganizowano imprezy okolicznościowe, wycieczki. W czasie ferii zimowych i letnich zorganizowano półkolonie. W projekcie wzięło udział **34** uczestników.

11. Stowarzyszenie „Żółty Parasol” – miejsce realizacji zadania: ul. Nowowiejska 38. W ciągu miesiąca uczestniczyło ok. **30** osób. Klub czynny jest w poniedziałki w godz. Od 17 do 20, środy od 16 do 18, czwartki od 17 do 19 i soboty od 10 do 14. Zajęcia klubowe:

- komputerowe,
- fotograficzne,
- teatralno - kabaretowe,
- korepetycje,
- muzyczne,
- sportowe - poprawa kondycji fizycznej,
- fabryka inspiracji – kształtowanie poczucia przynależności lokalnej i społecznej, rozwój postaw obywatelskich oraz odpowiedzialności za lokalne środowisko. W ramach „fabryki inspiracji” odbyły się: warsztaty z zakresu edukacji obywatelskiej, warsztaty międzykulturowe, kafejka kulturalno – artystyczną, zajęcia aktywizujące i inspirujące młodych ludzi.

12. Fundacja Hobbit – miejsce realizacji zadania: pl. Św. Macieja 5A oraz przystań wodna na ul. Połbina1. W projekcie wzięło udział **318** osób. Klub czynny od poniedziałku do piątku od 15:30 do 20. Zajęcia klubowe:

- kulturalne – muzyczne połączone z nauką gry na gitarze,
- marynistyczne – związane z nauką starych tańców marynarskich, poznanie zwyczajów i ceremoniałów morskich,
- wyrównawcze - w formie „pogotowia uczniowskiego”,
- sportowe – propagowanie aktywnego, zdrowego i bez używek stylu wypoczyniania,
- zajęcia z zakresu ekologii – propagowanie zachowania proekologiczne i kształtowanie postawy wyrażające się dbałością o środowisko naturalne ze szczególnym uwzględnieniem najbliższego otoczenia.

W czasie ferii zimowych i wakacji zostały zorganizowane półkolonie, w których udział wzięło **110** osób.

13. Fundacja „Kairos” – miejsce realizacji zadania: ul. Sołtysowicka 15C. Klub czynny w piątki od 16 do 19. Zajęcia prowadzone w klubie:

- plastyczne – praca z szablonem, masą solną, technika de coupage, technika kolażu i quilling (tworzenie obrazków z pasków papieru),
- fotograficzne - podstawy fotografii, budowa aparatów fotograficznych, kadrowanie. Ćwiczenia z obsługi aparatów. Zabawy ze światłem. Zrobiono aparat fotograficzny „camera obscura”,
- teatralne – poznanie teatru maskowego – maski zwierzęce, maska antropomorficzna, etiudy w maskach,
- modelarskie – wykonano modele samolotów, szybowców, ekranoplanu oraz modele akrobacyjne,
- pomoc w nauce.

W czasie trwania projektu odbyły się dwa wyjścia do teatru oraz kina. W zajęciach klubowych uczestniczyło **76** uczestników. W czasie wakacji odbyły się półkolonie, w których udział wzięło **143** uczestników w czasie 4 tygodni wakacji.

14. Stowarzyszenie „Urim” - miejsce realizacji zadania: ul. Zemska 16c i Nowodworska 64. Klub czynny od stycznia do czerwca w środy, czwartki i piątki w godz.16 do 18. Od września do grudnia klub czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach od 14 do 18. Zajęcia:

- edukacyjne – nadrabianie zaległości w szkole, odrabianie lekcji,
- zajęcia tematyczne – zajęcia ukierunkowane na rozwój pasji i zainteresowań młodych ludzi. Zajęcia takie jak: plastyczne, taneczne, sportowe, językowe i teatralne.

W czasie trwania projektu odbywały się wyjazdy na terenie Dolnego Śląska oraz imprezy okolicznościowe: Dzień Babci i Dziadka, bal karnawałowy, Mikołaj itp. Uczestnikami były dzieci i młodzież ucząca się w wieku od 6 do 19 lat. W projekcie wzięło udział **50** osób.

15. Stowarzyszenie Kultury Fizycznej Klub Sportów Wodnych i Rowerowych PEGAZ - miejsce realizacji zadania: ul. Pałucka 65b. W projekcie wzięło udział **30** osób. Klub czynny był od poniedziałku do piątku w godzinach 14 do 18. Zajęcia w klubie:

- warsztaty tematyczne – ekologiczne, plastyczne, techniczne, muzyczne i językowe,
- rysunek i malarstwo,
- zajęcia komputerowe,
- zajęcia sportowe,
- zajęcia wyrównawcze – pomoc w nauce,
- zajęcia żywego słowa, dramy.

W trakcie trwania projektu odbyły się imprezy okolicznościowe, konkursy, wystawy, pikniki oraz wycieczki do Parku Południowego oraz Dino Parku Jurajskiego w Kobierzycach.

16. Stowarzyszenie Klubów Środowiskowych Azyl – Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 17 do 21 oraz w soboty od 16 do 21. Adresatami zadania były dzieci i młodzież w wieku 7-19 lat. Codziennie uczestniczyło ok. **30** osób. Zajęcia prowadzone w klubie:

- psycho-korekcyjne w formie zabaw,
- plastyczne,
- Dyskusyjny Klub Filmowy – wyświetlanie filmów o charakterze profilaktycznym oraz obrazów o charakterze wychowawczym, rozmowy o filmach i ich twórcach,
- sportowe – basen, siłownia, aerobik,
- konserwatorskie,
- muzyczne.

17. Caritas Archidiecezji Wrocławskiej – Projekt kierowany do dzieci i młodzieży w wieku 7 do 16 lat. Klub na ul. Pszczelarskiej i Słowiańskiej czynny od poniedziałku do piątku od 14 do 18, przy ul. Słowiańskiej od poniedziałku do piątku w godz. 15 - 19. Zajęcia w klubie:

- pomoc dydaktyczno - wychowawcza (zajęcia w zakresie materiału objętego programem nauczania, gry i zabawy edukacyjne, zajęcia plastyczne, muzyczne i teatralne),
- gry i zabawy edukacyjne,
- plastyczne,
- muzyczne,
- teatralne,

- warsztaty tematyczne,
- psychodrama.

Odbyły się także wyjścia i wycieczki oraz imprezy okolicznościowe. W zajęciach klubowych uczestniczyło **60** osób.

18. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej – zajęcia klubowe przy ul. Pomorskiej 27/2 we wtorki godz. 17 do 20, przy ul. Długiej 65a w poniedziałki, wtorki, czwartki, piątki w godz. 16 do 20 oraz soboty 10 do 14. W zajęciach klubowych wzięło udział **110** osób. Zostały zorganizowane półkolonie w czasie ferii letnich i zimowych. Zajęcia klubowe:

- sportowe,
- skutnicze,
- korepetycje.

19. Stowarzyszenie Pomocy „Larum” – klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 14 do 18. Z zajęć klubowych skorzystało **25** osób. Odbываły się zajęcia:

- plastyczne,
- pogadanki i ćwiczenia uczące zasad postępowania w różnych sytuacjach,
- gry i zabawy rozwijające umiejętności współpracy w grupie i zabawy świetlicowe,
- warsztaty taneczne,
- oglądanie filmów.

Odbyły się także wycieczki, wyjścia oraz imprezy okolicznościowe. W czasie ferii zimowych i letnich zorganizowano półkolonie, z których skorzystało **105** osób.

20. Stowarzyszenie pod wezwanie Matki Bożej Nieustającej Pomocy „Przyjaciele Seniorów” – Klub czynny od poniedziałku do piątku w godz. 13 do 17. Zajęcia:

- poniedziałki – coś dla ciała i dla umysłu. Dzień „ekspozycji zdrowia i zdobywania wiedzy”,
- wtorki – dzień „rytmu i melodii”. Zajęcia muzyczno-taneczne,
- środy – dzień „mądrej główki”. Rozwój zdolności logopedycznych i intelektualnych,
- czwartki – „pokochać teatr”. Odgrywanie różnego rodzaju ról i scenek,
- piątki – dzień ukierunkowany na rozwijanie zdolności manualnych i motorycznych,
- zajęcia edukacyjne – odrabianie lekcji, nauka języków obcych, zajęcia logopedyczne, zajęcia komputerowe, gry edukacyjne.

W czasie projektu odbyły się wyjścia o charakterze kulturalnym oraz organizacji imprez okolicznościowych.

21. Stowarzyszenie Lokalnych Ośrodków Twórczych – klub czynny był od poniedziałku do piątku w godz. 15:30 do 19:30. W projekcie udział wzięło **99** osób. Zajęcia:

- modelarskie – sklejanie modeli samolotów, statków itp.,
- komputerowe – obsługa programów, konfigurowanie komputera, edytory tekstów, wykonanie gazetek tematycznych,
- mała elektronika – podłączanie i konfigurowanie domowego sprzętu muzycznego, nagrywanie dźwięku na komputerze,

- drobne naprawy domowe „złota rączka” – nauka wykonywania prostych prac stolarskich, malowanie, naprawa rowerów,
- sztuka dla każdego – przegląd technik plastycznych: tempera, akwarela, kolaż, rzeźbienie w glinie,
- zrób sobie krem – przygotowanie prostych kosmetyków naturalnych, mydeł, balsamów, kremów, maseczek, poznawanie właściwości ziół,
- co kryją półki i szuflady starych szaf – tworzenie różnych form, które można zaliczyć do sztuki użytkowej, takich jak biżuteria, maskotki,
- zespół wokalny – nauka emisji i dykcji, nauka utworów muzycznych, kształtowanie słuchu za pomocą ćwiczeń oraz śpiewu grupowego jak i solowego,
- DJing – tworzenie muzyki na komputerze,
- angielski na wesoło,
- „trójkąt” czyta dzieciom,
- pomoc w nauce.

22. Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży Wrocławska Galeria Młodych. W trakcie realizacji działań klubowych uczestniczyło **29** osób. Klub czynny był od poniedziałku do piątku w godz. 16 do 20. Zajęcia klubowe:

- edukacyjne – wyrównywanie zaległości w nauce,
- psychoedukacyjne,
- rozwijanie zainteresowań poprzez wychowanie przez sztukę – zajęcia artystyczne – plastyczne, gry i zabawy,
- działania aktywizujące społecznie.

W trakcie projektu odbyły się : wycieczki, konkursy, imprezy okolicznościowe, wystawy.

W 2011 roku w klubach środowiskowych przeprowadzono 22 kontrole.

IV.1.3. Ośrodki wsparcia i mieszkania chronione

- **placówki opiekuńczo – wychowawcze**

Współdziałając w rozwijaniu rodzinnych form opieki zastępczej, w roku 2011 w ramach zadań zleconych funkcjonowało na terenie Wrocławia **13** placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych przez **5** organizacji pozarządowych. Organizacje pozarządowe w ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław prowadziły całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego, rodzinnego oraz o charakterze wielofunkcyjnym, przeznaczona dla dzieci i młodzieży pozbawionych trwale lub czasowo opieki w rodzinie własnej. Zastępowały rodzinę, zapewniając opiekę i wychowanie, odpowiednio do potrzeb warunki rozwoju, przygotowuje do samodzielnego życia. Obejmowały opieką wychowawczą dzieci i młodzież do 18 roku życia, a w przypadku kontynuowania nauki do 25 roku życia. Placówki realizowały postawione przed nimi zadania poprzez oddziaływania opiekuńczo-wychowawcze, edukacyjne i terapeutyczne.

Placówki wsparcia dziennego, koncentrując swoją działalność na dzieciach i młodzieży w celu zapobiegania niedostosowaniu i sieroctwu społecznemu. Celem równie istotnym było wspieranie rodzin w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i socjalno-bytowych.

Łącznie placówki dysponowały **386** miejscami. W ciągu roku zapewniono pobyt w tych placówkach **562** dzieciom i wychowankom.

- **mieszkania chronione**

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb i problemów osób wymagających pomocy oraz wsparcia w minionym roku działało na terenie Wrocławia kilka rodzajów mieszkań chronionych. Przeznaczone były one przede wszystkim dla osób dorosłych (z zaburzeniami psychicznymi, niepełnosprawnych intelektualnie oraz dla kobiet matek z dziećmi i kobiet w ciąży). Wśród mieszkań chronionych funkcjonują również placówki przeznaczone dla kobiet znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej i zagrożonych bezdomnością. Mieszkania przeznaczone są także dla wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Łącznie w 2011 roku w **9** mieszkaniach chronionych było **133 miejsc**. Z tej oferty pomocy skorzystało **185** osób.

Inwestycja realizowana przez Fundację L'Arche – przy znaczącym finansowym wsparciu Miasta zakłada utworzenie **5** miejsc w domu pomocy społecznej oraz **17** miejsc w mieszkaniach chronionych. Obecnie na terenie Wrocławia brak jest mieszkań chronionych dla osób z niepełnosprawnością intelektualną.

- **mieszkania chronione dla osób starszych, niepełnosprawnych i z zaburzeniami psychicznymi**

Dla osób z różnymi rodzajami schorzeń psychofizycznych i osób niepełnosprawnych funkcjonowały **2** mieszkania chronione z ilością **36** miejsc. Przeznaczone były dla użytkowników, znajdujących się w przejściowo trudnej sytuacji życiowej, którzy przy zastosowaniu profesjonalnego wsparcia mogą samodzielnie funkcjonować w środowisku. W minionym roku ze wsparcia we wskazanych mieszkaniach skorzystało **43** osoby.

Celem prowadzenia mieszkań było umożliwienie samodzielnego życia w warunkach zbliżonych do domowych a także samodzielnego funkcjonowania w środowisku otwartym w integracji ze społecznością lokalną.

- **mieszkania dla kobiet, matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży**

Mieszkania chronione dla kobiet, matek z dziećmi oraz kobiet w ciąży stanowiły niezwykle istotny element systemu zabezpieczenia społecznego dla osób znajdujących się przejściowo w sytuacji kryzysowej, która wymagała zapewnienia schronienia i specjalistycznej pomocy w zakresie działań interwencyjnych. W czasie pobytu w mieszkaniach chronionych osoby przebywające - przy wsparciu specjalistów - realizowały Indywidualny Plan Pracy na podstawie którego ustalany był kontrakt socjalny. Zadaniem Indywidualnego Planu Pracy było dążenie do uzyskania samodzielności i niezależności życiowej. Z **3** mieszkań chronionych przeznaczonych na **60 miejsc** skorzystały w minionym roku **92** osoby.

- **mieszkania chronione dla wychowanków z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych**

W **4** istniejących mieszkaniach chronionych przeznaczonych na **37** miejsc zamieszkało w minionym roku **50** wychowanków. Mieszkania mają na celu zapewnienie - przy wsparciu specjalistów - odpowiednich warunków do samodzielnego funkcjonowania w środowisku w integracji ze społecznością lokalną.

IV.1.4. System pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej

Usprawnianiem systemu pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej zajmował się w minionym roku Specjalistyczny Ośrodek Interwencji Kryzysowej, w którego strukturze organizacyjnej mieszczą się dwie jednostki:

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej,
- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie.

W każdej z placówek wyodrębniono po 10 pokoi interwencyjnych, przeznaczonych łącznie dla **60** osób, w których całodobowo ze schronienia mogły skorzystać osoby w sytuacji kryzysowej z terenu Gminy Wrocław i woj. dolnośląskiego.

Celem Ośrodka Interwencji Kryzysowej było udzielanie specjalistycznej, indywidualnej pomocy i schronienia osobom w sytuacji kryzysowej, zagrożonych przemocą i doświadczających przemocy.

Funkcjonowanie Ośrodka poprzez zapewnienie całodobowych dyżurów pracowników merytorycznych umożliwiało udzielanie niezbędnej pomocy każdej osobie znajdującej się w sytuacji kryzysowej oraz zapewnienie jej poczucia bezpieczeństwa. Poza koniecznością udzielenia schronienia Ośrodek zapewniał zaspokajanie niezbędnych potrzeb m.in. takich jak pomoc żywnościowa i rzeczowa zarówno dla osób dorosłych jak też dzieci w różnym wieku.

Zakres działań Ośrodka uzależniony był od rodzaju sytuacji kryzysowej, który wymagał albo ambulatoryjnej pomocy specjalistycznej albo pomocy stacjonarnej. W ramach pomocy ambulatoryjnej udzielona była pomoc specjalistyczna obejmująca udzielenie niezbędnej pomocy, m.in. takiej, jak:

- pomoc psychologiczna i psychoterapeutyczna,
- prawna,
- terapeutyczna dla dzieci i poradnictwo dla rodziców.

Łącznie udzielono **773** konsultacji telefonicznych i **233** konsultacji osobistych. Natomiast bezpłatna pomoc interwencyjna i schronienie dla osób, których czas pobytu trwał ponad 3 m-ce z powodu braku możliwości powrotu do dotychczasowego miejsca pobytu bądź zagrożenia bezdomnością koncentrowały się na uregulowaniu sytuacji:

- prawnej,
- socjalnej,
- zatrudnienia,
- mieszkaniowej,
- opieki nad dziećmi.

Głównym narzędziem pracy z mieszkankami ośrodka był indywidualny plan pracy kończący się zawarciem kontraktu między mieszkanką a specjalistą ds. współpracy z rodziną. Kontrakt w trakcie jego realizacji był weryfikowany i modyfikowany tworząc indywidualny program wsparcia.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie działający w strukturze Specjalistycznego Ośrodka Interwencji Kryzysowej obejmował swoją działalnością każdą z osób będącą ofiarą przemocy bądź zagrożoną przemocą w miejscu swojego dotychczasowego zamieszkania. Osoby trafiające do Ośrodka były objęte wszechstronną pomocą ze strony specjalistów ds. pracy z rodziną wspieranych innymi specjalistami – pedagogiem, logopedą, psychiatrą, pracownikiem socjalnym.

Mieszkanki, które wymagały dłuższego pobytu dla uregulowania ich spraw życiowych, były kierowane do zespołu mieszkań chronionych dla matek, kobiet z

dziećmi oraz kobiet w ciąży lub mieszkań chronionych dla osób bezdomnych. Z każdą z tych osób zawierany był kontrakt socjalny.

Ze Specjalistycznego Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało w roku 2011 - łącznie **171** osób tj. **66** rodzin, w tym:

- ze Specjalistycznego Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało **38** rodzin tj. **110** osób (38 kobiet i 72 dzieci),
- z Ośrodka Interwencji Kryzysowej skorzystało **28 rodzin** tj. **61** osób (28 kobiet i 33 dzieci).

IV.1. 5. Rozwój aktywności i samodzielności osób starszych, w szczególności wpieranie samopomocowych form aktywizacji tych osób

• Kluby Seniora

Celem zadania jest wspieranie działalności Klubów Seniora, a przez to przeciwdziałanie poczuciu bezradności i osamotnienia wśród osób starszych poprzez integrację środowiska seniorów i promowanie wśród nich aktywnego i zdrowego stylu życia oraz zmian postaw osób starszych wobec starzenia się. W ramach zadania przeprowadzono następujące działania:

- działania promujące zdrowy styl życia (zajęcia edukacji zdrowotnej, zajęcia rehabilitacyjno-sportowe, konsultacje lekarskie, warsztaty z psychologiem),
- działania integracyjne (wspólne spotkania okolicznościowe, wieczorki taneczne, wycieczki edukacyjne, spotkania międzypokoleniowe),
- działania artystyczne, kulturalne (wieczorki artystyczne, wystawy, występy chórów, wyjścia do kina, teatru),
- działania samopomocowe,
- działania promujące zainteresowania seniorów,
- działanie edukacyjno-informacyjne (prowadzenie m.in. porad kulinarnych, krawieckich, obsługi komputera i nowoczesnych narzędzi komunikacji),
- działania z zakresu poradnictwa w tym: poradnictwo socjalne, prawne, psychologiczne,
- działania inspirujące i kreujące postawy twórcze,
- wykłady o różnej tematyce,
- szkolenia dla wolontariuszy z zakresu opieki nad ludźmi starszymi,
- działalność informacyjna na rzecz seniorów.

Do **26** Klubów Seniora prowadzonych przez organizacje pozarządowe należy około **1.500** aktywnych członków, jednak swoim zasięgiem (spotkania okolicznościowe, wycieczki, otwarte wykłady i prelekcje) obejmują one około **10.000** osób starszych.

• Promowanie zdrowego żywienia i aktywności fizycznej oraz integracja społeczności Klubów Seniora z dzielnicą Psiego Pola i Zawidawia

W ramach zadania przeprowadzony został czterodniowy cykl warsztatów ze specjalistami (prowadzenie zdrowego trybu życia w połączeniu z aktywnością fizyczną, profilaktyka zdrowotna, znajomość praw i przywilejów dotyczących

ubezpieczeń społecznych, znajomość instytucji związanych z kontaktem z jednostkami miejskimi i załatwiania formalności, świadczenia dla emerytów i rencistów) zakończony impreza integracyjną.

W zadaniu udział wzięło **95** osób w wieku od 50 do 67 lat zamieszkujących dzielnice Psie Pole oraz Zawidawie. W ramach zadania podpisano 1 umowę.

• „Wrocławskie Kolędowanie”

Celem zadania jest wzmocnienie współpracy pomiędzy organizacjami senioralnymi, przy których działają chóry. W projekcie udział wzięło 7 wrocławskich chórów działających przy Klubach Seniora, Uniwersytetach Trzeciego Wieku oraz Radach Osiedla. W ramach pierwszego etapu zadania przeprowadzono 3 - dniowe warsztaty śpiewu prowadzone przez wykwalifikowanego dyrygenta. Drugim etapem było zorganizowanie dwóch koncertów kolęd. Pierwszy w Auli Leopoldina drugi na wrocławskim rynku pod choinką, gdzie do wspólnego kolędowania zaproszeni zostali mieszkańcy miasta. W zadaniu udział wzięło około **100 osób**. W ramach zadania podpisano 1 umowę.

IV.1. 6. Poprawa jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin

1. Program poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych i ich rodzin

Liczba organizacji realizujących zadanie - 4

Z oferty skorzystało **107** osób niepełnosprawnych.

Realizacja programu polegała na stopniowym eliminowaniu istniejących barier, poprawie warunków socjalno – bytowych osób niepełnosprawnych i ich rodzin oraz integracji ze środowiskiem. Aktywizacja osób niepełnosprawnych związana była m.in. ze wsparciem działań z zakresu rehabilitacji zawodowej, działań mających wpływ na rozwój osobisty i edukację osób niepełnosprawnych oraz przełamywaniem negatywnego stereotypu o osobach z niepełnosprawnościami. Zrealizowane zostało zadanie publiczne polegające na opracowaniu i realizacji programu edukacyjno – zdrowotnego dla kobiet po mastektomii pn. „Zapobieganie obrzękowi limfatycznemu”, którego celem było przeciwdziałanie tworzeniu się znacznego obrzęku limfatycznego kończyny górnej oraz ograniczenie jego następstw zdrowotnych i psychicznych. Realizatorem programu było Stowarzyszenie Amazonki „Femina-Fenix” Wrocław. Z oferty w 2011 r. skorzystały **23** osoby.

Na podstawie umowy zawartej z Fundacją Hobbit, zostało zrealizowane zadanie publiczne pn.: „Zawody integracyjne - XXII Międzynarodowe Zawody Pływackie „Memoriał Marka Petruszewicza”. W zawodach wzięło udział **30** zawodników niepełnosprawnych.

Fundacja „Przyjazny Dom” im. Stanisława Jabłonki zrealizowała zadanie publiczne pn.: „Wakacyjny turnus rehabilitacyjny dla mieszkańców DPS Przyjazny Dom”. Z oferty skorzystały **24** osoby niepełnosprawne.

Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Wrocław Centrum zrealizowało zadanie publiczne pn.: „Cukrzyca nie musi wykluczać”, w ramach którego przeprowadzono 5 dniowe szkolenie dla **30** chorych na cukrzycę typu I. W jego trakcie beneficjenci nauczyli się koordynować wszystkie aspekty terapii tego schorzenia, tj. oddziaływania medyczne, stosowanie diety oraz podejmowanie aktywności fizycznej, co pozwoli w przyszłości na lepszą współpracę ze Służbą Zdrowia i przyczyni się do usprawnienia dalszego procesu leczenia.

2. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych

Celem realizacji zadań były integracja i aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych, przygotowanie do uzyskania i wykonywania pracy, utrzymania zatrudnienia oraz awansu zawodowego.

Zadania zlecane były zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 07 lutego 2008r. w sprawie rodzajów zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zleczanych fundacjom oraz organizacjom pozarządowym (Dz.U. 29 poz. 172).

We współpracy z organizacjami pozarządowymi podejmowane były działania mające na celu profilaktykę, edukację, wsparcie oraz kształtowanie świadomości społeczności lokalnej na temat niepełnosprawności i możliwych form pomocy.

W ramach programów realizowanych przez Miasto prowadzone były m.in. rehabilitacja, warsztaty rozwoju umiejętności psychospołecznych oraz aktywności twórczej. Prowadzone są działania informacyjne, poradnictwo i szkolenia dla osób niepełnosprawnych i ich rodzin.

W 2011 roku ogłoszono 3 otwarte konkursy ofert na realizację zadania publicznego pn.: „Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych zleczana ze środków PFRON”, w wyniku rozstrzygnięć ofert z organizacjami pozarządowymi zawarto **21** umów w sprawie realizacji zadań publicznych. Na wniosek organizacji pozarządowych podpisano także 7 umów realizacji zadań publicznych z pominięciem otwartego konkursu ofert.

Z oferty skorzystało **2.238** bezpośrednich beneficjentów. Ponadto cztery realizowane projekty skierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym: wszystkich mieszkańców miasta oraz turystów i innych osób zainteresowanych.

W ramach zadania realizowane były następujące działania:

- **Prowadzenie rehabilitacji osób niepełnosprawnych w różnych typach placówek**

Liczba organizacji realizujących zadanie - 1

Z oferty skorzystało **50** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- kompleksowa rehabilitacja dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie; całodzienny pobyt w ośrodku pod opieką specjalistów realizujących program terapeutyczny ukierunkowany na poprawę funkcjonowania i rozwój samodzielności (rehabilitacja ruchowa, psychoterapia, terapia pedagogiczna, logopedyczna).

- **Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby**

Liczba organizacji realizujących zadanie - 12

Z oferty skorzystało **1.223** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- prowadzenie zajęć terapeutycznych, edukacyjnych, integracyjnych i ogólnorozwojowych – nauka mowy i pomoc logopedyczna osobom laryngektomowanym,
 - aktywizacja społeczna osób niepełnosprawnych umysłowo; prowadzenie warsztatowych zajęć twórczych, warsztatów artystycznych we współpracy z wiodącymi instytucjami kultury i sztuki oraz specjalistami i artystami,
 - prowadzenie zajęć terapeutycznych mających na celu powrót kobiety do pełnej sprawności psychofizycznej po chorobie nowotworowej piersi,
 - organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla Amazonek,
 - prowadzenie Kawiarenki Muzycznej, będącej miejscem integracji mieszkańców Wrocławia i niepełnosprawnych intelektualnie podopiecznych fundacji; stworzenie tym ostatnim warunków do rozwoju osobistego, zawodowego i społecznego,
 - warsztaty taneczne dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich,
 - prowadzenie warsztatów teatroterapii, muzykoterapii oraz ruchu, tańca, pantomimy,
 - prowadzenie kursu obsługi komputera i kursu języka polskiego dla osób głuchoniewidomych posługujących się polskim językiem migowym,
 - prowadzenie warsztatów wokalnych,
 - wsparcie logopedyczne – komunikacja alternatywna,
 - organizowanie i prowadzenie szkoleń, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych,
 - organizowanie i prowadzenie zajęć sportowych dla osób niepełnosprawnych.
- **Organizowanie i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów dla członków rodzin osób niepełnosprawnych oraz opiekunów, kadry i wolontariuszy bezpośrednio zaangażowanych w proces rehabilitacji zawodowej lub społecznej osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień dotyczących procesu integracji osób niepełnosprawnych w najbliższym środowisku i społeczności lokalnej, zwiększenia ich aktywności życiowej i zaradności osobistej oraz niezależności ekonomicznej, podnoszenia umiejętności pracy z osobami niepełnosprawnymi, w tym sprawowania nad nimi opieki i udzielania pomocy w procesie ich rehabilitacji**

Liczba organizacji realizujących zadanie - 2

Z oferty skorzystało **146** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- szkolenie rodziców dorastających i dorosłych dzieci z głębszą niepełnosprawnością intelektualną w zakresie rehabilitacji i integracji

- społecznej oraz w zakresie zwiększenia aktywności życiowej ich niepełnosprawnych dzieci,
- szkolenie połączone z warsztatami dla rodzin i opiekunów osób dla osób niewidomych i słabowidzących.

- **Prowadzenie poradnictwa psychologicznego, społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych**

Liczba organizacji realizujących zadanie - 2

Z oferty skorzystało **700** osób niepełnosprawnych.

Zadania:

- cykliczne udzielanie pakietu elementarnych porad (poradnictwo psychologiczne, społeczno-prawne, edukacyjne i zawodowe) poprzez internet, telefonicznie oraz w trakcie spotkań osobistych,
- prowadzenie poradnictwa psychologicznego i społeczno-prawnego oraz udzielanie informacji na temat przysługujących uprawnień, dostępnych usług, sprzętu rehabilitacyjnego i pomocy technicznej dla osób niepełnosprawnych,
- prowadzenie portalu informacyjno-doradczego.
- **Prowadzenie grupowych i indywidualnych zajęć** w celu:
 - a) nabywania, rozwijania i podtrzymywania umiejętności niezbędnych do samodzielnego funkcjonowania osób niepełnosprawnych,
 - b) rozwijania umiejętności sprawnego komunikowania się z otoczeniem osób z uszkodzeniami słuchu, mowy, z autyzmem oraz z niepełnosprawnością intelektualną,
 - c) usprawniania i wspierania funkcjonowania osób z autyzmem oraz z niepełnosprawnością intelektualną w różnych rolach społecznych i w różnych środowiskach.

Liczba organizacji realizujących zadanie - 1

Z oferty skorzystało **18** osób niepełnosprawnych.

Zadanie:

- prowadzenie Klubu Aktywności „Po drodze” umożliwiającego dorosłym osobom z autyzmem równoprawne uczestnictwo w życiu społecznym.
- **Prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji**

Liczba organizacji realizujących zadanie - 2

Oferta skierowana do wszystkich zainteresowanych mieszkańców Wrocławia oraz innych użytkowników przestrzeni miejskiej.

Zadanie:

- prowadzenie kampanii społecznej dot. dostosowania miejsc w przestrzeni publicznej do potrzeb dzieci niepełnosprawnych,
- prowadzenie kampanii informacyjnych na rzecz integracji osób niepełnosprawnych i przeciwdziałaniu ich dyskryminacji.
- **Opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym**

na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych, kierowanych do osób niepełnosprawnych – publikowanym drukiem powiększonym, pismem Braille’a lub publikowanym w tekście łatwym do czytania.

Liczba organizacji realizujących zadanie - 1

Oferta skierowana do osób niewidomych i niedowidzących.

Zadanie: publikacja przewodnika turystycznego po Wrocławiu, kierowanego do osób niewidomych i niedowidzących w wersji publikowanej drukiem powiększonym i pismem Braille’a oraz na nośniku elektronicznym w wersji audio w formacie mp3.

Na podstawie złożonych 9 ofert zawarto **7** umów w trybie art. 19 a ustawy w sprawie realizacji zadania: „organizowania i prowadzenie szkoleń, kursów, warsztatów, grup środowiskowego wsparcia oraz zespołów aktywności społecznej dla osób niepełnosprawnych – aktywizujących zawodowo i społecznie te osoby” oraz „opracowywanie lub wydawanie publikacji, wydawnictw ciągłych oraz wydawnictw zwartych, stanowiących zamkniętą całość, w tym na nośnikach elektromagnetycznych i elektronicznych”.

IV.1. 7. Środowiskowe Domy Samopomocy

ŚDS mają za zadanie wspieranie uczestników w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, dążeniu do usamodzielnienia się i poprawy jakości życia oraz pełniejszego uczestnictwa w społeczeństwie.

Spośród **66** osób zatrudnionych w placówkach osób o różnych specjalnościach tworzone są zespoły wspierająco-aktywizujące, które wspólnie z uczestnikami opracowują indywidualne plany pracy wspierająco-aktywizującej, w oparciu o które uczestnicy zostają włączani do prowadzonych w każdej placówce treningów, takich jak:

- trening umiejętności samoobsługowych i zaradności życiowej,
- trening umiejętności społecznych i interpersonalnych,
- trening budżetowy,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- różne formy terapii zajęciowej.

W roku 2011 roku funkcjonowało na terenie Wrocławia **6 ŚDS**, w tym 4 typu A przeznaczone dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz 2 typu B przeznaczone dla osób niepełnosprawnych intelektualnie. Liczba miejsc w tych placówkach wynosiła łącznie **165**. Zakwalifikowano i umieszczono w ciągu roku **41** nowych osób. W zajęciach uczestniczyło łącznie **206** osób niepełnosprawnych. Przy pełnym wykorzystaniu miejsc w placówkach na umieszczenie oczekiwało **17** osób.

IV.1. 8. Dzielne domy pomocy

Zadanie było prowadzone przez dwa podmioty niepubliczne prowadzące ośrodki wsparcia w formie pomocy półstacjonarnej, służące utrzymaniu osoby starszej w jej naturalnym środowisku.

Współpraca dotyczyła organizacji pozarządowych, które podjęły się prowadzenia dziennych domów pomocy społecznej i udzielania wsparcia osobom starszym, w tym także z deficytem pamięci. Działalność placówek koncentrowała się na zapewnieniu różnych form opiekuńczo-terapeutycznych a także zapewnieniu ciepłego posiłku. W wachlarzu form proponowanych przez placówki znalazły się treningi związane z usprawnianiem ruchowym i funkcjonowaniem osób w codziennym życiu, a także warsztaty psychoedukacyjne i organizacja czasu wolnego. Rezultatem podejmowanych oddziaływań opiekuńczo-terapeutycznych była poprawa jakości życia osób starszych, częstokroć schorowanych a także przeciwdziałanie poczuciu osamotnienia i izolacji społecznej.

Z działalności placówek posiadających łącznie **40** miejsc skorzystało **41** osób starszych dotkniętych przede wszystkim otępieniem starczym, demencją i chorobą Alzheimera.

IV.1.9. Prowadzenie ośrodka interwencji kryzysowej oraz realizacja programów wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie

Liczba zawartych umów: 12

Zadanie polegało na udzielaniu mieszkańcom Wrocławia systemowej pomocy wyjścia z kryzysu, szczególnie doświadczającym szkód ze strony osób nadużywających alkoholu, udzielaniu ambulatoryjnej pomocy prawnej, medycznej, psychologicznej i terapeutycznej osobom doświadczającym przemocy domowej, w tym:

- pomoc dzieciom i dorosłym zagrożonym przemocą,
- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców Wrocławia na temat przemocy w rodzinie.

W ramach programu w 2011 roku z różnych form pomocy i wsparcia skorzystało **6.787** osób. W szkoleniach z zakresu problematyki przemocy uczestniczyło **710** osób. Pokój przesłuchań dla dzieci mieszczący się w Fundacji Non Licet, użytkowany był 18 razy przez Prokuraturę oraz sądy rodzinne, ponadto pokój był użytkowany również podczas spotkań terapeutycznych z dziećmi.

Zorganizowano 1 spotkanie zespołu merytorycznego ds. przeciwdziałania przemocy. Celem spotkań było zidentyfikowanie potrzeb i problemów oraz wymiana doświadczeń. Organizacjom pozarządowym udzielano wsparcia w zakresie przygotowania dokumentacji rozliczeniowej. Omówiono realizację przeprowadzenia kampanii przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz działania profilaktyczne.

IV.1.10. Prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej

W ramach zadania prowadzony jest Punkt Informacyjno-Edukacyjny dla mieszkańców osiedli Gądów Mały, Kosmonautów i Nowy Dwór. W 2011 roku z działalności Punktu skorzystały **1.103** osoby. Udzielono **953** porady specjalistyczne w zakresie prawnym, socjalnym, psychologicznym i medycznym. Z oferty Punktu Informacyjno-Edukacyjnego korzystały osoby głuchonieme, którym wsparcia udzielał tłumacz języka migowego .

IV.1.11. Organizowanie pomocy osobom bezdomnym, tworzenie systemu wychodzenia z bezdomności, angażowanie osób wykluczonych społecznie do poprawy swojej sytuacji, pomoc osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym

- **Schroniska, noclegownie, jadłodajnie**

Zadanie polegające na organizowaniu pomocy bezdomnym i osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym na terenie Wrocławia realizowane było poprzez zapewnienie miejsc noclegowych w **10** placówkach, takich jak schroniska i noclegownie. Łącznie placówki dysponowały **521** miejscami noclegowymi. Mimo określonej liczby miejsc w 8 schroniskach przeznaczonych dla **341** osób oraz w 2 noclegowniach na **180** miejsc, w okresie mrozów i dotkliwych chłódów przebywało znacznie więcej osób bezdomnych, co było możliwe dzięki wykorzystaniu wszelkich pomieszczeń w placówkach i dostawianiu dodatkowych łóżek.

Organizacje zajmujące się osobami bezdomnymi zapewniały poza schronieniem, przede wszystkim zaspokajanie podstawowych potrzeb bytowych. Świadczyły także pomoc psychologiczną, terapeutyczną, prawną a w sytuacjach koniecznych - medyczną. Niektóre z organizacji pozarządowych korzystały ze wsparcia środków publicznych, przy pomocy których realizowały programy aktywizujące i osłonowe, umożliwiające wychodzenie z bezdomności. Osoby objęte tymi programami korzystały przejściowo z czasowego zamieszkania w placówkach prowadzonych przez organizacje. Wachlarz podejmowanych działań miał na celu przygotowanie osób bezdomnych i bezrobotnych do reintegracji społecznej – powrotu do życia w społeczeństwie i rodzinie.

Duża przepustowość osób bezdomnych a jednocześnie ich krótkotrwały pobyt w placówkach nie zawsze przynosiły spodziewane efekty w skutecznej realizacji wychodzenia z bezdomności. Łącznie z noclegowni i schronisk w minionym roku skorzystały **2.663** osoby.

Organizacje pozarządowe zapewniające schronienie osobom bezdomnym ściśle współpracowały z organizacjami, które w ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław prowadziły jadłodajnie i kuchnie charytatywne. Na terenie Wrocławia zapewnieniem ciepłych posiłków zajmowały się 4 organizacje pozarządowe, które prowadziły łącznie **5** jadłodajni. Przeciętnie każdego dnia z ciepłego posiłku korzystało około **2.250** osób bezdomnych, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej oraz rodziny wielodzietne żyjące na skraju ubóstwa.

W ramach zadań zleconych przez Gminę Wrocław znaczącej pomocy żywnościowej osobom żyjącym w niedostatku i ubóstwie udzielał dodatkowo Wrocławski Bank Żywności, który z unijnego programu PEAD, zbiórek oraz działalności statutowej pozyskał w minionym roku **736 ton** żywności, która następnie została rozdysponowana dla **57** organizacji wspierających m.in. takie placówki jak: kuchnie charytatywne, kluby i świetlice środowiskowe, noclegownie i schroniska dla bezdomnych, domy pomocy społecznej.

W okresie Świąt Bożego Narodzenia Gmina Wrocław zorganizowała konkursy dla organizacji pozarządowych, których celem było przygotowanie i zorganizowanie Wigilii. Adresatem konkursu były organizacje zajmujące się osobami samotnymi, bezdomnymi przebywającymi w schroniskach i noclegowniach a także zajmujące się osobami w trudnej sytuacji socjalnej, które korzystają z kuchni charytatywnych. W spotkaniach wigilijnych zorganizowanych przez 4 organizacje

pozarządowe uczestniczyło **1.410** osób, dla których przygotowano tradycyjny posiłek oraz paczki dla każdego uczestnika spotkania.

- **Program edukacyjno-szkoleniowy dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym**

Liczba zawartych umów: 1

Celem programu jest readaptacja społeczna i zawodowa osób uzależnionych odbywających karę pozbawienia wolności i zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Program realizowany jest w Zakładzie Karnym nr 1 we Wrocławiu. Skierowany jest do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i uzależnieniem od środków psychoaktywnych. Celem programu jest wykształcenie, poprzez art-terapię, umiejętności psychospołecznych ułatwiających reintegrację społeczną osób skazanych. Uczestnicy programu mogą także otrzymać pomoc prawną dotyczącą rozwiązywania spraw z zakresu prawa rodzinnego. W programie w 2011 roku uczestniczyło **50** osób (kobiet i mężczyzn) odbywających karę pozbawienia wolności. Udzielono **194** porad prawnych **85** osobom.

IV.1.12. Program prac społecznie użytecznych na rzecz miasta Wrocławia „Praca dla Wrocławia – PER SALDO”

Liczba zawartych umów: 1

Celem programu jest readaptacja społeczna i zawodowa osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Programem objęci są skazani na karę ograniczenia wolności w postaci nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne oraz pracy społecznie użytecznej na rzecz miasta Wrocławia.

W ramach programu osoby te w zorganizowanych i nadzorowanych grupach wykonywały drobne usługi remontowo-budowlane, prace porządkowe oraz ogrodowe na terenie **66** placówek edukacyjnych, służby zdrowia, opieki społecznej oraz instytucjach i organizacjach zajmujących się pomocą charytatywną na terenie Wrocławia.

W roku 2011, Zespoły Kuratorów Zawodowych ds. Dorosłych skierowały do Stowarzyszenia Pomocy „Ludzie Ludziom” 653 wyroki orzekające karę ograniczenia wolności i pracę społecznie użyteczną (540 mężczyzn, 113 kobiet).

Suma zasądzonych godzin w roku 2011 wyniosła **84.148**, odpracowanych zostało **24.145** godziny. Średnia ilość zasądzonych godzin dla jednego skazanego wynosiła ok. **129** godzin.

IV.1.13. Domy Pomocy Społecznej

Na terenie Wrocławia funkcjonowało w 2011 r. **7** domów pomocy społecznej prowadzonych przez zgromadzenia zakonne i fundacje. Podmioty niepubliczne prowadzące domy pomocy społecznej zapewniały w 2011 roku **364** miejsca.

Wskutek naturalnego ruchu mieszkańców w ciągu roku w placówkach różnego typu (w tym: dla osób w podeszłym wieku, przewlekłe somatycznie chorych, przewlekłe psychicznie chorych i z niepełnosprawnością intelektualną) prowadzonych przez organizacje pozarządowe zostało umieszczonych **281** osób.

Niemniej nadal na umieszczenie w placówkach opieki całodobowej oczekiwały **573** osoby.

Dla poprawy występującego deficytu miejsc w domach pomocy społecznej zostało przyjęte do realizacji nowe zadanie publiczne związane z przygotowaniem miejsc (pomieszczeń) w celu utworzenia i prowadzenia domu pomocy społecznej oraz zespołu mieszkań chronionych dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną. Inwestycja realizowana przez Fundację L'Arche – przy znaczącym finansowym wsparciu Miasta zakłada utworzenie **5** miejsc w domu pomocy społecznej oraz **17** miejsc w mieszkaniach chronionych.

Wszystkie placówki opieki całodobowej miały charakter ponadlokalny.

Domy pomocy społecznej prowadzone przez podmioty niepubliczne zatrudniały **273** osoby, głównie na podstawie umowy o pracę, w rezultacie czego było możliwe uzyskanie wymaganego w placówkach standardu i wskaźnika zatrudnienia.

IV.1. 14. Prowadzenie poradnictwa rodzinnego w różnych rejonach Wrocławia

Celem programu jest udzielanie wsparcia rodzinom, szczególnie znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, w wypełnianiu ich podstawowych funkcji, w tym opiekuńczo-wychowawczej, poprzez zorganizowanie systemu specjalistycznego poradnictwa rodzinnego.

Zakres realizowanych zadań:

- diagnozowanie potrzeb oraz udzielanie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej i socjalnej,
- prowadzenie edukacji w formie wykładów, szkoleń, warsztatów, szczególnie w zakresie podnoszenia kompetencji rodzicielskich oraz kształtowania i rozwijania umiejętności podtrzymywania więzi rodzinnych,
- pomoc rodzicom i opiekunom w radzeniu sobie z trudnościami w procesie opieki i wychowania dzieci i młodzieży,
- udzielanie wsparcia przy podejmowaniu ważnych decyzji życiowych, wyboru drogi życiowej i aktywnego przygotowania się do pełnienia ról w małżeństwie i rodzinie,
- prowadzenie edukacji w zakresie odpowiedzialnego rodzicielstwa i udzielanie pomocy, gdy istnieje potrzeba ochrony macierzyństwa,
- promowanie pozytywnego wizerunku rodziny pełnej, wielodzietnej i wielopokoleniowej,
- prowadzenie mediacji rodzinnych,
- pomoc osobom uzależnionym od alkoholu, narkotyków i innych środków psychoaktywnych oraz osobom współuzależnionym i rodzinom.

W ramach programu udzielono **5.300** porad specjalistycznych dla osób indywidualnych, par i całych rodzin oraz przeprowadzono kilkanaście cykli warsztatów i wykładów.

Cyklicznie odbywały się spotkania zespołu merytorycznego ds. poradnictwa rodzinnego, w skład którego wchodzi przedstawiciele wszystkich realizujących zadanie organizacji oraz pracownik Centrum Pracy Socjalnej i Rodziny przy MOPS. W 2011 odbyły się **4** spotkania podczas których wymieniano doświadczenia z realizacji poszczególnych zadań oraz ustalano potrzeby mieszkańców Wrocławia w zakresie poradnictwa rodzinnego na 2012 r.

IV.1. 15. Wspieranie działalności ośrodków poradnictwa obywatelskiego oraz wrocławskich mediacji 2011

Celem programu jest zapewnienie bezpłatnego dostępu do mediacji mieszkańcom Wrocławia oraz popularyzowanie tej formy rozwiązywania konfliktów na terenie Wrocławia, a także przybliżenie społeczeństwu idei sprawiedliwości naprawczej oraz mediacji jako jednej z dziedzin, dzięki której istnieje możliwość rozwiązywania konfliktów i sporów na drodze pozasądowej. Wszechstronne wspomaganie mieszkańców Wrocławia, poprzez realizację zadań w zakresie poradnictwa, w szczególności pomoc osobom w trudnej sytuacji życiowej, ułatwianie dostępu do informacji oraz bezpłatnej i bezstronnej pomocy prawnej oraz informowanie o przysługujących im uprawnieniach. Zadanie w 2011 roku realizowało **9** organizacji w **16** lokalizacjach na terenie miasta. W 2011 roku program objął swoim zasięgiem ponad **12.500** mieszkańców miasta. Dzięki programowi mediacji i poradnictwa mieszkańcy Wrocławia z różnych grup społecznych mogą znaleźć wsparcie zarówno w sprawach karnych jak i cywilnych, pomoc w rozwiązywaniu konfliktów rodzinnych, lokalnych, sąsiedzkich.

Podsumowanie

Na terenie miasta Wrocławia w 2011 roku zadania zlecone z zakresu pomocy społecznej realizowało:

- 6 środowiskowych domów samopomocy,
- 7 domów pomocy społecznej,
- 2 dzienne domy pomocy społecznej,
- 8 placówek opiekuńczo - wychowawczych oraz placówki wsparcia dziennego (w tym rodzinny dom dziecka oraz ośrodek adopcyjno opiekuńczy),
- 3 zespoły mieszkań chronionych,
- 5 kuchni charytatywnych (w tym Bank Żywności),
- 8 schronisk dla bezdomnych,
- 1 ośrodek interwencji kryzysowej,
- 1 specjalistyczny ośrodek wsparcia.

IV.1.16. Inne działania, w tym na rzecz: repatriantów, mniejszości narodowych i etnicznych

- **Program Wspierania Repatriantów – Ośrodek Wspierania Repatriantów „Nasze Miejsce”**

Liczba umów - 1

Okres trwania zadania – 1.12.2011 – 31.12.2011

Celem projektu jest pomoc repatriantom i ich rodzinom.

Fundacja zajmuje się sprawami związanymi z odbiorem i wyposażeniem mieszkań dla repatriantów. Pomaga załatwiać sprawy urzędowe w początkowym okresie pobytu rodzin we Wrocławiu, pracownicy Fundacji towarzyszą także repatriantom podczas załatwiania spraw w różnych instytucjach – pomagają pisać pisma, wypełniać formularze.

Jeśli chodzi o aktywizację zawodową, Fundacja wspiera repatriantów w poszukiwaniu pracy, współpracuje także z Powiatowym Urzędem Pracy. Fundacja organizuje również kursy języka polskiego, spotkania i imprezy okolicznościowe (np. Wigilię) i wycieczki. Sytuacja repatriantów jest stale monitorowana przez pracowników Fundacji.

- **Wrocław Wielokulturowy**

Liczba umów - 1

Zadanie ma na celu organizację dwóch wydarzeń, debaty „Wrocław wielokulturowy”. Urzeczywistnienie mitu wyzwaniem dla Wrocławian” oraz wielokulturowego spotkania integracyjnego, które wspierają budowanie nowoczesnego i kompetentnego międzykulturowego społeczeństwa Wrocławia, uwrażliwiają na problemy grup dyskryminowanych oraz są elementem budowania społeczeństwa otwartego na świat, dialog i współistnienie z innymi ludźmi. W spotkaniu integracyjnym udział wzięło około **100** osób, widzów debaty było około **60**.

- **Program na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych Wrocławskie Bandurzystki i Zespół „Bud’mo”**

Liczba umów - 1

Celem programu jest organizowanie imprez artystycznych mających istotne znaczenie dla promowania kultury mniejszości, propagowanie wiedzy o mniejszościach, w celu wzmacniania tolerancji i szacunku wobec kultury i tradycji mniejszości narodowych, utrwalanie więzi i utrwalanie kontaktów między dziećmi należącymi do różnych narodowości. W ramach realizacji programu organizacja prowadząca zespoły: Wrocławskie Bandurzystki i zespół „Bud’mo” zorganizowała cykl warsztatów (organizacja warsztatów gry na bandurze, taneczne,) i konkursów, a także przygotowała program artystyczny promujący kulturę mniejszości. Program ten zaprezentowano podczas festiwalu Kalejdoskopu Kultur i festiwalu kultury ukraińskiej w Koszalinie. W cotygodniowych warsztatach uczestniczyło około **25** beneficjentów. Konkurs zgromadził ok. **50** uczestników oraz **100 – 120** widzów.

- **Festiwal Romski**

Liczba umów - 1

Zadanie ma na celu wzmacnianie tożsamości kulturowej i kultywowanie tradycji romskiej oraz aktywizację wrocławskich Romów do udziału w życiu społecznym Miasta. W ramach zadania 27 sierpnia 2011 roku na Scenie Letniej Teatru Lalek we Wrocławiu odbył się festiwal muzyki w formie koncertu zespołów prezentujących kulturę romską. W wydarzeniu udział wzięło **1000 osób**.

- **Kalejdoskop kultur i festiwal mniejszości narodowych i etnicznych w ramach Święta Wrocławia**

Liczba umów - 1

Kalejdoskop Kultur to festiwal, który pokazuje barwność i wielość kultur w Polsce. Celem Festiwalu jest przybliżenie mieszkańcom Wrocławia dorobku artystów

reprezentujących mniejszości narodowe, m.in. niemiecką, ukraińską, grecką, romską, łemkowską, żydowską, karaïmską oraz bułgarską. Festiwal angażuje nie tylko profesjonalnych artystów, lecz również amatorów zafascynowanych kulturą przodków i kultywujących ich tradycje. Organizowany jest w ramach Święta Wrocławia. Tegoroczna edycja festiwalu (wydarzenia okołofestiwalowe) rozpoczęła się 16 czerwca, koncert finałowy odbył się 26 czerwca na Wyspie Słodowej.

W ramach IV edycji Festiwalu zorganizowano pokazy filmów o wielokulturowym i tajemniczym Podlasiu, warsztaty (białego śpiewu, tańca romskiego), koncerty klubowe, wystawy, degustacje potraw kuchni narodowych, koncerty zespołów ludowych, etnicznych i folkowych prezentujących kulturę różnych regionów i krajów. W programie koncertu finałowego znalazły się zespoły takie jak: Wrocławskie Bandurzystki i Bude Fajno, zespół romski Terne Romani Bacht, zespół żydowski Eszwemaim, chór niemiecki Die Heimatsänger, zespół bałkański Terra, niemiecka Młodzieżowa Orkiestra Dęta, zespół karaïmski Dostlar, zespół łemkowski Łemko Towet, a także gwiazdy wieczoru: czeski Divokej Bill oraz słowacki Hrdza. W wydarzeniu udział wzięło około **3.000** osób.

IV.2. Kultura, sztuka i dziedzictwo narodowe

IV.2.1. Zadania publiczne w sferze kultury, w tym m.in.: projekt muzyczny, projekt plastyczny, projekt teatralny, projekt interdyscyplinarny

W 2011 roku odbyły się dwie edycje otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych w sferze kultury w trakcie 2011 roku, w obydwu konkursach zrealizowanych zostało łącznie **67** projektów.

Najważniejsze projekty:

- **Avant Art Festival**

Festiwal na stałe zagościł w kalendarzu ambitnych imprez cyklicznych, nastawionych na bardziej wymagającego odbiorcę. Każda edycja festiwalu poświęcona jest prezentacji sztuki konkretnego państwa. Priorytetem jest eklektyzm: pełen mariaż estetyczny i gatunkowy nie tylko muzyki, ale szeroko pojętej awangardy, czy sztuki eksperymentalnej. Oprócz projektów stricte operujących sztuką dźwięku można na nim zobaczyć spektakle teatralne i taneczne, instalacje i performance. W 2011 r. festiwal odbył się pod hasłem „Szwajcaria” wzięli w nim udział m.in. Minimetall, Papiro, Reverse Engineering, Oy i The Bug.

Ilość odbiorców: ok. **2.000** osób.

- **Wrocławski Festiwal Gitarowy**

Wrocławski Festiwal Gitarowy jest unikatowym wydarzeniem muzycznym w skali kraju i Europy, charakteryzującym się długoletnią tradycją i wysokim poziomem artystycznym. Ideą festiwalu jest zaprezentowanie szerszej publiczności niezwykle różnorodności stylów, repertuaru oraz gatunków muzyki gitarowej – od gitarowej klasyki czy dawnej muzyki lutniowej, poprzez tradycję sztuki flamenco, aż po muzykę latynoską oraz jazz. Wszystko to w wykonaniu najwybitniejszych gitarzystów z całego świata. W 2011 roku wystąpili m.in. Paco De Lucia, Carlos Pinana, Antonio Forcione i Preston Reed.

Ilość koncertów: **11**, lekcje mistrzowskie, wykłady metodyczne dla nauczycieli.

Ilość odbiorców: ok. **6.000** osób.

- **Ethno Jazz Festival**

Prezentacja wyjątkowych i oryginalnych projektów muzycznych stylistycznie oscylujących wokół jazzu i muzyki etnicznej. Dobór artystów opiera się nie tylko na poszukiwaniach wewnątrz gatunków lecz na wyborze wartościowych, nietypowych składów, aranżacji, nowości muzycznych i projektów interdyscyplinarnych (muzyka, taniec, tradycja, obrzędowość). W 2011 roku wystąpili m.in: Gotan Project, Chick Corea & Gary Burton, Angelique Kidjo, Yasmin Levy, Fanfare Ciocarlia, Tinariwen, Richard Bona, Patricia Barber, Leszek Możdżer.

Ilość koncertów finansowanych przez Gminę Wrocław: **5**.

Ilość odbiorców: ok. **7.200** osób.

- **Podwodny Wrocław**

Festiwal stanowi platformę spotkań najbardziej charakterystycznych, zaangażowanych i indywidualnych artystów środowiska twórczego Wrocławia. Jego główną ideą jest stworzenie szerokiego spektrum wrocławskiej sztuki – począwszy od koncertów, poprzez wystawy, performance, spektakle, pokazy video art, instalacje, pokazy mody, prezentacje sceny literackiej. Tegoroczny festiwal odbywał się w poindustrialnych wnętrzach Browaru Mieszczańskiego, jak również przestrzeni dzielnicy Nadodrze.

- **Wrocław Industrial Festival**

Prezentacja sztuki industrialnej. Osią wydarzenia są audiowizualne koncerty o charakterze multimedialnym - łączące muzykę z obrazami video i performance art. Program odwołuje się do tradycji awangardy muzyki europejskiej od estetyki noise, ambient, muzyki medytacyjnej po typowo akustyczne neo folk. Festiwal jest jedynym tego typu przedsięwzięciem w Polsce. Corocznie gromadzi dużą międzynarodową widownię. W 2011 festiwal obchodził **10-lecie**, w programie znalazły się koncerty takich wykonawców jak: Sieben, Clock DVA, Absolute Body Control, Amber Asylum, Der Blutharsch and The Infinitive Church Leading Hand, Genevieve Pasquier.

Ilość wydarzeń: **25**.

Ilość odbiorców: ok. **2.000** osób.

- **Festiwal Muzyki Kameralnej „Wieczory w Arsenale”**

Festiwal Wrocławskiej Orkiestry Kameralnej „Wratislavia”, odbywający się na dziedzińcu XV-wiecznego Arsenалу, prezentuje najsłynniejsze dzieła muzyki kameralnej. Tegoroczny jubileuszowy 15. festiwal nosił podtytuł *Wieczory Narodów*. W cyklu **8** koncertów zaprezentowano muzykę polską, niemiecką, włoską, szwedzką, austriacką, hiszpańską, francuską i estońską.

Ilość koncertów: **8**, ilość artystów: **33**.

Ilość odbiorców: ok. **4.000** osób.

- **Międzynarodowy Festiwal Artystów Ulicznych BUSKERBUS**

BUSKERBUS to jedno z bardziej kolorowych wydarzeń we Wrocławiu. Występuje w nim min. **80** wykonawców, głównie wędrownych artystów ulicznych z całego świata (buskerów), solistów i grup, reprezentantów różnych dyscyplin sztuki ulicznej: muzyków, klaunów, żonglerów, połykaczy ognia, magików, szczudlarzy, cyrkowców i tancerzy.

Ilość odbiorców: ok. **5.000** osób.

- **Międzynarodowy Festiwal Pantomimy i Tańca Kinema**

Festiwal łączy sztukę pantomimy z filmem oraz teatrem tańca. Do współpracy są zapraszani goście z Czech, Ukrainy, Niemiec, Białorusi, Rosji, Indii oraz polskie grupy teatralne (ostatnia edycja: **13** spektakli – **2500** widzów).

- **Festiwal Kina Amatorskiego i Niezależnego KAN**

12. Festiwal Kina Amatorskiego i Niezależnego KAN zgromadził **49** filmów z **21** krajów. KAN to przede wszystkim dwa konkursy - trzony festiwalowego programu: Konkurs Filmów Polskich i Konkurs Filmów Zagranicznych. Ocena jury konkursowego dotyczy 3 kategorii: film fabularny, dokumentalny, animowany. Dotychczas jedynym jurorem w Konkursie Filmów Zagranicznych była publiczność. W roku 2011 zadebiutowało jury złożone z przedstawicieli festiwali partnerskich, m.in. z Budapesztu i Lwowa.

Festiwalowi towarzyszyły wieczory muzyczne, warsztaty, spotkania, dyskusje. Po zakończeniu festiwalu, podobnie jak w latach poprzednich, pokazy pozafestiwalowe odbywają się w większych miastach Polski.

IV.2.2. Inne projekty i wydarzenia w sferze kultury

- **Kontynuacja tworzenia regionalnej kolekcji sztuki współczesnej we Wrocławiu**

Ze względu na specyfikę projektu wybrano jedną ofertę.

Projekt polega na uzupełnianiu kolekcji nowej sztuki współczesnej o nowe eksponaty. Dodatkowo realizowane są liczne spotkania poświęcone sztuce współczesnej (warsztaty, spotkania z krytykami, warsztaty edukacyjne dla dzieci i młodzieży). Projekt podsumowuje doroczna wystawa zakupionych dzieł.

- **Przegląd Sztuki SURVIVAL w latach 2011-2013.** Ze względu na specyfikę projektu wybrano jedną ofertę.

- **„Wokół Szekspira”**

Celem konkursu było wspieranie działalności awangardowego, poszukującego teatru oraz promowanie sztuki aktorskiej na najwyższym poziomie, prezentowanej przez teatr uznany w świecie.

- **Międzynarodowy Przegląd Orkiestr Sił Powietrznych**

We Wrocławiu zagościło blisko **300** muzyków z **7** orkiestr Sił Powietrznych z Polski, Czech i Słowacji. Podczas Koncertu Inauguracyjnego na Placu Gołębim orkiestry wykonały utwór *Panie Janie* dyrygowany przez prezydenta Wrocławia oraz swoje popisowe kompozycje. Drugiego dnia festiwalu, po przemarszu wszystkich wykonawców ulicą Oławską, odbyła się Gala Koncertowa zakończona pokazem sztucznych ogni. Atrakcją festiwalu były przeloty czterech samolotów wielozadaniowych F-16 nad Placem Gołębim.

- **Centrum Kultury i Edukacji Żydowskiej w Synagodze pod Białym Bocianem we Wrocławiu**

Centrum Edukacji i Kultury Żydowskiej w Synagodze Pod Białym Bocianem (Fundacja Bente Kahan). Do najważniejszych przedsięwzięć realizowanych przez Centrum należą: Wrocławskie Dni Wzajemnego Szacunku, festiwal Lato pod Białym Bocianem, Spotkania z Kulturą Żydowską (wystawy, wykłady, warsztaty).

IV.2.3. Kontynuacja projektów wieloletnich, których organizatorzy zostali wyłonieni w konkursach ogłoszonych w 2009 i 2010 roku

- **„Organizacja Międzynarodowego festiwalu prezentującego nieznane lub ginące kultury i tradycje z całego świata w latach 2009-2011”**

Zasadniczym celem festiwalu „Brave” była prezentacja, wsparcie, promocja i utrwalenie bogactwa tradycji artystycznych ginących kultur z odległych rejonów globu. Edycja „Maska” poświęcona została spektakularnym tradycjom artystycznym związanym z szeroko rozumianym pojęciem maski w kulturze i sztuce krajów całego świata, m.in. Indonezji, Indii, Korei, Włoch czy Burkina Faso. W jej ramach zaprezentowane zostały spektakle mało znanych lub rzadko widywanych w Polsce gatunków performatywnych, np. *topeng pajegan*, *kathakali* czy *tovil*. Cyklowi spektakli i koncertów muzycznych podczas Brave Festival 2011 towarzyszyły warsztaty 7 grup dziecięcych uwieńczone spektaklem finałowym, przegląd filmowy Brave Films, wystawy, dyskusje z udziałem zaproszonych gości oraz spotkania z artystami.

- **Prowadzenie kompleksowej edukacji kulturalnej dla dzieci, młodzieży i pracowników młodzieżowych pn. "Laboratorium wrażliwości estetycznej i społecznej" w latach 2009 – 2011**

Celem zadania jest kompleksowa edukacja kulturalna dzieci i młodzieży, doskonalenie metod edukacji nieformalnej, promocja twórczości dziecięcej i budowanie współpracy międzypokoleniowej. Uczenie najmłodszych twórczych

postaw, wzmacnianie wrażliwości estetycznej przez teatr, ruch, muzykę, plastykę kształtowanie kreatywnych osobowości i rozwijanie zainteresowań twórczych. Organizatorzy z sukcesem zagospodarowują nieformalne obszary kształcenia w dziedzinie kultury, uwzględniając koncepcję rozwoju jednostkowego i używając narzędzi i metod stosownych dla młodych ludzi, kładąc nacisk na wymianę rówieśniczą oraz formy eksperymentalne, w których sam proces kształcenia jest ważniejszy od jego rezultatów.
Ilość uczestników zajęć: ok. **4.000** osób.

- **„Prowadzenie Studium Musicalowego w latach 2010 – 2012”**

Ze względu na specyfikę projektu wybrano jedną ofertę.
Prowadzenie Studium Musicalowego zakładało realizację zajęć z zakresu kształcenia muzycznego, wokalnego, aktorskiego i tanecznego. Studium kształciło w kierunku aktor scen muzycznych, specjalność-wokalno-aktorska. Szkoła zapewniła zajęcia z profesjonalistami we wszystkich dziedzinach objętych kształceniem. Uczestnicy zajęć byli profesjonalnie przygotowywani do pracy artystycznej.
Ilość uczestników: **38** słuchaczy w 3 latach zajęć.

- **„Prowadzenie autorskich grup teatralnych oraz teatrów alternatywnych”**

W konkursie z 2011 roku wyłonione zostały dwie oferty:

- 1) Stowarzyszenia Kultury Teatralnej „Pieśń Kozła”

2011 Teatr Pieśń Kozła pracował nad nowym projektem, opartym na sztuce „King Lear” Williama Shakespeare’a. W kwietniu 2011 odbyły się pierwsze koncerty pieśni: „Szukając Leara – Oratorium”, następnie odbyły się koncerty muzyczne „Pieśni Labiryntu. Muzyka afrykańskich griotów.” Następnie zespół zaprezentował kolejne odsłony pracy nad nowym spektaklem – koncerty pieśni i pokazy pracy w toku pt. „Pieśni Leara – Oratorium” i „Pieśni Leara – Labirynt”. Teatr przygotował **13** spektakli dla **2.190** widzów.

- 2) Grupy Artystycznej Ad Spectatores pod wezwaniem Calderona

W 2011 r. teatr zrealizował **202** spektakle dla **10.075** widzów.

- **„Prowadzenie Centrum Sztuki WRO we Wrocławiu wraz z działaniami programowymi w zakresie sztuki współczesnej, realizowanego w okresie 2009 – 2013”**

Przy bardzo znaczącym wsparciu finansowym gminy realizowany był roczny projekt fundacji. Odbyło się wiele wystaw, prezentacji. Dodatkowo, zrealizowane zostały znaczące przedsięwzięcia polskie i zagraniczne: wystawy, prezentacje, wykłady w polskich i zagranicznych instytucjach kultury, przedszkole mediów oraz niedzielne poranki filmów animowanych i z kręgu video artu dla dzieci.

Projekty prowadzone przez Centrum Sztuki WRO:

- Przedszkole Mediów (w tym: niedzielne poranki filmowe, małe WRO, miejscowe i zamiejscowe wystawy) - około **45.000** widzów,
- oprowadzania kuratorskie-Mediacje Sztuki - **20** grupowych zajęć,
- działalność wystawiennicza i Czytelnia Mediów- ok. **14.000** odbiorców

- publiczność Biennale Mediów - ponad **40.000** widzów w wydarzeniach WRO oraz ok. 15.000 odbiorców projektów zewnętrznych.

- **„Organizacja Gabinetu Kultury Współczesnej Wrocławia”**

Projekt dotyczy gromadzenia materiałów o współczesnym życiu kulturalnym Wrocławia. Obejmuje archiwizację i digitalizację wydawnictw, programów, plakatów, zaproszeń.

W 2011r. wprowadzono do systemu komputerowego MONA **1.465** obiektów, dokonano modyfikacji 444 obiektów, oraz wykonano konserwację **239** plakatów. Od czasu uruchomienia projektu odnotowano **4.459** wejść na stronę internetową <http://mona.oss.wroc.pl/kultura/>

- **„Prowadzenie działalności wydawniczej w latach 2009-2011 polegającej na wydawaniu pisma kulturalno-artystycznego pt. „Rita Baum” oraz książek z zakresu literatury i sztuki”**

Kwartalnik „Rita Baum” jest wydawany we Wrocławiu od 1991 roku przez Stowarzyszenie Kulturalno-Artystycznym Rita Baum. Jest w pełni profesjonalnym czasopismem upowszechniającym literaturę i kulturę niezależną, które stało się także forum aktualnych dyskusji o sprawach kulturalnych, artystycznych i społecznych, nurtujących lokalną, wrocławską i dolnośląską społeczność. Odkrywa, publikuje i promuje debiuty artystyczne głównie z Wrocławia, ale też najciekawsze z całego kraju; stwarza możliwość zainteresowanym środowiskom, w dużej mierze lokalnym, udziału w aktualnych dyskusjach dotyczących literatury, sztuki, filozofii i społeczeństwa.

Stowarzyszenie poszerzyło swą działalność o pozycje książkowe, tworząc serię pn. „Biblioteka Rity Baum”, w której ukazują się publikacje prezentujące najciekawsze zjawiska w literaturze i sztuce.

- **„Organizacja Międzynarodowego Festiwalu Filmowego Era Nowe Horyzonty w latach 2008-2012”**

Era Nowe Horyzonty to największy i najważniejszy festiwal filmowy w Polsce. Gościem ubiegłorocznej edycji festiwalu był węgierski mistrz Béla Tarr. Do Wrocławia przyjechali również: najwybitniejszy przedstawiciel kinematografii koreańskiej Kim Ki-duk, wizjoner współczesnego kina Terry Gilliam, wielokrotnie nagradzany w Cannes Bruno Dumont, mistrzyni kina norweskiego Anja Breien, niemiecki reżyser filmów eksperymentalnych i kolekcjoner Werner Nekes oraz polski animator, malarz i performer Mariusz Wilczyński.

Podczas festiwalu pokazano **483** filmy (w tym długometrażowe i krótkometrażowe projekcje filmowe). Liczba uczestników wszystkich wydarzeń festiwalu: **110.221** osób.

IV.2.4. Pozostałe projekty i wydarzenia w sferze kultury

- **Wydarzenia muzyczne**

Spotkania z Piosenką Żeglarską i Muzyką Folk „Szanty we Wrocławiu”, Maj z Muzyką Dawną, Young Classic Wroclavia – Festiwal Młodych Orkiestr, podróże po strunach im. Marka Długosza (cykl całoroczny), Wieczory Tumskie (cykl całoroczny), Koncerty Hawdalowe (cykl całoroczny), Festiwal Piosenki

Młodzieżowej „Karolek”, Koncert Jubileuszowy na 20-lecie działalności Koła Towarzystwa im. F. Chopina we Wrocławiu, Spotkania Muzyczne u Oblatów, Festiwal Piosenki Zuchowej i Dziecięcej „Na jesienną nutę”, Hobbitowe spotkania muzyczne „Z gitarą, piórem i uśmiechem”, projekt „Dźwięki z odzysku”, projekt edukacyjny „Korepetycje muzyczne”, „Wieczory organowe u Bożej Opatrzności”, działalność koncertowa Związku Kompozytorów Polskich, Międzynarodowy Festiwal „Między Wschodem a Zachodem”, cykl koncertowy Wieczory Lisztowskie.

- **Wydarzenia literackie**

Turniej Jednego Wiersza im. R. Wojaczka (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich) – konkurs dla młodych poetów, zwieńczony wydaniem tomików poetyckich z nagrodzonymi utworami.

„Czwartki Literackie. Spotkanie z literatami” (SPP) – kontynuacja ponad dwudziestoletniej tradycji cotygodniowych spotkań pisarzy z czytelnikami.

Kontynuacja tworzenia Multimedialnego Archiwum Literatury (SPP) – archiwizowanie wrocławskiego życia literackiego i utrwalanie na płytach CD (wywiady, spotkania, promocje książek).

Internetowa i Telefoniczna Poradnia Językowa – prowadzona przez Fundację Przyjaciół Polonistyki Wrocławskiej poradnia, udzielająca drogą telefoniczną i internetową ok. 1.000 ekspertyz z zakresu poprawnego użycia polszczyzny w mowie i piśmie.

Uroczystości Dnia Sybiraka i rocznica deportacji Polaków do ZSRR (Związek Sybiraków).

Dolnośląski Rocznik Literacki Pomosty (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Oddział we Wrocławiu), rocznik.

Magazyn Materiałów Literackich CEGŁA (Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania Młodych Artystów GRAWITON)

- **Wydarzenia plastyczne**

Organizacja cyklu wystaw promujących twórczość osób niepełnosprawnych, Spektakl Multimedialny „Rytuał”, akademie małego i dużego artysty, Festiwal „Sztuki Włókna”, promocja młodych artystów wrocławskich w Galerii Małgosia, wystawa fotograficzna „Hippisi 80”, wystawa „100 lecie ZPAP” oraz 65-lecie ZPZ we Wrocławiu, Festiwal Wysokich Temperatur wraz z III Międzynarodowym Sympozjum Rzeźby z Żeliwa.

- **Konferencja pn.: „Wybitni Wrocławianie z wielokulturowej historii miasta”**

Celem konferencji było przybliżenie szerokiemu gronu odbiorców sylwetek wybitnych wrocławian, stanowiących część kulturowego dziedzictwa Dolnego Śląska. Niemieckie Towarzystwo Kulturalno – Społeczne zorganizowało w dniu 17 listopada 2011r. konferencję pn. „Wybitni Wrocławianie z wielokulturowej historii

miasta". Konferencja miała charakter sesji popularnonaukowej. Współorganizatorami było Muzeum Miejskie Wrocławia i Uniwersytet Wrocławski. Rezultatem sesji jest pogłębienie wiedzy uczestników o korzeniach wielokulturowego dziedzictwa Wrocławia, które na przestrzeni wieków tworzyli Polacy, Niemcy, Czesi, Żydzi, jak też inne narodowości żyjące dawniej we Wrocławiu. Dodatkowym rezultatem jest podtrzymanie tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych zamieszkujących obecnie Wrocław. W sesji udział wzięło około **200 osób**. W ramach zadania podpisano 1 umowę.

- **Upamiętnianie historii wrocławskich kombatanów i osób represjonowanych**

Cele programu to podtrzymywanie tradycji narodowej, rozwój świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, integracja międzypokoleniowa, edukacja społeczna i historyczna, budowanie tożsamości mieszkańców Wrocławia, popularyzowanie wiedzy o mniej znanej historii Polski i miasta Wrocławia z czasów II wojny światowej oraz okresu powojennego. Program w roku 2011 realizują 2 organizacje związane ze środowiskiem członków Armii Krajowej oraz środowiskiem Sybiraków. W ramach realizacji zadania wydane zostały dwa numery biuletynu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej – w łącznym nakładzie **1.400** egzemplarzy. Kontynuowany był również projekt czytelnik kombatan – mający na celu opracowywanie zbiorów przekazywanych przez środowisko Sybiraków oraz organizowanie spotkań tematycznych. Organizacje podjęły współpracę między innymi z oddziałem wrocławskim Instytutu Pamięci Narodowej, Centrum Doskonalenia Nauczycieli oraz wrocławskimi szkołami.

IV.2.5. Prace konserwatorskie, restauratorskie i budowlane w obiektach zabytkowych

W roku 2011 zawarto **55** umów z **30** organizacjami pozarządowymi i podmiotami określonymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich i budowlanych w obiektach zabytkowych położonych na terenie Wrocławia. Zakres zadań został zrealizowany zgodnie z zawartymi umowami.

Wykonywane w 2011 roku prace konserwatorskie, roboty budowlane i remontowe:

1. Wymiana pokrycia dachu i remont więźby dachowej ryzalitu frontowego, skrzydła południowego i zachodniego oraz części północnej i południowej wraz z instalacją odgromową zespołu budynków klasztornych Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu.
2. Rewaloryzacja elewacji dawnego gotyckiego kościoła p.w. Św. Anny z XIV w. obecnie budynku klasztornej Zgromadzenia Córek Maryi Wspomożycielki.
3. Roboty konserwatorskie i naprawcze ścian i sklepień ceglanych w pomieszczeniach zamkowych na parterze budynku klasztornej Zgromadzenia Sióstr Szkolnych De Notre Dame (II etap).

4. Konserwacja malowideł i przęsła empory południowej pn. "Znalezienie pana Jezusa w świątyni" w kościele p.w. Najświętszego Imienia Jezus (uniwersyteckim).
5. Remont hełmu wieży kościoła p.w. św. Maurycego we Wrocławiu.
6. Rewaloryzacja elewacji kościoła p.w. św. Stanisława, Doroty i Wacława we Wrocławiu (zakończenie prac).
7. Wymianie pokrycia dachowego nad kościołem św. Jadwigi we Wrocławiu przy ul. Jerzmanowskiej 87.
8. Remont elewacji frontowej kościoła p.w. św. Antoniego wraz z konserwacją i renowacją portalu wejścia głównego i furty wschodniej klasztoru. Konserwacja obrazu Michaela Willmana "Wizja Św. Antoniego Padewskiego" z ołtarza głównego kościoła p.w. św. Antoniego.
9. Remont, elewacji wieży kościoła oraz elewacji wschodniej kościoła p.w. św. Michała Archanioła przy ul. Stanisławowskiej 87 (Muchobór Wielki) we Wrocławiu oraz konserwacja i restauracja ołtarza (szafa główna, predella, krucyfiks).
10. Remont i przebudowa dachu klasztoru Karmelitów Bosych we Wrocławiu przy ul. Ołbińskiej 1a.
11. Remont wnętrza kościoła p.w. św. Michała Archanioła przy ul. B. Prusa 78.
12. W Kościele Rektoralnym p.w. Św. Macieja wymiana tynków i instalacji elektrycznych, montaż instalacji przeciwpożarowej, konserwacja i restauracja ambony z przywróceniem pierwotnej formy i montażem w pierwotnym miejscu oraz odtworzenie zwieńczenia bramki ambony wraz z herbem fundatora.
13. Rewitalizacja schodów wejściowych do kościoła przyklasztornego Konwentu oo. Bonifratrów.
14. Przeprowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i remontowych zachodniej elewacji wraz z wieżą kościoła p.w. Św. Boromeusza we Wrocławiu.
15. Prace konserwatorsko-remontowe na północnej elewacji wieży oraz elewacji kościoła p.w. Św. Wawrzyńca we Wrocławiu.
16. Remont zachodniej elewacji kościoła p.w. św. Piotra i Pawła we Wrocławiu wraz z aranżacją przyległego terenu.
17. Remont elewacji wraz z wymianą istniejącej stolarki drewnianej na nową w budynku mieszkalnym Archidiecezji Wrocławskiej przy pl. Katedralnym 5 we Wrocławiu.
18. Remont dachu i elewacji frontowej wraz konserwacją portalu wejścia do budynku Archidiecezji Wrocławskiej przy ul. Katedralnej 5 we Wrocławiu.
19. Wymiana stolarki drzwiowej, okiennej oraz oświetlenia, remont instalacji elektrycznej a także wykonanie osuszenia, izolacji oraz nowej podsadzki w krypcie kościoła p.w. św. Marcina.
20. Remont ścian elewacji zachodniej i wschodniej kościoła p.w. Świętej Elżbiety przy ul. Grabiszyńska 103.
21. Zakończenie restauracji zabytkowej plebani o konstrukcji szachulcowej z XVII wieku, konserwacja zabytkowej ambony oraz rekonstrukcja stolarki drzwiowej w kościele p.w. Św. Anny we Wrocławiu-Pracach Odrzańskich.
22. Wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian, wentylacji obiektu wraz z przerobieniem istniejących okien oraz dezynfekcja wnętrza kaplicy Hochberga przy kościele św. Wincentego i św. Jakuba we Wrocławiu.

23. Remont elewacji południowej i zachodniej wraz z konserwacją detalu architektonicznego prawosławnej cerkwi p.w. św. Cyryla I Metodego.
24. W kościele p.w. św. Elżbiety przy ul. św. Elżbiety 1 wykonano:
 - prace konserwatorskie w kaplicy rodziny Dumlosych przy płytkach epitafijnych w posadzce oraz przy portalu i drzwiach elewacji południowej,
 - prace konserwatorskie przy epitafiach, rzeźbach i płytach pamiątkowych stanowiących wystrój nawy północnej kościoła oraz epitafiach i kartuszach herbowych stanowiących wystrój nawy południowej,
 - podświetlenie witraży okiennych w kaplicy Rady Miejskiej oraz w prezbiterium,
 - w kaplicy rodu von Prockendorff na ścianie zachodniej Kościoła (obecnie kaplica Rodziny Katyńskiej) wykonano remont wraz ze wzmocnieniem konstrukcji stropu, a także prace konserwatorskie przy epitafium Johanna Georga von Wolffa, wykonano oraz zamontowano kratę do kaplicy;
25. Odbudowa zespołu łaźni źródlanej przy Synagodze Pod Białym Bocianem we Wrocławiu przy ul. Włodkowica 5a.
26. Remont wraz kolorystyką elewacji budynku internatu (blok nr 3) Ewangelickiego Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra, we Wrocławiu przy ul. Wejherowskiej 28.
27. Wymiana wielkopowierzchniowej stolarki okiennej w elewacji północnej i południowej zabytkowej kamienicy Rynek-Ratusz 11/12 (siedziba Oddziału Wrocławskiego Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego We Wrocławiu).
28. Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej (Okręg Dolnośląski) przeprowadził następny III etap remontu kapitalnego zabytkowego statku "Złota Kaczka" – rekonstrukcję takielunku stałego i ruchomego (żagle i olinowanie) oraz zabudowę mesy.

IV.3. Ochrona i promocja zdrowia

IV.3.1. Popularyzowanie wiedzy o zachowaniach zdrowotnych oraz profilaktyce chorób

Liczba zawartych umów: 1

W 2011r. kontynuowana jest realizacja innowacyjnego programu „Miasto w Formie”, ukierunkowanego na promowanie zdrowego stylu życia oraz przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym wśród mieszkańców Wrocławia z zastosowaniem nowoczesnych technik systemów lojalnościowych.

Celem programu jest:

- wypromowanie wśród mieszkańców Wrocławia mody na zdrowy styl życia,
- zwiększenie poziomu wiedzy dotyczącej zdrowia i jego zagrożeń,
- motywowanie mieszkańców Wrocławia do zmiany postaw i zachowań warunkujących wzmacnianie zdrowia oraz przeciwdziałanie jego zagrożeniom,
- zwiększenie liczby osób uczestniczących w programach profilaktycznych,
- wspieranie działań podstawowej opieki zdrowotnej w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki chorób,

- tworzenie sieci podmiotów współpracujących w realizacji w/w zadań.

Program polega w szczególności na motywowaniu mieszkańców Wrocławia do zmiany postaw i zachowań warunkujących zdrowie poprzez zbieranie tzw. „aktywności zdrowotnych” (m.in. udział w badaniach profilaktycznych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych, działaniach edukacyjnych, warsztatach, eventach itp.), za które mogą otrzymać punkty i wymieniać na atrakcyjne nagrody oraz korzystać z dodatkowych uprawnień np. bonusów w sklepach. Program wykorzystuje istniejące programy edukacyjne i profilaktyczne, realizowane przez NFZ i Gminę Wrocław.

Program, w I etapie skierowany jest w szczególności do osób w wieku produkcyjnym, zagrożonych ryzykiem zachorowania na choroby cywilizacyjne. W kolejnych etapach, za pośrednictwem programu, będzie można oddziaływać na zachowania prozdrowotne oraz poziom świadomości zdrowotnej i profilaktycznej jak najszerzej grupy Wrocławian, uwzględniając w ofercie aktywności dla dzieci, młodzieży i seniorów.

Program uzyskał 22 patronaty merytoryczne w tym: Ministerstwa Zdrowia, Wojewódzkiego Ośrodka Koordynującego Programy Profilaktycznego, Dolnośląskiego Oddziału Wojewódzkiego Lekarzy Rodzinnych, Dolnośląskiej Izby Lekarskiej, Polskiego Towarzystwa Stomatologicznego, Akademii Medycznej we Wrocławiu, Przewodniczącego Senackiej Komisji Zdrowia, Przewodniczącego Sejmowej Komisji Zdrowia, Dolnośląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego oraz wojewódzkich konsultantów z różnych dziedzin.

Współpracę podjęło **88** partnerów instytucjonalnych, w tym placówki medyczne, kluby aktywności zdrowotnej, kluby fitness, baseny, punkt poradnictwa itp., w których mieszkańcy mogą dostawać punkty za wykonane aktywności zdrowotne.

W 2011 w programie zarejestrowało się **3.065** osób wykonując co najmniej jedną aktywność prozdrowotną, **5.670** wypełniło w IV kwartale 2011 r. deklaracje udziału w programie otrzymując status członka i wyrażając chęć wykonywania aktywności zdrowotnych, ok. **147.000** osób odwiedziło portal informacyjno-edukacyjny programu. Z różnych form działań proponowanych w programie skorzystało ok. **80.000** osób.

IV.3.2. Kluby Abstynenta

Liczba zawartych umów: 3

Cel programu: Ograniczanie szkód społecznych i zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu poprzez utrzymanie abstynencji i aktywizację społeczną. Zapewnienie dostępności do usług terapeutycznych dla osób nadużywających alkoholu i ich rodzin poprzez udzielanie informacji o możliwościach pomocy.

Zadanie realizowane było przez 3 organizacje pozarządowe. Z różnych form wsparcia prawnego, psychologicznego oraz grup wsparcia skorzystało ok. **3.100** osób nadużywających alkoholu i współuzależnionych.

IV.3. 3. Poradnictwo, psychoterapia, działania środowiskowe, punkty konsultacyjne, dla osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin

Liczba zawartych umów: 9

Cel programu: Zwiększenie dostępności do informacji i poradnictwa, terapii i readaptacji dla osób uzależnionych od narkotyków oraz członków ich rodzin.

Zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie Gminy realizują organizacje pozarządowe posiadające odpowiednie warunki lokalowe oraz dysponujące specjalistyczną kadrami, co zapewnia prawidłową i efektywną realizację powierzonych zadań. W 2011 roku w ramach programu w punktach konsultacyjnych udzielono ok. **9.000** porad (telefonicznie, osobiście i przez internet). W warsztatach dla młodzieży uczestniczyło **750** osób, a w prelekcjach dla rodziców ok. **600** osób. W różnych formach terapii uczestniczyło **550** osób.

IV.3. 4. Prowadzenie programu redukcji szkód narkotykowych

Liczba zawartych umów: 2

Cel programu: Ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych wynikających z używania środków psychoaktywnych.

W ramach programu street-working i party-working udzielono ok. **3.100** porad (edukacyjnych, motywacyjnych). Wydano **8.300** igieł, **7.000** strzykawek, rozdano ok. **2.800** prezerwatyw oraz ok. **200** pakietów opatrunkowych i środków higieny osobistej.

IV.3. 5. Program zapobiegania i zwalczania HIV/AIDS we Wrocławiu

Cel ogólny: Ograniczenie rozprzestrzeniania się zakażenia wirusem HIV.

Działania :

- prowadzenie poradnictwa telefonicznego dla osób z problemem HIV/AIDS i ich rodzin,
- wsparcie psychologiczne dla osób z problemem HIV/AIDS i ich rodzin,
- działania edukacyjne.

W ramach realizacji programu udzielono **1.762** porad telefonicznych i osobistych. Wsparcia psychologicznego na terenie zakładów opieki zdrowotnej i w domach osób chorych udzielono **ok. 70** osobom.

Zorganizowano konferencję z okazji Światowego Dnia Walki z AIDS, w której uczestniczyło ok. **40** osób.

IV.3. 6. Program ochrony zdrowia psychicznego oraz wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego i osób z doświadczeniem choroby psychicznej

Liczba zawartych umów: 10

Program realizowany jest we współpracy z organizacjami pozarządowymi i stanowi uzupełnienie świadczeń zdrowotnych finansowanych z NFZ

ukierunkowanych na terapię oraz poprawę jakości życia osób z problemami dotyczącymi zdrowia psychicznego.

Cel programu: Wzmacnianie zdrowia psychicznego u osób z grup wysokiego ryzyka, przeciwdziałanie kryzysom psychicznym oraz wykluczeniu społecznemu osób z doświadczeniem choroby psychicznej, a także poprawa jakości życia osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz wsparcie dla ich rodzin i opiekunów.

W 2011 r. prowadzono działania spójne z celami Narodowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego. Działania te polegały na:

- organizowaniu wsparcia środowiskowego – alternatywnego i/lub uzupełniającego w stosunku do psychiatrycznego leczenia stacjonarnego i ambulatoryjnego,
- udzielaniu indywidualnego i grupowego wsparcia psychologicznego osobom z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzinom i opiekunom,
- zorganizowaniu różnych form zajęć klubowych ukierunkowanych na rozwój osobisty i aktywizację społeczną (np. arteterapia, choreoterapia, muzykoterapia itp.),
- organizowaniu działań integrujących społecznie osoby z problemem zdrowia psychicznego,
- prowadzeniu bezpłatnego poradnictwa psychologicznego, socjalnego, prawnego dla osób z problemami zdrowia psychicznego i ich rodzin,
- prowadzeniu grup wsparcia dla osób z problemami zdrowia psychicznego oraz ich rodzin i opiekunów,
- organizowaniu zajęć edukacyjno-korekcyjnych i terapeutycznych dla osób starszych z zaburzeniami pamięci,
- prowadzeniu edukacji i wsparcia dla rodzin osób z doświadczeniem choroby psychicznej (np. psychoedukacja na temat radzenia sobie z chorobą psychiczną w rodzinie i inne),
- prowadzeniu stałej rekrutacji wolontariuszy zainteresowanych współpracą przy programach pomocowych skierowanych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz organizowanie szkoleń dla wolontariuszy.

W 2011 r. z różnych form pomocy skorzystało ok. **2.600** osób z zaburzeniami psychicznymi. Większość prowadzonych działań miała charakter kompleksowego i długofalowego wsparcia, z którego beneficjenci programu korzystają w sposób systematyczny.

W październiku 2011 r. zorganizowano I Wrocławskie Forum Psychiatrii Środowiskowej, w którym wzięło udział ok. **330** osób. W ramach forum odbyła się m. in. konferencja z panelami dyskusyjnymi, wystawa prac fotograficznych osób z doświadczeniem choroby psychicznej oraz prowadzono blok porad specjalistycznych przez psychiatrów i psychologów.

Dodatkowo w ramach programu wsparciem i opieką wolontariuszy objętych zostało ok. **4.540** pacjentów Kliniki Hematologii Dorosłych Akademii Medycznej oraz Dolnośląskiego Centrum Onkologii we Wrocławiu, w tym ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego (psycholog/psychoterapeuta) skorzystało ok. **115** osób doświadczających kryzysu zdrowia psychicznego związanego z długotrwałą lub nieuleczalną chorobą oraz **11** rodzin.

W ramach „Akademii Walki z Rakiem” prowadzona była grupa wsparcia dla nowych pacjentów, Klub Pacjenta Akademii Walki z Rakiem, zajęcia usprawniające z elementami relaksacji, konsultacje indywidualne z psychologiem i terapeuta oraz wykłady dotyczące zdrowego żywienia. Łącznie z różnorodnych form zajęć skorzystało ok. **48** osób.

IV.3.7. Program wsparcia dla osób z problemami psychogeriatrycznymi

Liczba zawartych umów: 2

Cel programu: Poprawa jakości życia osób starszych z zaburzeniami pamięci i przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu poprzez prowadzenie działań ukierunkowanych na usprawnianie sfery psychofizycznej i aktywizację społeczną odbiorców programu.

Zakres realizowanych zadań:

- organizowanie zajęć edukacyjno-korekcyjnych i integracyjnych dla osób starszych z zaburzeniami pamięci,
- prowadzenie terapii zajęciowej (manualnej, plastycznej, muzycznej),
- prowadzenie ćwiczeń ruchowych ogólnie usprawniających,
- prowadzenie ćwiczeń pamięci w ramach zajęć edukacyjnych,
- organizowanie spacerów i wyjść rekreacyjnych oraz wycieczek,
- umożliwianie osobom starszym branie udziału w imprezach kulturalno-rozrywkowych,
- udzielanie porad socjalnych opiekunom osób z zaburzeniami pamięci.

W 2011 r. z pomocy skorzystało ok. **450** osób z zaburzeniami pamięci. Wsparciem objęto również ich rodziny i opiekunów. Program zawiera bogatą ofertę zajęć terapeutycznych dla osób starszych. Rodziny i opiekunowie osób z chorobą Alzheimera, Parkinsona i innymi zaburzeniami związanymi z procesem starzenia są informowani o możliwościach pomocy i wsparcia dla ich podopiecznych.

IV.3. 8. Program wrocławskiej sieci przedszkoli i szkół promujących zdrowie - koordynacja i monitorowanie

Liczba zawartych umów: 1

Celem Wrocławskiego Programu Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie jest wychowywanie dla zdrowia poprzez propagowanie zdrowego stylu życia oraz kształtowanie postawy odpowiedzialności za zdrowie własne i innych.

Wrocławską Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie tworzy **59** przedszkoli oraz **135** szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: **64** szkoły podstawowe, **32** gimnazja, **29** szkół ponadgimnazjalnych oraz **10** Ośrodków Szkolno-Wychowawczych.

We wszystkich szkołach należących do sieci zostali powołani koordynatorzy ds. promocji zdrowia. W celu efektywnej współpracy utworzono **9** zespołów merytorycznych, w pracach których aktywnie uczestniczy ponad **200** nauczycieli. Zespoły koordynatorów spotykają się raz w miesiącu celem omówienia bieżących problemów w realizacji programu. Każda grupa koordynatorów ma do wykonania określone zadania, wynikające z rozpoznanych problemów wychowawczych. Cele realizowano poprzez warsztaty, imprezy oraz inne działania, które przedstawiono w tabeli nr 6.

Tabela nr 6

Zrealizowane zadania:	Liczba uczestników
Spotkania, szkolenia dla przedszkolnych i szkolnych koordynatorów ds. promocji zdrowia.	192 nauczycieli
Warsztaty: - „Przedszkole promujące zdrowie” - „Czym są dyskryminacja, mobbing i przemoc psychiczna w szkole i jak nauczyciel może im przeciwdziałać?” - „Bądź przyjacielem swojego zdrowia” - „Warsztaty z redukcji stresu” - „Warsztaty z edukacji seksualnej” - „Warsztaty cyrkowe”	149 uczniów 209 nauczycieli 150 rodziców
Konkursy i turnieje międzyprzedszkolne oraz międzyszkolne: - Turniej wiedzy ekologicznej - Międzyprzedszkolny konkurs dla nauczycieli – „Projekt gry edukacyjnej” - Konkurs „Bezpieczeństwo na drodze” - Konkurs plastyczny „Radosny Uśmiech, Radosna Przyszłość” - Konkurs „Kolorowy Świat Zdrowia” - Konkurs „Zdrowie szansą na sukces” - Konkurs plastyczny „Szkola Promująca Zdrowie”.	1.589 uczniów 134 nauczycieli
Imprezy integracyjne: - Warsztaty edukacyjno –integracyjne pod hasłem: „Smaczna i Zdrowa Kuchnia Domowa”, - „Wyścigi na smoczych łodziach”	161 nauczycieli 285 uczniów
Konsultacje indywidualne, doradztwo.	230 nauczycieli
Konferencja podsumowująca Program Wrocławskiej Sieci Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie w latach 2008-2011.	103 nauczycieli 98 rodziców 230 nauczycieli
RAZEM	2 023 uczniów 1.259 nauczycieli 248 rodziców

IV.3.9. Realizacja we wrocławskich szkołach programów profilaktyki uzależnień, rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Liczba zawartych umów: 1

Programu profilaktyki uzależnień dla uczniów mają na celu:

- obniżenie skłonności do podejmowania ryzykownych zachowań związanych ze środkami psychoaktywnymi,
- odkłamanie stereotypowych przekonań i mitów wynikających z nadużywania alkoholu,
- ułatwienie identyfikacji problemu wynikającego z życia w rodzinie z problemem alkoholowym,
- kształtowanie postawy asertywnych zachowań wobec osób nakłaniających do zażywania środków psychoaktywnych,
- umacnianie systemu wartości społecznych,

- dostarczenie wiedzy na temat szkód wynikających z używania alkoholu i środków psychoaktywnych.

Zrealizowane programy:

- „Korekta”- program profilaktyczno-interwencyjny przeznaczony dla uczniów pełnoletnich,
- „Noe” - program realizowany w formie dużego mityngu; przeznaczony dla uczniów w wieku od 15 do 19 lat,
- „Debata”- program profilaktyki alkoholowej i narkotykowej, przeznaczony dla uczniów w wieku od 12 do 15 lat,
- „Spójrz inaczej” - program profilaktyki narkotykowej, przeznaczony dla uczniów w wieku od 9 do 12 lat.

Szkolenie rad pedagogicznych „Szkolna interwencja wobec ucznia używającego substancji psychoaktywnych” ma na celu zapobieganie rozpowszechnianiu się problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych przez młodzież szkolną oraz powstrzymanie procesu przechodzenia od fazy okazjonalnego używania tych substancji do fazy nadużywania lub uzależnienia.

Zrealizowane programy i szkolenia prezentuje tabela nr 7.

Tabela nr 7

Zrealizowane programy profilaktyczne i szkolenia	Liczba uczestników
„DEBATA”	2.256 uczniów
„NOE”	4.074 uczniów
„KOREKTA”	2.444 uczniów
„SPÓJRZ INACZEJ”	1.086 uczniów
Szkolenia rad pedagogicznych – szkolna interwencja wobec ucznia używającego substancji psychoaktywnych.	368 nauczycieli
RAZEM	9.860 uczniów
	368 nauczycieli

IV.3.10. Program szkoleń dla społeczności przedszkolnej i szkolnej z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki chorób i uzależnień oraz przeciwdziałania przemocy i agresji

Liczba zawartych umów: 2

Celem programu jest motywowanie społeczności szkolnej do świadomego wyboru zdrowego stylu życia.

Szkolenia i warsztaty dla uczniów ukierunkowane są na kształtowanie umiejętności interpersonalnych i zachowań prozdrowotnych niezbędnych do radzenia sobie z agresją oraz presją rówieśniczą.

Szkolenia dla nauczycieli i rodziców służą pogłębianiu wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień i promocji zdrowia oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych.

W 2011 r. zrealizowano szkolenia, wyszczególnione w tabeli nr 8.

Tabela nr 8

III. Zrealizowano zadania	Liczba uczestników
Spotkania „I Ty możesz zostać mistrzem”	896 uczniów 28 nauczycieli 2 rodziców
Program edukacyjno-informacyjny dla młodzieży zagrożonej uzależnieniem od środków odurzających	2.097 uczniów
Szkolenie dla nauczycieli „Stres w pracy nauczyciela”	26 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Komunikacja interpersonalna w pracy wychowawczej”	44 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Godność ucznia, godność nauczyciela. Warsztat zachowań asertywnych dla nauczycieli”	33 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Gry i zabawy na lekcje wychowawcze”	31 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Konstruktywne rozwiązywanie konfliktów”	33 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Ziemniaczki. Warsztaty wspierania zdolności twórczych dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym”	30 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Agresja i przemoc w szkole”	32 nauczycieli
Warsztaty choreoterapii	78 nauczycieli
Program profilaktyczny – Krasnale	107 uczniów
Poradnictwo psychologiczno-pedagogiczne	18 uczniów 10 nauczycieli 31 rodziców
Program „Narkotekom mówię NIE”	1.355 uczniów
Program „Gdy odchudzanie staje się chorobą”	755 uczniów
Zajęcia dla młodzieży, rodziców i nauczycieli z zakresu promocji zdrowia, odżywiania, higieny ciała, konsekwencji przyjmowania sterydów, eksperymentowania z dopalaczami	1.830 uczniów 52 nauczycieli 238 rodziców
Zajęcia dla młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień	902 uczniów
Program STOPA – czyli stop agresji	493 uczniów
Warsztaty integracyjno-taneczne „Rodzic i ja”	54 uczniów 54 rodziców
Szkolenia – przeciwdziałanie przemocy i agresji	3.000 uczniów 89 nauczyciel
Szkolenie przygotowujące nauczycieli i pedagogów szkolnych do realizacji „Programu domowych detektywów” oraz „Fantastyczne możliwości”	9 nauczycieli
Warsztaty psychoedukacyjne pt. „Szkola dla rodziców i wychowawców”	11 rodziców
Program profilaktyczny z zakresu HIV/AIDS na podstawie warsztatów „Bez ryzyka” dla uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych	284 uczniów

Szkolenie dla nauczycieli „Wykorzystywanie seksualne dzieci. Profilaktyka przemocy”	15 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Trudne zachowania uczniów”	15 nauczycieli
Szkolenie dla nauczycieli „Płomyk – jak zapobiegać wypaleniu zawodowemu”	13 nauczycieli
Spotkania edukacyjne dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień	573 rodziców
Szkolenia dla nauczycieli z problematyki zaburzeń psychicznych, uzależnień i przemocy u dzieci i młodzieży	963 nauczycieli
RAZEM	11.791 uczniów 1.501 nauczycieli 909 rodziców

IV.3.11. Opracowanie i realizacja programu szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz przeciwdziałania zagrożeniom zdrowotnym w środowisku nauczania i wychowania

Liczba zawartych umów: 1

Cel programu: Popularyzacja idei niesienia pomocy drugiemu człowiekowi oraz podnoszenie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Cele szczegółowe:

- podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności dzieci, młodzieży i nauczycieli z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedlekarskiej,
- podniesienie świadomości środowiska szkolnego i przedszkolnego w tematyce promocji zdrowia i udzielania pierwszej pomocy,
- kształtowanie postaw odpowiedzialności za zdrowie własne i innych,
- przyjęcie przez dzieci i młodzież idei niesienia bezinteresownej pomocy.

Zrealizowane zadania prezentuje tabela nr 9.

Tabela nr 9

Zrealizowane zadania	Liczba uczestników
Szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy i bezpiecznych zachowań dla nauczycieli	547 nauczycieli
Pokazy z zasad zachowania bezpieczeństwa dla przedszkolaków i uczniów klas I-III	605 dzieci
Międzyszkolne konkursy dla uczniów wrocławskich szkół	450 uczniów
Konsultacje merytoryczne z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej	347 nauczycieli
Razem	1.055 uczniów 894 nauczycieli

IV.3.12. Program edukacji zdrowotnej „SIĘ WIE, SIĘ JE”

Liczba zawartych umów: 1

Program realizowany był w Zespole Szkół nr 9 we Wrocławiu. Celem programu była profilaktyka nadwagi i otyłości oraz oddziaływanie na zmianę postaw i nawyków żywieniowych dzieci i młodzieży szkolnej.

Przeprowadzone działania:

- zajęcia warsztatowe „Piramida żywienia” – **233** uczniów,
- działania Klubu Konsumenta – **15** uczniów,
- wykłady na temat zdrowego odżywiania – **49** uczniów, **6** rodziców, **5** nauczycieli,
- konkurs – **100** uczniów,
- otwarcie sklepiku szkolnego, który stał się miejscem, które kojarzonym z najwyższą jakością, smakiem i dbałością o przygotowanie i kompozycję codziennego posiłku.

IV.3.13. Stacjonarna opieka hospicyjna dla dorosłych

Celem realizacji zadania była poprawa jakości całodobowej , holistycznej opieki nad chorym w terminalnym okresie choroby.

Działania w ramach programu obejmują :

- opiekę i pielęgnację chorych,
- zapobieganie niepożądanym skutkom choroby,
- działania na rzecz znoszenia i łagodzenia powikłań choroby,
- rehabilitację i utrzymanie sprawności chorego,
- pomoc choremu w samopielęgnacji i samoopiece,
- opiekę i wsparcie psychologiczne chorego oraz rodzinę/opiekunów.

Z programu skorzystało **221** pacjentów oraz **221** rodzin.

IV.3.14. Opieka hospicyjna dla dzieci w warunkach domowych

Celem zadania było łagodzenie cierpienia dzieciom w terminalnym okresie choroby poprzez zapobieganie powikłaniom pochorobowym oraz udzielanie psychologicznego wsparcia rodzinie/opiekunom w okresie trwania choroby dziecka i po jego stracie.

Działania w ramach programu obejmują:

- wykonywanie zabiegów rehabilitacyjnych u dzieci,
- opiekę psychologiczną dzieci oraz ich rodzin/opiekunów,
- prowadzenie poradnictwa dla rodziców/opiekunów,
- prowadzenie grupy wsparcia .

Opieką i wsparciem objęto **18** dzieci wraz z rodzinami.

IV.3.15. Uniwersytety Trzeciego Wieku

Uniwersytety Trzeciego Wieku - celem działania Uniwersytetów Trzeciego Wieku jest prowadzenie działalności oświatowej, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, stymulowanie rozwoju osobowego oraz sprawności intelektualnej, psychicznej i fizycznej słuchaczy, upowszechnianie profilaktyki gerontologicznej, podejmowanie działań na rzecz ludzi starszych i niepełnosprawnych, promowanie idei wolontariatu, krzewienie kultury fizycznej oraz integracja międzypokoleniowa. W bieżącym roku dotację rozdysponowano pomiędzy **5** UTW. Liczba słuchaczy UTW dofinansowanych przez miasto od 2007 roku ma tendencję wzrostową z 784 osób w 2007 roku do **1.320** osób w roku 2011. Słuchacze

Uniwersytetów mają okazję uczestniczyć w bogatej ofercie programowej. Ważne miejsce wśród zajęć zajmują warsztaty mające na celu osvajanie z technologią informacyjną (warsztaty komputerowe dla osób z różnym poziomem zaawansowania, warsztaty fotograficzne, warsztaty korzystania z Internetu). Warto zwrócić uwagę na działania samopomocowe, które propaguje się w działających przy UTW sekcjach wzajemnej pomocy. Idea wolontariatu jest jednym z elementów składowych działań wrocławskich UTW np. wiele z zajęć tematycznych, lektoratów i zajęć sportowych prowadzonych jest przez słuchaczy dla słuchaczy.

„Obchody Jubileuszowe 35-lecia Działalności UTW Połączone z Międzynarodową Konferencją Naukową p.n. Uniwersytety Trzeciego Wieku dla Społeczeństwa Wiedzy i Porozumienia”

Liczba zawartych umów: 1

Celem zadania jest uhonorowanie Jubileuszu 35-lecia „Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Uniwersytecie Wrocławskim”, podkreślenie znaczącej roli Uniwersytetów Trzeciego Wieku jako edukacyjnej formy profilaktyki gerontologicznej, zwrócenie uwagi na potencjał naukowy i dydaktyczny różnych środowisk społecznych w obszarze edukacji całościowej. Uroczystości jubileuszowe i konferencja zorganizowana w dniach 28.06 – 30.06.2011 r. zgromadziły ponad **100** słuchaczy. W ramach zadania opracowano i wydrukowano wydawnictwo pokonferencyjne w dwóch językach polskim i angielskim w łącznym nakładzie **600** egzemplarzy.

IV.3.16. Pozostałe projekty

- **Zabezpieczenie sanitarne dla wrocławian, uczestników pieszej pielgrzymki na trasie Wrocław – Częstochowa**

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie ma na celu zabezpieczenie podstawowych potrzeb sanitarnych mieszkańców Wrocławia, uczestników Pieszej Pielgrzymki Wrocławskiej na Jasną Górę.

Z realizacją zadania wiąże się kształtowanie pozytywnego obrazu pielgrzymki, ochrona mijanych miejscowości i terenów zielonych przed zanieczyszczeniem. W ramach zadania rozstawione zostały podczas postoi oraz w miejscach noclegu urządzenia sanitarne, zapewniono przejazd samochodu serwisowego przez całą trasę pielgrzymki, oraz zorganizowano zabezpieczenie medyczne.

- **Profilaktyka uzależnień w spektaklach teatralnych**

Liczba zawartych umów: 3

Cel programu :

Celem programu jest zagospodarowanie czasu wolnego młodzieży poprzez działania artystyczne umożliwiające aktywizację, samorealizację, rozwój osobisty oraz kształtowanie postaw prospołecznych.

W realizacji programu bezpośrednio wzięło udział około **200** dzieci i młodzieży.

Spektakle obejrzało ok. **1.600** osób.

Wrocławską Sieć Przedszkoli i Szkół Promujących Zdrowie tworzy **59** przedszkoli oraz **135** szkół ze wszystkich poziomów nauczania, w tym: **64** szkoły podstawowe, **32** gimnazja, **29** szkół ponadgimnazjalnych i **10** Ośrodków Szkolno - Wychowawczych.

Nadrzędnym celem przedszkoli i szkół promujących zdrowie jest podejmowanie działań na rzecz rozwoju i poprawy zdrowia społeczności przedszkolnej, szkolnej i lokalnej.

We wszystkich przedszkolach i szkołach należących do sieci powołani zostali koordynatorzy ds. promocji zdrowia. W celu efektywnej współpracy przedszkoli i szkół utworzono **9** zespołów, w pracach których aktywnie uczestniczy ponad **200** nauczycieli. Zespoły koordynatorów spotykają się raz w miesiącu celem omówienia bieżących problemów w realizacji programu. Każda grupa koordynatorów ma do wykonania określone zadania, wynikające z rozpoznanych problemów wychowawczych i zdrowotnych.

- **Konkurs Tato Roku**

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie ma na celu podniesienie w społeczeństwie świadomości roli ojca w rodzinie, a także uwyrażnienie autorytetu ojcowskiego. Dostarczenie motywacji do tworzenia pozytywnego wizerunku męża i Ojca w rodzinie, poprzez ukazywanie prawidłowych wzorców ojcowskich oraz animowanie mężczyzn do prawidłowego, dojrzałego i odpowiedzialnego przeżywania swojego powołania ojcowskiego. Finał konkursu wyłania ojca, który reprezentuje wzorcową postawę w środowisku rodzinnym i społecznym, jest autorytetem oraz przedstawia świat wartości, na którym może się wzorować młody człowiek. Koncert odbył się 10 czerwca 2011 r. w kościele pw. Najświętszej Maryi Panny na wrocławskich Popowicach, zgromadził ponad **3.000** osób.

IV.4. Promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych bezrobociem

Realizowane projekty:

- **DROGA DO ZATRUDNIENIA** – projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie 01.12.2009 – 30.09.2011. Celem projektu była aktywizacja zawodowa i społeczna **150** niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia. W 2011 r. współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach projektu polegała na realizacji wspólnych działań promocyjnych i rekrutacyjnych. 3 organizacjom przekazano materiały informacyjno promocyjne dotyczące w/w projektu, w 2 zorganizowano spotkania rekrutacyjne. Ze Stowarzyszeniami Abstynenckimi współpracowano w zakresie rekrutacji do projektów osób uzależnionych od alkoholu, po terapii odwykowej. Efektem wspólnych działań było zrekrutowanie 7 osób – beneficjentów działań danej organizacji do IV edycji projektu realizowanej w okresie 01.02.2011-31.05.2011.

- **WROCLAWSKI KLUB KOMPETENCJI** projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie 01.12.2009 – 31.05.2011. Celem projektu była aktywizacja zawodowa i społeczna **80** niezatrudnionych mieszkańców Wrocławia w tym osób niepełnosprawnych i osób po 45 roku życia. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w ramach projektu polegała na realizacji wspólnych działań promocyjnych i rekrutacyjnych. 7 organizacjom przekazano materiały informacyjno-promocyjne dotyczące w/w projektu, w 2 zorganizowano spotkania rekrutacyjne. Efektem wspólnych działań było zrekrutowanie 5 uczestników projektu.

Zadania dodatkowe CIS nie wpisane do programu współpracy miasta Wrocławia z organizacjami pozarządowymi za rok 2011:

- **PRACA DLA LOKALNEJ SPOŁECZNOŚCI** – projekt realizowany ze środków Gminy Wrocław od 2009, w ramach którego Centrum w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi organizuje prace społecznie użyteczne dla osób kierowanych przez sądy rejonowe. W 2011 r. Centrum współpracowało z 2 organizacjami pozarządowymi na terenie których skazani wykonywali następujące prace: malowanie, nasadzenia roślinności, porządki po remontach oraz inne drobne prace porządkowe i konserwacyjno- budowlane.
- **DO ZATRUDNIENIA 1 KROK** - projekt partnerski realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie 01.12.2010–30.11.2012. Projekt realizowany we współpracy z organizacją pozarządową w ramach której zrealizowano następujące zadania:
 - Kursy zawodowe opiekun osoby zależnej i technologie wykończeniowe w budownictwie: 5 organizacji. Działania polegały na przeprowadzeniu zajęć praktycznych dla uczestników szkoleń zawodowych. W przypadku grupy zawodowej opiekun osoby zależnej uczestnicy szkoleń zajmowali się organizacją czasu wolnego dla podopiecznych organizacji pozarządowych oraz przeprowadzali toaletę i zabiegi higieniczne. Natomiast grupa technologie wykończeniowe w budownictwie przeprowadzali remonty pomieszczeń należących do organizacji pozarządowych (m.in. prace przygotowawcze, malowanie, uzupełnianie ubytków w ścianach, kładzenie kafli, stawianie ścian kartonowo-gipsowych).
 - Staże/zajęcia reintegracji zawodowej dla uczestników grupy zawodowej opiekun osoby zależnej: 1 organizacja. Podczas stażu/zajęć reintegracji zawodowej uczestnicy nabywali umiejętności niezbędne do samodzielnego świadczenia pracy poprzez praktyczne wykonywanie zadań zawodowych na stanowisku pracy. Do zadań wykonywanych przez uczestników należało m.in.: aktywizowanie podopiecznych do samodzielnego wykonywania czynności higienicznych i porządkowych dostosowane do ich stanu zdrowia, pomoc osobom chorym i niesamodzielnym w zaspakajaniu potrzeb związanych z utrzymaniem ciała w czystości, czynny udział w organizacji czasu wolnego.

- **MODA NA PRACĘ** – projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w okresie 01.11.2009 – 31.08.2011 którego celem była aktywizacja społeczna i zawodowa **160** niezatrudnionych kobiet. Współpraca z organizacjami pozarządowymi, które wspierają osoby kobiety nieaktywne zawodowo lub bezrobotne polegała na prowadzeniu działań promocyjnych i rekrutacyjnych. **Projekt „Moda na pracę” uzyskał nagrodę w ogólnopolskim konkursie DOBRE PRAKTYKI EUROPEJSKIEGO FUNDUSZU SPOŁECZNEGO 2011.**

IV.5. Upowszechnianie kultury fizycznej, sportu i krajoznawstwa

IV.5.1. Działania na rzecz wspierania organizacji imprez i widowisk sportowych oraz rekreacyjnych a także zajęć sportowo-rekreacyjnych ze szczególnym uwzględnieniem osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży

- Imprezy i zajęcia sportowe – zadanie było realizowane w formie wsparcia finansowego organizacji pozarządowym w ramach 9 konkursów, które organizowały i przeprowadzały imprezy lub zajęcia sportowe uaktywniające wrocławskie dzieci i młodzież szkolną oraz mieszkańców Wrocławia. Dofinansowano **50** projektów związanych z zajęciami i **29** projektów związanych z imprezami o zróżnicowanym poziomie sportowym i organizacyjnym (od lokalnych imprez sportowych poprzez ogólnopolskie i międzynarodowe imprezy sportowe do Mistrzostw Polski i Europy) np. Międzynarodowy Turniej Szermierczy „Challenge Wroclavia”, Maraton Pływacki o Puchar Wrocławia, Międzynarodowe Zawody Pływackie „Memoriał Marka Petruszewicza”, Mistrzostwa Polski w Karate Tradycyjnym, Mistrzostwa Europy Shin-Kyokushin Karate, Finał Pucharu Świata w Strzelectwie Sportowym i Mistrzostwa Europy Juniorów w Koszykówce Mężczyzn.
- Imprezy systemowe - zrealizowane w formie wsparcia finansowego w ramach 2 konkursów konkretnych przedsięwzięć, przeprowadzanych przez organizacje pozarządowe, o charakterze systemowym i całorocznym tj. Kalendarza Imprez Wrocławskiego Szkolnego Związku Sportowego dla wrocławskich dzieci i młodzieży szkolnej oraz Akademickich Mistrzostw Wrocławia – Liga Międzyuczelniana.
- 19. Otwarte Mistrzostwa Wrocławia - zrealizowane w formie wsparcia finansowego zadania w ramach jednego konkursu, w wyniku którego organizacja pozarządowa zorganizowała całoroczny cykl zawodów w **20** dyscyplinach sportowych dla około **40.000** mieszkańców Wrocławia i okolic. Najbardziej popularne dyscypliny to siatkówka i siatkówka plażowa, koszykówka, biegi długie oraz piłka nożna 6-osobowa i halowa.
- Sport osób niepełnosprawnych – zajęcia i imprezy sportowe zrealizowane w formie wspierania finansowego organizacji pozarządowych w ramach 6 konkursów. W 2011 roku wsparto **3** kluby i **2** organizacje pozarządowe prowadzące zajęcia oraz **10** imprez sportowych dla osób i sportowców niepełnosprawnych.

IV.5.2. Działania na rzecz wspierania programów pozwalających na osiągnięcie wysokiego poziomu sportowego zwłaszcza w rywalizacji sportowej dzieci i młodzieży

- Program Młodzieżowych Centrów Sportu (MCS) – program był realizowany w formie wsparcia finansowego w ramach 2 konkursów szkolenia sportowego dzieci i młodzieży uzdolnionej w ramach sekcji sportowych z różnych dyscyplin, które osiągnęły punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego, minimum 10 pkt. – średnia z ostatnich trzech lat. Dofinansowanie otrzymało **50** Centrów, prowadzonych przez **23** kluby sportowe. W programie uczestniczyło **30.000** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.
- Program Grup Szkolenia Podstawowego (GSP) – program był realizowany w formie wsparcia finansowego w ramach 2 konkursów szkolenia sportowego dzieci i młodzieży obejmującego przede wszystkim kluby sportowe osiągające wyniki od 1 do 9 punktów w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego, jak również te które nie osiągają punktowanych wyników sportowych. Dofinansowywaniem objęto kilka tysięcy dzieci i młodzieży z **34** wrocławskich klubów sportowych. W programie uczestniczyło **50.000** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.
- Dodatkowe szkolenie dla dzieci i młodzieży uzdolnionej - zrealizowane w formie wsparcia finansowego w ramach 6 konkursów z tych dyscyplin, które osiągają punktowane wyniki w ogólnopolskim Systemie Sportu Młodzieżowego tj. koszykówka, siatkówka, piłka ręczna, kajakarstwo, pływanie, lekkoatletyka, biegi na orientację, szermierka i boks oraz z tych dyscyplin, które nie punktuja w systemie ministerialnym tj. sport motorowy. W szkoleniach uczestniczyło **10.000** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.5.3. Wspieranie działań w zakresie tworzenia i doskonalenia systemu szkolenia sportowego w różnych dyscyplinach sportu ze szczególnym uwzględnieniem zespołowych gier sportowych

Program Basketmania i Footballmania – to nazwy miejskich programów sportowych, które zostały stworzone na potrzeby wykorzystania sprzyjających okoliczności rozwoju koszykówki i piłki nożnej we Wrocławiu (przyznanie Polsce organizacji Mistrzostw Europy w Koszykówce Mężczyzn „Eurobasket 2009” oraz Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej Mężczyzn „Euro 2012TM”). Programy zrealizowane w formie wsparcia finansowego w ramach 4 konkursów odbyły się na przestrzeni roku szkolnego (od września do czerwca), gdzie głównym podmiotem zainteresowania były wrocławskie dzieci i młodzież szkolna. Realizatorami zadania były wrocławskie kluby koszykarskie oraz kluby piłkarskie. W programach uczestniczyło **30.000** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.5.4. Wsparanie programów sportowo-rekreacyjnych i bezpiecznego zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży

Program Trener Osiedlowy – program był realizowany w ramach 1 konkursu, a polegał na organizacji imprez oraz zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży spędzających czas wolny na szkolnych i osiedlowych boiskach oraz terenach zielonych. Poprzez obecność Trenera Osiedlowego dbano o bezpieczeństwo uczestników, czego efektem był brak zagrożeń patologicznych w miejscach gdzie działał trener. W 2011 roku na wytypowanych boiskach zajęcia prowadziło **47** trenerów osiedlowych. Co roku program przyciąga około **20.000** dzieci i młodzieży biorących czynny udział w zajęciach i imprezach sportowo-rekreacyjnych, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.5.5. Wsparanie działań mających na celu równomierny rozwój sportu na obszarze Miasta

W ramach konkursu wsparto finansowo działanie w mające na celu równomierny rozwój sportu na obszarze miasta Wrocławia – głównie poprzez dofinansowanie działań sportowo-rekreacyjnych na peryferiach Wrocławia poprzez kontynuację programu Parafialnego Animatora Sportu np. na Pracach Odrzańskich. Ilość uczestników to **1.000** dzieci i młodzieży, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.5.6. Wsparanie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów turystycznych, krajoznawczych i rekreacyjnych Miasta

Miasto wsparło finansowo realizację zadań publicznych w ramach 3 konkursów, których działania rekreacyjne i turystyczne polegały na realizacji takich zadań jak: zabytkowa linia tramwajowa, która kursuje w weekendy po wyznaczonej trasie, tj.: pl. Teatralny - Hala Stulecia. Jest to olbrzymia atrakcja dla mieszkańców Wrocławia oraz turystów. Pozostałe zadania to: wycieczki rowerowe, zajęcia na kręgielni, festiwal Wrocławskie Spotkania Podróżników Rowerowych i wycieczki krajoznawcze. Ilość uczestników to **5.500** dzieci, młodzieży, dorosłych mieszkańców oraz turystów przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy” oraz **3.300** sprzedanych biletów ulgowych oraz pełnopłatnych na przejazd tramwajem.

IV.5.7. Wsparanie działań mających na celu lepsze i pełniejsze wykorzystanie walorów sportowych, turystycznych i krajoznawczych rzeki Odry w granicach Miasta

Miasto wsparło finansowo realizację zadań publicznych w ramach 2 konkursów, które swoją ofertę skierowały do szerokiej grupy odbiorców w różnych grupach wiekowych, będących mieszkańcami Wrocławia jak również turystami. W ramach zadania zostało zorganizowane imprezy: spływ do Urazu, spływ dookoła Wrocławia, regaty żeglarskie, festyny rodzinne pn. „Spotkajmy się nad Odrą” i „Chwyć wiatr w żagle”, które odbyły się w różnych miejscach na Odrze we Wrocławiu. Ilość uczestników to **3.500** dzieci, młodzieży oraz dorosłych

mieszkańców Wrocławia, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.5.8. Wsparcie działań mających na celu rozbudowę i poprawę jakości oraz bezpieczeństwa posiadanej przez Miasto bazy sportowej, turystycznej i rekreacyjnej

Miasto wsparło finansowo realizację zadania publicznego w ramach 1 konkursu. W roku 2011 przyznano dotację w celu doposażenia istniejącej infrastruktury przystani Las Pegaz. Zakupione zostały duże parasole, stoły i ławki, które będą używane podczas licznych imprez rekreacyjnych, które odbywają się na przystani, m.in. spływ dookoła Wrocławia, który kończy się piknikiem – imprezą integracyjną dla wszystkich uczestników spływu. Ilość uczestników to **1.000** dzieci, młodzieży oraz dorosłych mieszkańców Wrocławia, przy czym zdecydowana większość uczestników, to tzw. „stali uczestnicy”.

IV.5. 9. Wsparcie działań mających na celu przygotowanie Wrocławia jako Miasta – Gospodarza do organizacji UEFA EURO 2012™

➤ ORGANIZACJA I KOORDYNACJA PRZYGOTOWANIA BAZY NOCLEGOWEJ DLA KIBICÓW ORAZ UEFA FAMILY NA POTRZEBY UEFA EURO 2012™

- Występowanie ze strony Miasta Wrocławia w roli eksperta lokalnego ds. zakwaterowania na UEFA EURO 2012™ oraz udział w spotkaniach z ekspertami UEFA, przedstawicielami spółki EURO 2012 Polska i PL.2012. Na spotkaniach omawiany jest stan przygotowania bazy noclegowej na Turniej oraz podejmowane działania na rzecz zakontraktowania największej liczby pokoi w trakcie negocjacji pomiędzy hotelami a Agencją ds. Zakwaterowania TUI dla UEFA Family. Spotkania odbyły się m.in. z Rektorami Uczelni Wyższych, uczestnictwo w spotkaniach Dolnośląskiego Komitetu Organizacyjnego Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012™, uczestnictwo w spotkaniu Sejmowej Podkomisji Stałej ds. Przygotowań Polski do Organizacji UEFA EURO 2012™, udział w posiedzeniu Zespołu Komisji Rewizyjnej ds. kontroli przygotowań Miasta Wrocławia do UEFA EURO 2012™.
- Stały monitoring istniejącej bazy noclegowej (obiektów kategoryzowanych i niekategoryzowanych) we Wrocławiu i na terenie regionu w odległości do 2 godzin jazdy od stadionu do danego obiektu hotelowego poprzez cykl wizytacji i spotkań w obiektach noclegowych, kontakt telefoniczny, kontakt mailowy, pozyskiwanie i opracowywanie informacji dot. istniejącej bazy noclegowej we Wrocławiu i regionie.
- Aktualizacja i weryfikacja informacji o obiektach takich jak hostele i akademiki w celu poszerzenia oferty noclegowej miasta. W sumarycznych tabelach zebranie i zaprezentowanie pełnej bazy alternatywnego zaplecza noclegowego we Wrocławiu w postaci hosteli i akademików.

- Utrzymywanie stałego kontaktu z przedstawicielami UEFA, PL.2012, EURO 2012 Polska oraz przygotowywanie raportów, bieżących zestawień, dokumentów i prezentacji na potrzeby tych instytucji.
- Zorganizowanie cyklu spotkań z przedstawicielami branży hotelowej z Wrocławia i regionu w celu wymiany informacji, przedstawienia stanu przygotowań infrastrukturalnych oraz promocyjno – informacyjnych Miasta Wrocławia (Hotel Europeum – 31.03.2011r. „W drodze do UEFA EURO 2012™”, Hotel Sofitel – 27.10.2011r. „Faza Organizacyjna UEFA EURO 2012™” oraz Hotel Art. - 20.12.2011r. Przygotowania Wrocławia do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012).
- Stały kontakt z dziennikarzami oraz innymi podmiotami zainteresowanymi bazą noclegową na potrzeby UEFA Family, m.in. poprzez przekazywanie na bieżąco informacji, pozostawanie w stałej dyspozycji informacyjnej dla dziennikarzy i zainteresowanych instytucji.
- Rozpoczęcie współpracy z wrocławskimi Agencjami Nieruchomości w celu stworzenia pakietu wynajmu mieszkań, pokoi dla kibiców w trakcie Turnieju. Działanie to prowadzi do powiększenia oferty bazy noclegowej oraz jej usystematyzowanego i sprawdzonego wykorzystania. Podpisano porozumienie z Agencją Jot-BE.
- Kontynuacja procesu kontaktowania hoteli dla UEFA Family na potrzeby UEFA EURO 2012™ przy współpracy z Agencją ds. Zakwaterowania TUI, wizyty w obiektach hotelowych, w wyniku których to działań zakontraktowano wymaganą liczbę miejsc noclegowych dla UEFA Family.
- Przygotowanie dokumentu w polskiej i angielskiej wersji językowej zawierającej kompletny opis bazy noclegowej na potrzeby UEFA EURO 2012™.
- Przygotowanie prezentacji multimedialnych o potencjale noclegowym pod kątem kibiców i UEFA Family na potrzeby Turnieju, prezentowanej na spotkaniach dotyczących bazy noclegowej.

➤ **ORGANIZACJA NA TERENIE MIASTA WROCŁAWIA W 2011-2012 ROKU „WOLONTARIATU MIAST GOSPODARZY UEFA EURO 2012™”**

- Określono zapotrzebowanie na obsługę wolontaryjną podczas Turnieju, aktualizowano dane wyjściowe i utworzone dokumenty projektu poprzez spotkania i rozmowy z lokalnymi koordynatorami z różnych obszarów projektów przygotowujących Wrocław do Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej (m.in. spotkanie z przedstawicielami PKP Dworce Kolejowe, członkiem Komitetu Medycznego, Koordynatorem ds. promocji i informacji, Koordynatorem lokalnym ds. własności intelektualnej, kontakt z lokalnym Koordynatorem ds. IT). Ponadto podpisano umowę między Fundacją Convention Bureau Wrocław a PL.2012 Sp. z o.o. ws. przekazania bazy danych osobowych na potrzeby projektu, podpisano umowę o wspólnym przeprowadzeniu przetargu na zapewnienie kompletów strojów dla Wolontariuszy Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012.
- Prowadzono stały nadzór nad portalem informacyjno – rekrutacyjnym dla kandydatów na wolontariuszy poprzez zamieszczenie 4 tekstów na portalu www.wolontariatmiejski2012.pl w zakładce aktualności, utworzenie i

rozesłanie do zarejestrowanych osób newslettera w listopadzie oraz grudniu, zawierającego aktualności oraz ciekawostki z projektu, prowadzenie oficjalnego konta na portalu społecznościowym Facebook – codzienna aktualizacja, promocja projektu – linkowanie portalu Projektu.

- Przygotowanie rekrutacji na wolontariat, poprzez opracowanie formularza rekrutacyjnego, zamieszczonego na portalu. Utworzenie scenariusza rozmowy rekrutacyjnej oraz kryteriów oceny rozmowy rekrutacyjnej, wykonanie tłumaczeń zdań sprawdzających znajomość języków szwedzkiego i ukraińskiego, przyjmowanie aplikacji on-line, pomoc w wypełnianiu formularza osobom starszym w biurze projektu, kontakt mailowy, telefoniczny z osobami zainteresowanymi udziałem w projekcie Wolontariatu Miast Gospodarzy UEFA EURO 2012™, spotkanie Zespołu ds. Wolontariatu.
- Promocja rekrutacji wolontariuszy poprzez organizację wydarzeń promocyjnych, spotkań z zainteresowanymi grupami, udział w konferencjach, produkcję lub zakup materiałów promocyjno-informacyjnych, zamieszczanie informacji w mediach, poprzez spotkania pracowników Projektu związane z promocją, organizacja i uczestnictwo w konferencjach prasowych, targach pracy i innych eventach, które przyczyniły się do promowania projektu, m.in., 18.10.2011- 30.11.2011 – koordynacja akcji „Kropki” promującej Projekt oraz start rekrutacji w 6 różnych lokalizacjach na terenie miasta Wrocławia: Pl. Solny, Pl. Jana Pawła II, ul. Świdnicka, róg ul. Oławskiej i ul. Świdnickiej, Aquapark ul. Borowska, Hala Stulecia, wejście na Pergolę; Przygotowanie i realizacja promocji Projektu w mediach.
- Wyposażenie i prowadzenie biura oraz Centrum Wolontariatu na potrzeby projektu m.in. zostały przygotowane dwie sale na potrzeby szkoleń, spotkań lub odpraw, dwa biura dla pracowników projektu wyposażone w potrzebne meble oraz magazyn na materiały promocyjne, zakupiono sprzęt komputerowy wraz z oprogramowaniem – 3 laptopy oraz dwie drukarki w tym jedna, wielofunkcyjna z faksem, kserokopiarką i skanerem.
- Występowanie ze strony Miasta w roli koordynatora ds. wolontariatu oraz uczestnictwo w spotkaniach dotyczących wolontariatu na UEFA EURO 2012™ z ekspertami UEFA, przedstawicielami EURO 2012 Polska, PL.2012 i innymi instytucjami.
- Utrzymywanie kontaktów z instytucjami samorządowymi, rządowymi, organizacjami pozarządowymi i komercyjnymi zaangażowanymi w organizację UEFA EURO 2012™ z Polski i zagranicy.
- Praca medialna polegająca na współpracy z przedstawicielami mediów w celu tworzenia pozytywnego wizerunku projektu
- Udział, jako przedstawiciel Miasta Wrocławia, w pracach Zespołu roboczego ds. Wolontariatu Miast Gospodarzy oraz Spółki PL.2012: 25-26.10.2011 udział w spotkaniu Zespołu w Warszawie, 16-17.11.2011 organizacja i udział w spotkaniu Zespołu we Wrocławiu, 28-29.11.2011 udział w spotkaniu Zespołu w Gdańsku, 14-15.12.2011 udział w spotkaniu Zespołu w Warszawie.

- Bieżąca obsługa wolontaryjna wydarzeń organizowanych przez Biuro ds. Euro 2012 Urzędu Miejskiego Wrocławia lub partnerów Biura przez cały okres funkcjonowania projektu.

➤ **KARTA OPEN WROCŁAW – NOWOCZESNE NARZĘDZIE GENERUJĄCE WZROST RUCHU TURYSTYCZNEGO, UŁATWIAJĄCE PORUSZANIE SIĘ KOMUNIKACJĄ MIEJSKĄ ORAZ KORZYSTANIE Z OFERTY KULTURALNO – SPORTOWO – REKREACYJNEJ MIASTA**

- Opracowano koncepcję infrastruktury IT oraz założenia strategiczne funkcjonowania strony www projektu wraz z projektami graficznymi.
- Opracowano wstępny manual dla potencjalnych uczestników komercyjnych programu aby zapoznali się funkcjonalnościami systemu i sposobem korzystania z niego. W nim również zdefiniowano już pakiety kart i zaproponowano ceny.
- Przygotowano prezentację multimedialną poświęconą Karcie Open Wrocław wraz z jej dedykowanymi wariantami dla partnerów/dystrybutorów.
- Dokonano wstępnego wyboru dystrybutorów Kart.
- Zaplanowano i zrealizowano szereg spotkań z potencjalnymi partnerami projektu (w tym z miejskimi spółkami).
- Zaplanowano harmonogram wizyt przedstawicieli projektu w miastach europejskich, które od lat prowadzą karty turystyczne.
- Opracowano ogólną kreację projektu, propozycję wizualizacji Karty Open Wrocław oraz materiałów dodatkowych: Z-karta, ulotka (instrukcja obsługi dla sprzedawcy).
- Przygotowano plan „śniadania prasowego”, które odbędzie się w momencie uruchamiania kampanii informacyjno – promocyjnej dla całego projektu.

IV.5. 10. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w okresie ferii letnich i zimowych

ZIMA W MIEŚCIE 2011

W roku 2011 organizacja wypoczynku stacjonarnego podczas ferii zimowych i wakacji była zorganizowana przez kluby środowiskowe w ramach umów dotacyjnych na realizację zadań „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych”.

LATO W MIEŚCIE 2011

W roku 2011 organizacja wypoczynku stacjonarnego podczas ferii zimowych i wakacji była zorganizowana przez kluby środowiskowe w ramach umów dotacyjnych na realizację zadań „Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży szkolnej w formie klubów środowiskowych”.

WYJAZDOWE LATO 2011 - Wyjazdowy wypoczynek dzieci i młodzieży.

W jednym konkursie zostało złożonych 40 ofert, natomiast podpisanych zostało 19 umów.

Kwota dotacji - **307.455 zł.**

Ilość dzieci biorących udział w wypoczynku – **1.398** osób.

Średnia kwota dofinansowania na 1 dziecko – **219,92 zł.**

Średni koszt całkowity przypadający na 1- go uczestnika wyniósł **1.023,21 zł.**

Wypoczynek był zorganizowany dla różnych grup wiekowych od lat 7 do 22.

Wypoczynek był zorganizowany w formie kolonii i obozów sportowych w następujących miejscowościach: Krynica Morska, Dziwnów, Jarosławiec, Iwkowa, Ustronie Morskie, Rewal, Bobrowice, Dziwnów, Pasterka, Zakopane, Ochotnica Górna, Rawicz, Ustomie Morskie, Swiebodzin, Biały Dunajec, Pogorzelnica, Kołczewo, Niesulice, Władysławowo, Łazy.

W ramach wypoczynku były zaplanowane m.in. następujące zajęcia:

- nauka tańców dworskich i średniowiecznych, opanowanie sztuki władania mieczem, zdobywanie sprawności rycerskich i dworskich, wycieczka do Fromborka, zwiedzanie Kalisza i Torunia, wycieczka do Muzeum Rybołówstwa, zabawy na plaży, rejs statkiem po Zalewie Wiślanym,
- warsztaty prozdrowotne, turnieje plażowe, konkursy sprawnościowe wycieczka krajoznawcza do Międzyzdrojów oraz na Wyspę Wolin, dzień farmera- dzień ekologiczny,
- wycieczki autokarowe, zwiedzanie Narodowego Parku Słowińskiego, Ustki, Darłowa, Darłówka, Jarosławca, Muzeum Przyrodniczego, latarni morskich, zajęcia sportowe i ruchowe, pogadanki prozdrowotne,
- zajęcia profilaktyki uzależnień, zajęcia ekologiczne, wycieczki autokarowe do Nowego Sącza, Krakowa, Lipnicy Murowanej, Starego Sącza, Rajbrotu, Tropi,
- wycieczki do Kołobrzegu, Gąsek, konkurs na rzeźbę w piasku, konkursy plastyczne, spartakiada kolonijna,
- program sportowy koszykówka, treningi sportowe, wycieczki rowerowe, 2 wycieczki krajoznawcze, program edukacyjny dot. ekologii, promocji zdrowia,
- spotkanie z Policją w Krośnie Odrzańskim, wizyta w stadninie koni, kąpiele w jeziorze,
- rejs statkiem, plażowanie, gry i zabawy, zajęcia sportowe,
- zajęcia prozdrowotne, profilaktyki antyalkoholowej, zajęcia sportowe, integracyjne, warsztaty tematyczne,
- wycieczka na Rusinową Polanę, Krzeptówki, Zakopane, Dolina Chochołowska, zabawy na świeżym powietrzu, zwiedzanie bacówki, spacer po Dolinie Białego,
- wycieczki autokarowe: Gorczański Park Narodowy, Czorsztyn - Niedzica, Zakopane, Gubałówka, Bachledówka, Szczawnica, Krościenko, Czarny Dunajec, Dolina Chochołowska, Dolina Popradu, Nowy Sącz, Kamienica, Stary Sącz, piesze wycieczki, Turbacz, Krynica Górna, gry świetlicowe, zabawy integracyjne, spotkania z Komendantem Policji, Strażą Pożarną, rozmowy panelowe, zabawy taneczne,
- treningi baseballowe, mecze z drużynami, zajęcia z edukacji prozdrowotnej,
- zajęcia proekologiczne, zajęcia rekreacyjne, promowanie zdrowego stylu życia, treningi kontroli złości,
- zwiady terenowe, integracja ze społecznością lokalną, pływanie kajakiem z ratownikiem, kąpiele i zabawy nad jeziorem, zajęcia w grupach, bieg

terenowy - poszukiwanie skarbów, zwiedzania Klasztoru Cystersów w Gościkowie - Paradyżu, wycieczka autokarowa do Aquaparku w Zielonej Górze. Przygotowanie do ogniska - piosenki, pląsy, układy taneczne, konkursy kolonijne, zajęcia plastyczne, i muzyczne,

- spacer i wycieczki górskie, Zakopane, Giewont, Hala Gąsienicowa, Wiktorówki,
- poprawa kondycji fizycznej, nauka zachowań asertywnych, wycieczka do Kołobrzegu, plażowanie, kąpiele morskie, zajęcia i gry sportowe, podchody,
- zwiedzanie Wolińskiego Parku Narodowego nauka zdrowych reguł życia, zawody sportowe, gry wycieczki piesze,
- rejs statkiem po Bałtyku, piesza wycieczka do Jastrzębiej Góry, wycieczka pociągiem do Helu, zajęcia z ekologii - quiz na temat znajomości ssaków, spacer do Zatoki Puckiej, konkursy rzeźby na piasku, gry i zabawy na boisku lub Sali, ognisko,
- wycieczka nad jezioro Jamno, okolice Łazów, piesza wycieczka do Unieścia i Mielna, Zieleniewa i Kołobrzegu. Przeprowadzenie pogadanek na temat - dbam o swoje zdrowie, aktywnie spędzam czas, w zdrowym ciele zdrowy duch, wiem co to jest ekologia.

IV.6. Bezpieczeństwo i porządek publiczny

IV.6.1. Realizacja Programu Poprawy Bezpieczeństwa we Wrocławiu w latach 2009-2012" (Uchwała Nr XXV/902/08 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 16 października 2008r.)

- W ramach zadania **przeciwdziałanie sektom** prowadzono działania profilaktyczne i informacyjne o destrukcyjnej działalności sekt, niektórych ruchów religijnych i pseudoreligijnych. Działanie to zostało przydzielone organizacji, która zaproponowała prowadzenie specjalistycznego ośrodka zajmującego się przedmiotową tematyką. W ramach zadania została zorganizowana szeroko rozumiana profilaktyka, pomoc pedagogiczno-psychologiczna. Ponadto udzielane były informacje i porady podczas indywidualnych spotkań oraz pracy zespołowej podczas konsultacji osobom zgłaszającym się do ośrodka. Efektem realizacji zadania były: odbycie **390** rozmów za pośrednictwem telefonu zaufania, odebranie **237** listów, prelekcje, szkolenia, konferencje oraz wywiady TV i radiowe, zrealizowano **292** godziny terapii indywidualnej i konsultacji psychologicznych.
- W ramach zadania **bezpiecznie nad wodą** zapewniono patrole wodne w okresie wakacyjnym. Działanie to realizowała organizacja, której wyposażenie, struktury organizacyjne i zaplecze techniczne pozwoliło zapewnić sprawne przeprowadzenie zadań. W ramach zadania odbyły się w okresie letnim patrole wodne na wrocławskich akwenach w soboty i niedziele przez 8 godz. I w tygodniu 4 godz. dziennie. Podczas patroli zapewniono bezpieczeństwo i prowadzono akcje ratownicze. Udzielono pomocy osobom zagrożonym na skutek awarii i wywrotek jednostek pływających, ze szczególnym uwzględnieniem wędkarzy i kajakarzy. W ramach wykonania zadania przeprowadzono kilkadziesiąt interwencji,

kilka akcji ratunkowych, w tym nocne. Szacunkowo w okresie trwania zadania adresatami zadania było ponad **4.000** osób.

IV.7. Edukacja

IV.7.1. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji

Cel realizacji zadania - podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci i młodzieży, wspomaganie projektów popularyzujących osiągnięcia nauki i kultury wśród dzieci i młodzieży, organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Termin realizacji zadania – od 01.03.2011 r. do 22.06.2012 r.

W ramach realizacji zadania dofinansowano projekty skierowane do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół policealnych), mieszkającej lub uczącej się we Wrocławiu oraz realizowane we Wrocławiu, a skierowane do dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyłączeniem szkół policealnych) również spoza Wrocławia (w przypadku konkursów i olimpiad). Realizacja zadań odbywała się w czasie wolnym jako zajęcia dodatkowe (pozaekscyplne, pozaszkolne) wykorzystujące aktywne formy i metody pracy.

Liczba zawartych umów: 14 umów - na realizację projektów w okresie od 01.03.2011 roku – do 22.06.2012 roku z wyłączeniem ferii zimowych oraz ferii letnich (wakacji), w tym:

1. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży - zajęcia pozaekscyplne dla dzieci i młodzieży - realizacja zajęć artystycznie - plastycznych, logopedycznych, komputerowych, teatralnych, zajęć zespołu wokalnoinstrumentalnego, gier i zabaw sportowych skierowanych do uczniów Szkoły Podstawowej Nr 19 we Wrocławiu.
2. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji - wspomaganie wszechstronnego rozwoju oraz przygotowanie dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie do aktywnego uczestnictwa w kulturze poprzez udział w warsztatach plastycznych, zajęciach komputerowych, warsztatach teatralnych, warsztatach fotograficznych.
3. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji „Z matematyką za pan brat” - cykl otwartych imprez popularnonaukowych (jedna miesięcznie) dla wszystkich typów szkół miasta Wrocławia stanowiących inspirację dla działalności kółek matematycznych w szkołach i stanowiących platformę nawiązania współzawodnictwa i wymiany wiedzy między uczniami oraz współpracy i wymiany doświadczeń między nauczycielami matematyki.
4. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji „Od aktywności do twórczości” - realizacja zajęć wspierających rozwój dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, polegających na nauczaniu i wychowaniu całościowym,

zintegrowanym, opartym na wielozmysłowym poznawaniu otaczającego świata (zajęcia karate, teatralne i plastyczne) w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczym nr 9 we Wrocławiu.

5. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji - Gimnastyka Umysłu poprzez planszowe gry logiczne i strategiczne - zajęcia poprzez naukę abstrakcyjnych gier logicznych rozwijających wyobraźnię geometryczną, aktywność twórczą i matematyczne zainteresowania uczniów w 5 wrocławskich ogniskach wychowawczych.
6. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji - Forum Młodych Liderów 2011 – 2012 - organizacja zajęć wykraczających poza podstawowy program realizowany w szkołach w zakresie rozwoju aktywności i uzdolnień społecznych, a w szczególności poprzez organizację grupy młodych liderów, liczącej 16 osób w wieku 15 – 19 lat, spośród uczniów wrocławskich szkół ponadpodstawowych, a następnie szkolenie grupy liderów w systemie 4 warsztatów stacjonarnych oraz 4 - dniowego obozu wyjazdowego w zakresie umiejętności społecznych, a także animowanie działań młodych liderów w obszarze samodzielnych inicjatyw dla społeczności Wrocławia.
7. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji - krzewienie polskich tradycji i kultury poprzez naukę tańców i pieśni ludowych – nauka regionalnych tańców ludowych i narodowych dzieci młodzieży poprzez prowadzenie zajęć edukacyjnych w formie warsztatów tanecznych.
8. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji – „My dla świata” – szkolenie młodzieżowych grup wolontariatu - warsztaty umiejętności społecznych (komunikacja interpersonalna, radzenie sobie ze stresem, rozwiązywanie konfliktów, asertywność, itp.), warsztaty specjalistyczne (dziennikarskie, fotograficzne, webmasterskie) potrzebne wolontariuszom do ich pracy społecznej lub obsługi grupy wolontariackiej oraz warsztaty integracyjne dla wolontariuszy umożliwiające wymianę doświadczeń i wzajemne inspirowanie się we wrocławskich szkołach podstawowych, gimnazjach i ponadgimnazjalnych.
9. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji. Barwy służby – praca wychowawcza metodą harcerską (system wspierania samorozwoju zuchów, harcerzy, harcerzy starszych i wędrowników poprzez Prawo Harcerskie i Przyrzeczenie Harcerskie, nauka przez działanie, członkostwo w małych grupach oraz stale doskonalony i stymulowany program) – zajęcia o charakterze sportowo-turystycznym, zajęcia o charakterze kulturalno-patriotyczno-duchowym, działania o charakterze wolontariackim.
10. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji „Ja – czyli kto? Druga edycja” - praca wychowawcza realizowana poprzez zajęcia w kilku cyklach: „Ja – Europejczyk”, „Ja – Polak”, „Ja – Historyk”, „Ja – Przyjaciel Przyrody”.
11. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji – Odyseja Umysłu we Wrocławiu - szkolenie wrocławskich pedagogów do pracy z uczniami przy użyciu metodyki Odysei Umysłu,

podczas szkolenia, stworzenie na początku roku 2012 grup uczniów pracujących we Wrocławiu przy zastosowaniu metodyki Odysei Umysłu, organizacja Eliminacji Regionalnych Odysei Umysłu we Wrocławiu 2011 i 2012, w których udział wezmą wszyscy uczestnicy programu z Wrocławia.

12. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji – Spotkania z rękodziełem – cykliczne warsztaty popularyzujące artystyczne rękodzieło tradycyjne różnych kultur.
13. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez alternatywne formy edukacji „Razem Możemy Więcej” – wsparcie szkolnego wolontariatu.
14. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży. MATRIX 4. - zajęcia pozalekcyjne rozwijające pamięć, sprawność umysłową i wyobraźnię przestrzenną skierowane do dzieci w wieku 10-13 lat z osiedla Gaj w Szkole Podstawowej Nr 90 we Wrocławiu.

Łączna liczba uczestników – **15.880**

IV.7.2. Zwiększenie oferty wychowania przedszkolnego dla mieszkańców Wrocławia

Kontynuacja zadań rozpoczętych w latach 2006 – 2009

- W ramach umowy wieloletniej - w dniu 31.08.2009r. zakończono I etap zadania - przygotowanie miejsca do uruchomienia i prowadzenia przedszkola integracyjnego, z dniem 01.09.2009r. rozpoczął się II etap zadania - prowadzenie przedszkola integracyjnego w okresie od 01.09.2009 r. do 31.08.2018 r.

Liczba uczestników – średnio miesięcznie **127**.

- Otwarty konkurs ofert - w celu rozszerzenia oferty edukacyjnej przedszkoli w 2009 roku (liczba zawartych umów: 3) - organizacje pozarządowe przeprowadziły adaptację i modernizację pomieszczeń na prowadzenie punktów przedszkolnych; uruchomienie punktów nastąpiło w okresie styczeń – marzec 2010 r.

Okres realizacji zadania - od 21.09.2009 r. do 31.08.2014 r.

1. Punkt przedszkolny Domowe Przedszkole „DUSZEK” przy ul. Bardzkiej 2/4; opieką objęto średnio miesięcznie **35** dzieci.
 2. Przedszkole prowadzone w części pomieszczeń budynku przy ul. Św. Józefa 1/3 we Wrocławiu; opieką objęto średnio miesięcznie **30** dzieci w wieku 3-5 lat.
 3. Punkt przedszkolny prowadzony w części pomieszczeń budynku przy ul. Kamieńskiego 10 B; opieką objęto średnio miesięcznie **18** dzieci w wieku 3-5 lat.
- Otwarty konkurs ofert - w celu rozszerzenia oferty edukacyjnej przedszkoli w 2010 roku - na realizację zadania publicznego pn.: Wsparcie techniczne, adaptacja i wyposażenie pomieszczeń na prowadzenie różnych

form wychowania przedszkolnego, o których mowa w ustawie o systemie oświaty.

Celem zadania była adaptacja i wyposażenie pomieszczeń oraz prowadzenie przedszkola w okresie 01.09.2010r. – 30.06.2012 r. w przedszkolu przy ul. Wejherowskiej 28 i w przedszkolu przy ul. Łaciarskiej 8.

Liczba uczestników – średnio miesięcznie **133**.

IV.7.3. Wspomaganie działań związanych z wyborem Wrocławia jako miejsca nauki

Otwarty konkurs ofert „Wsparcie Dla Rodzin Polskich Ze Wschodu”

Liczba zawartych umów: 1

Cel realizacji zadania - podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości przez Polaków mieszkających na Wschodzie.

Termin realizacji zadania - od 01.09.2011 r. do 21.07.2012 r.

Dofinansowanie czasowego pobytu dwóch dziewczynek pochodzenia polskiego z Republiki Uzbekistanu w celu pielęgnowania polskości i kreowania współpracy z Polską w przyszłości (umożliwienie nauki we wrocławskim liceum ogólnokształcącym oraz przygotowanie do współpracy z Polską w dorosłym życiu)
Liczba uczestników – 2 w wieku 16 lat.

IV.7.4. Wspomaganie działań związanych z zaspokajaniem potrzeb edukacyjnych uczniów obcojęzycznych uczęszczających do szkół międzynarodowych we Wrocławiu oraz z zapewnieniem opieki nad dziećmi w wieku przedszkolnym będących pod opieką tych szkół

Kontynuacja zadań rozpoczętych w roku 2006

Otwarty konkurs ofert „Prowadzenie szkoły międzynarodowej oraz zajęć pozalekcyjnych dla uczniów tej szkoły w latach 2006-2011”

Liczba zawartych umów: 1

Prowadzenie szkoły międzynarodowej w dwóch budynkach: przy ul. Zielińskiego 38 (gimnazjum – dzieci w wieku 12-16 lat) oraz przy ul. Beyzyma 17 (dzieci młodsze w wieku 4 –11 lat).

Termin realizacji zadania 01.02.2006r. do 31.08.2011r.

Liczba uczestników – ok. **100** uczniów w wieku od 4 do 16 lat.

IV.7.5. Wzmacnianie kapitału ludzkiego i społecznego w zakresie edukacji, prowadzenie szkoleń i konsultacji w zakresie tutoringu dla nauczycieli wrocławskich szkół i placówek oświatowych

- Tutoring to projekt mający na celu:
 - wzmocnienie motywacji do nauki, pomoc uczniom wrocławskich gimnazjów i liceów ogólnokształcących w adaptacji szkolnej, odkryciu i określeniu własnych możliwości w zakresie uzdolnień, potencjału, uwarunkowań psychofizycznych i społecznych przy użyciu metody tutoringu (metoda indywidualnej pracy z uczniem opierająca się na regule mistrz – uczeń, wykorzystująca mocne relacje pomiędzy uczniami i nauczycielami, oparte na zaufaniu),
 - zbudowanie zespołu nauczycieli - tutorów we wrocławskich gimnazjach i liceach ogólnokształcących, przygotowanych do pracy metodą tutoringu i stosujących tę metodę w swojej pracy pedagogicznej – m.in. poprzez udział w szkoleniu tutorskim oraz comiesięczne indywidualne i zbiorowe konsultacje będące istotnym uzupełnieniem przygotowania tutorskiego.

Kontynuacja zadań rozpoczętych w roku 2010:

Otwarty konkurs ofert „Wsparcie tutoringu opiekuńczego we wrocławskich gimnazjach w roku szkolnym 2010-2011”

Liczba zawartych umów: 1

Cel realizacji zadania - przygotowanie wybranych nauczycieli do nowatorskiej pracy z młodzieżą oraz do zmiany relacji pomiędzy uczniem i nauczycielem w ramach tutoringu opiekuńczego we wrocławskich gimnazjach.

Termin realizacji zadania – od 01.09.2010 r. do 24.06.2011 r.

Dofinansowaniem objęto wspomaganie **92** nauczycieli tutorów (szkolenia oraz konsultacje) zatrudnionych w **18** gimnazjach prowadzonych przez Miasto Wrocław; każdy tutor objął indywidualną opieką ok. **10** uczniów.

Zadania rozpoczęte w 2011 roku:

Otwarty konkurs ofert „Wsparcie tutoringu opiekuńczego we wrocławskich szkołach w roku szkolnym 2011-2012”

Liczba zawartych umów: 1

Cel realizacji zadania - przygotowanie wybranych nauczycieli do nowatorskiej pracy z młodzieżą oraz do zmiany relacji pomiędzy uczniem i nauczycielem w ramach tutoringu opiekuńczego we wrocławskich gimnazjach.

Termin realizacji zadania – od 01.09.2011 r. do 06.07.2012 r.

Dofinansowaniem objęto wspomaganie **166** nauczycieli tutorów (szkolenia oraz konsultacje) zatrudnionych w 20 gimnazjach oraz pilotażowo w 4 liceach ogólnokształcących prowadzonych przez Miasto Wrocław; każdy tutor objął indywidualną opieką ok. **10** uczniów.

IV.7.6. Wsparcie programów dotyczących aktywności, przedsiębiorczości, samorządności dzieci i młodzieży oraz przygotowanie do rynku pracy

Otwarty konkurs ofert „Wsparcie edukacji uczniów wrocławskich szkół ponadgimnazjalnych w zakresie przedsiębiorczości”.

Liczba zawartych umów: 1

Cel realizacja zadania - promocja postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży i dorosłych, wsparcie systemu edukacji pod kątem wdrożenia innowacyjnych narzędzi podnoszenia kompetencji, rozwijanie kultury przedsiębiorczości jako pożądanej kompetencji na rynku pracy.

Termin realizacji zadania – od 04.04.2011 r. do dnia 31.12.2011 r.

W ramach zadania zostały przygotowane i wdrożone interaktywne, nowoczesne materiały urozmaicające lekcje przedsiębiorczości i dostarczające nowej jakości dydaktykom, pobudzając do bardziej kreatywnego podejścia do realizowanego programu nauczania z wykorzystaniem powyższych narzędzi.

Powstały następujące materiały:

- strona internetowa www.wroclawskiemarki.pl (na dzień 27.01.2012r. zarejestrowano **2.685** wyświetleń),
- **10** filmów na podstawie napisanych wcześniej scenariuszy, prezentujących sylwetki przedsiębiorców, twórców wrocławskich firm oraz **10** tekstów prezentujących ich historię oraz opisujących sylwetki wrocławskich przedsiębiorców (Clarena, Europrofil, GetinHolding (Leszek Czarnecki), Hasco-Lek, Impel, Koelner, PW Bisek, Selena, TelForceOne, Work Service) – filmy i teksty zostały opublikowane na stronie internetowej,
- **150** broszur prezentujących najlepszych **8** scenariuszy wyłonionych w ramach konkursu „Lekcja z Przedsiębiorcą” - powstałe scenariusze lekcji służą uczniom i nauczycielom, i prezentują dobre praktyki w budowaniu pozytywnego wizerunku osoby przedsiębiorczej, jako człowieka sukcesu oraz rozwijają kulturę przedsiębiorczości jako pożądaną kompetencję na polskim rynku pracy.

IV.7.7. Zajęcia edukacyjno-terapeutyczne dla uczniów z autyzmem (ze spektrum autyzmu)

Liczba zawartych umów: 1

Cel realizacji zadania: zapewnienie dzieciom z autyzmem możliwości korzystania ze specjalnych form pracy dydaktycznej, terapeutycznej i rewalidacyjnej, odpowiednich do rodzaju niepełnosprawności; przezwyciężanie skutków niepełnosprawności poprzez zapewnienie wielospecjalistycznych oddziaływań edukacyjno – terapeutyczno – rewalidacyjnych; dostosowanie oddziaływań do możliwości, potrzeb i stopnia zaburzeń każdego dziecka; poprawa funkcjonowania społecznego uczniów z autyzmem; zwiększenie poziomu niezależnego funkcjonowania uczniów z autyzmem; włączenie rodziców uczniów z autyzmem (spektrum autyzmu) w proces terapii.

Termin realizacji zadania - od 01.09.2011 r. do 31.12.2011 r.

Prowadzenie zajęć edukacyjno-terapeutycznych, rehabilitacyjnych i rewalidacyjnych metodą stosowanej analizy zachowań (Applied Behavior Analysis) dla uczniów z autyzmem we współpracy z Niepubliczną Szkołą Terapii Behawioralnej dla dzieci z autyzmem i niepełnosprawnościami sprzężonymi.
Liczba uczestników zadania – 4.

IV.7.8. Współpraca z organizacjami pozarządowymi w zakresie nie ujętym w uchwale (poza trybem otwartych konkursów ofert)

1. Fundacją „Świat na Tak” (zgodnie z uchwałą Nr XLIV/1425/02 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 31.01.2002 r. w sprawie Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych” i tworzenia Klubów Ośmiu – młodzieżowego wolontariatu we wrocławskich placówkach oświatowych) zorganizowano w 2011 r. wrocławską edycję XVII Ogólnopolskiego Samorządowego Konkursu Nastolatków „Ośmiu Wspaniałych”. Na konkurs wpłynęły 42 zgłoszenia, w tym w kategorii *zgłoszenia indywidualne* 27 zgłoszeń, oraz 15 - w kategorii *zgłoszenia grupowe*.
2. Demokratyczną Unią Kobiet - Klub Wrocławski – Lider w Projekcie „Oddział wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka przy Przedszkolu nr 30 BAJLANDIA we Wrocławiu miejscem wyrównywania szans edukacyjnych” realizowany w Partnerstwie z Gminą Wrocław, która jest organem prowadzącym Przedszkole nr 30. Projekt realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Priorytet IX. Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach, Poddziałanie 9.1.1. Zmniejszenie nierówności w stopniu upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Ogólnym celem projektu jest zwiększenie dostępu do edukacji przedszkolnej dzieci, w tym dzieci niepełnosprawnych i z różnymi dysfunkcjami rozwojowymi z Gminy Wrocław i okolic. Termin realizacji projektu to 02.11.2010 - 31.10.2012.
3. Fundacją „Promyk Słońca” przy projekcie „Kursy przygotowujące nauczycieli oraz pracowników oświatowych do pracy z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi”. Jest to projekt partnerski zrealizowany przez gminę Wrocław i Fundację Promyk Słońca, w którym liderem była fundacja. Głównym celem było przeprowadzenie kursów kwalifikacyjnych z dziećmi z dysfunkcjami rozwojowymi dla nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach, dla których miasto Wrocław jest organem prowadzącym. Przeprowadzone zostały dwie edycje kursów kwalifikacyjnych : terapia pedagogiczna, tyflopädagogika, przygotowanie pedagogiczne. Koszt całkowity projektu to 1.098.758 zł. Został on zrealizowany w terminie od 01.02.2009 do 31.01.2011.
4. Stowarzyszeniem AIESEC przy projekcie "World Kindergarten" w roku szkolnym 2010/2011 uczestniczyło 5 placówek przedszkolnych (Przedszkole nr 6, 68, 80, Zespół Żłobkowo-Przedszkolny nr 2,3). Projekt skierowany był do dzieci w wieku wczesnoprzedzkolnym, stworzony z myślą o edukacji najmłodszych. Celem projektu było uwrażliwianie na międzykulturowość, zdobycie i rozwój zdolności językowych, poprzez bezpośredni kontakt z różnymi kulturami. Był to 6-cio tygodniowy kurs

prowadzony przez praktykantów (wolontariuszy) z najdalszych zakątków świata. Każdy praktykant miał indywidualny program nauczania, którego celem była edukacja języka obcego oraz przedstawienie kraju z którego pochodzi. Zajęcia prowadzone były za pomocą różnych metod, takich jak nauka poprzez gry, zabawę oraz inne zajęcia interaktywne i prezentacje.

5. Kontynuowano działania z zakresu bezpieczeństwa w placówkach oświatowych na rok szkolny 2010/2011. W ramach budowania systemu „Wrocławska szkoła bez przemocy” sfinansowano szkolenia dla nauczycieli gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych prowadzonych przez Stowarzyszenie Psychoprofilaktyki „Spójrz inaczej”:
 - „Pomoc uczniom – ofiarom przemocy” (3 warsztaty dla 54 nauczycieli),
 - „Asertywność w kontaktach z rodzicami” (3 warsztaty dla 54 nauczycieli),
 - „Debriefing w szkole” (3 warsztaty dla 54 nauczycieli),
 - „Jak zrozumieć nastolatka” (3 warsztaty dla 54 nauczycieli).
6. Dolnośląskim Stowarzyszeniem na Rzecz Osób z Zespołem Downa „Razem” - kontynuacja programu pilotażowego dla dzieci z Zespołem Downa – w 3 przedszkolach (Przedszkole nr 8, Przedszkole nr 29, Przedszkole nr 109).
7. Dolnośląskim Stowarzyszeniem na rzecz Autyzmu – kontynuacja współpracy w zakresie rozwiązywania problemów uczniów z autyzmem. Zespół Placówek Oświatowych nr 2 udostępnia pomieszczenia w swojej siedzibie przy ul. Głogowskiej na potrzeby Klubu Osób z Autyzmem.
8. Dolnośląskim Stowarzyszeniem Pomocy Dzieciom i Młodzieży z MPDZ „Ostoja” - kontynuacja współpracy w zakresie organizowania kształcenia, rewalidacji i rehabilitacji dzieci niepełnosprawnych oraz organizowania dowozu dzieci niepełnosprawnych do Ośrodka Rewalidacyjno-Edukacyjnego przy ul. Górnickiego, prowadzonego przez „Ostoję”.
9. Fundacją Rozwoju Edukacji i Szkolnictwa Wyższego w Sosnowcu - przygotowano wnioski i zgłoszono udział w I edycji ogólnopolskiego konkursu organizowanego przez Fundację „Samorządowy Lider Edukacji”. Współpraca w zakresie audytowania działań Gminy Wrocław w ramach tego konkursu. Gmina Wrocław uzyskała za działania na rzecz rozwoju edukacji w mieście certyfikat „Samorządowy Lider Edukacji”, a Prezydent Wrocławia – Tytuł „Mecenas Wiedzy”.
10. Stowarzyszeniem „A jednak” – w zakresie zorganizowania i funkcjonowania świetlicy terapeutycznej dla uczestników zespołów rewalidacyjnych w SOSW nr 9 przy ul. Wejherowskiej 28.

Gmina Wrocław udzieliła w 2011 roku dotacji podmiotowych szkołom i placówkom oświatowym, dla których organem prowadzącym są organizacje pozarządowe (dotacje podmiotowe udzielane na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. systemie oświaty) zgodnie z tabelą nr 10.

Tabela nr 10

Lp.	Organizacja pozarządowa	Adres organizacji	Liczba szkół prowadzonych przez podmiot i dotowanych przez Miasto Wrocław	Nazwa szkoły prowadzonej przez organizację	Liczba uczniów, na których przekazano dotację podmiotową	Kwota otrzymanej dotacji w 2011 roku
1	Fundacja Wolne Inicjatywy Edukacyjne	ul. Skwierzyńska 34a, 53-522 Wrocław	2	Przedszkole Wolne Inicjatywy Edukacyjne Wrocławska Szkoła Przyszłości	714	310.056,48
2	„Handicap” Stowarzyszenie na Rzecz Wyrównywania Szans Rozwojowych Dziecka o Obniżonej Sprawności	ul. Stawowa 1a, 50-015 Wrocław	3	Społeczna Specjalna Szkoła Podstawowa Stowarzyszenia „Handicap” Społeczna Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy Stowarzyszenia „Handicap” Społeczne Gimnazjum Specjalne Stowarzyszenia „Handicap”	574	1.226.488,10
3	Dolnośląskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym	ul. Krowia 1, 50-149 Wrocław	1	Ośrodek Rehabilitacyjno-Edukacyjny dla Dzieci Niepełnosprawnych	2.416	3.575.445,76
4	Fundacja „Optimum”	ul. Rybacka 17, 53-656 Wrocław	2	Społeczna Szkoła Podstawowa „Optimum” Społeczne Gimnazjum „Optimum”	1.222	471.616,74
5	Stowarzyszenie Edukacyjne Chrześcijan „ARKA”	ul. Stalowowska 24/26, 53-404 Wrocław	2	Chrześcijańska Szkoła Podstawowa Gimnazjum Stowarzyszenia Edukacyjnego Chrześcijan” Arka”	1.658	652.852,56
6	Stowarzyszenie Rozwoju Osiedla Świniary	ul. Pęgowska 34, 51-180 Wrocław	2	Niepubliczna Szkoła Podstawowa Niepubliczne Przedszkole Stowarzyszenia Rozwoju Osiedla Świniary	525	210.499,59
7	Zakrzowskie Stowarzyszenie Edukacyjne „Rodzina”	ul. Zatorska 11, 51-213 Wrocław	3	Społeczna Szkoła Podstawowa Zakrzowskiego Stowarzyszenia Edukacyjnego Punkt Przedszkolny „Skrzaty” Punkt Przedszkolny „Małe Żaki”	841	264.371,58
8	Stowarzyszenie Wspierania Burs i Internatów „Adept”	ul. Jemiołowa 48/48, 53-426 Wrocław	2	Bursa Szkolna	2.315	1.955.123,02

				Niepubliczny Specjalny Ośrodek Wychowawczy dla Młodzieży Słabosłyszącej		
9	Stowarzyszenie Edukacji Integracyjnej	ul. Żelazna 36, 53-428 Wrocław	2	Spółeczne Gimnazjum z Oddziałami Integracyjnymi „Amigo” Spółeczne Integracyjne Liceum Ogólnokształcące „AMIGO”	1.520	1.650.612,04
10	Fundacja „Promyk Słońca”	ul. Złota 61, 00-819 Warszawa	2	Publiczne Przedszkole Integracyjne „Promyk Słońca” Niepubliczna Specjalistyczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna „Promyk Słońca”	3.024	2.670.991,16
11	Stowarzyszenie Centrum Współpracy Europejskiej	ul. E. Orzeszkowej 80a, 50-311 Wrocław	1	Przedszkole Językowe eNTE	819	439.655,58
12	Fundacja Oświatowa „EKOLA”	ul. Zielińskiego 56, 53-534 Wrocław	3	Gimnazjum „EKOLA” Liceum Ogólnokształcące „EKOLA” Szkoła Podstawowa „EKOLA”	2.040	805.834,51
13	Fundacja Integracji Dzieci i Młodzieży Dolnego Śląska „PRIMUS”	ul. Matejki 16a, 50-333 Wrocław	2	Gimnazjum „PRIMUS” Szkoła Podstawowa „PRIMUS”	2.514	966.048,48
14	Fundacja Edukacji Międzynarodowej	ul. Zielińskiego 38, 53-534 Wrocław	2	Dwujęzyczne Gimnazjum „ATUT” Fundacji Edukacji Międzynarodowej Dwujęzyczna Szkoła Podstawowa „ATUT” Fundacji Edukacji Międzynarodowej	3.925	1.519.081,87
15	Spółeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze „STOPKA”	ul. J. Piłsudskiego 83, 18-403 Łomża	1	Policealne Studium Farmaceutyczne we Wrocławiu	1.045	359.950,25
16	Wrocławskie Stowarzyszenie Na Rzecz Dzieci i Młodzieży „Bajka	ul. Kłodnicka 22, 54-218 Wrocław	1	Przedszkole Niepubliczne „Bajka”	1.128	605.532,96
17	Fundacja Kultury i Edukacji Żydowskiej „Gesher”	ul. Żelazna 57, 53-429 Wrocław	2	Gimnazjum Lauder-Etz Chaim Szkoła Podstawowa Lauder-Etz Chaim	1.141	928.786,31
18	Towarzystwo Działań dla Samorozwoju	ul. Kielczowska 43/3, 51-315 Wrocław	2	Autorskie Gimnazjum Samorozwoju GASSA	1.446	600.472,47

				Spółeczne Liceum Ogólnokształcące Autorska Szkoła Samorozwoju ASSA		
19	Międzynarodowa Federacja Modern Ju-Jitsu	ul. Królewska 12, 67-200 Głogów	1	Policealna Szkoła Edukacji Europejskiej we Wrocławiu	2.175	436.326,75
20	Towarzystwo Edukacji Otwartej	ul. Robotnicza 36/38, 53-608 Wrocław	1	Spółeczne Liceum Ogólnokształcące ALA	2.072	905.368,28
21	Fundacja Pomocy Dzieciom i Młodzieży „Salvator”	ul. Armii Krajowej 4, 58-302 Wałbrzych	1	Integracyjny Punkt Przedszkolny „Romanodrom pę fedyr dziopen” we Wrocławiu	145	41.513,50
22	Stowarzyszenie „Dolnośląska Akademia Wyobraźni”	Al. Armii Krajowej 32/3, 50-329 Wrocław	1	Przedszkole Akademia Wyobraźni	363	194.865,66
23	Stowarzyszenie „Życ Inaczej”	ul. Kamieńskiego 10 b, 51-124 Wrocław	1	Klub Przedszkolaka	215	61.554,50
24	Stowarzyszenie na rzecz Edukacji i Rodziny „Nurt”	ul. Bujwida 22/18, 50-368 Wrocław	1	Punkt Przedszkolny „Zdrój”	312	89.325,60
25	Stowarzyszenie Ogród Wyobraźni	ul. Młodych Techników 58, 53-645 Wrocław	1	Leonardo da Vinci Niepubliczna Szkoła Podstwowowa	632	256.154,48
26	Fundacja „Strachota”	ul. Swojczycka 118, 51-501 Wrocław	1	Ekologiczne Przedszkole Niepubliczne	1.493	809.412,02
27	Fundacja „Familijny Poznań”	ul. Staszica 15, 60-526 Poznań	18	„Mała Biedronka”- publiczny punkt przedszkolny	4.395	1.572.864,20
				„Pluszowy Miś”- publiczny punkt przedszkolny		
				„Stokrotka”- publiczny punkt przedszkolny		
				„U Krecika”- publiczny punkt przedszkolny		
				„Zielona Żabka”- publiczny punkt przedszkolny		
				„Złota Rybka”- publiczny punkt przedszkolny		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Małe Skrzaty”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Mały Żeglarz”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Słoneczny Domek”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Tęczowy Zakątek”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny „Jacek i Agatka”		

				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Jaś i Małgosia”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Wesoła Ciuchcia”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Bolek i Lolek”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Chatka Puchatka”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Plastuś i Tosia”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Wesoła Pszczółka”		
				Publiczny Punkt Przedszkolny Fundacji Familijny Poznań „Monika i Kulfon”		
28	Diecezja Wrocławska Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP-Ewangelickie Centrum Diakonii i Edukacji im. Ks. Marcina Lutra	ul. Wejherowska 28, 54-239 Wrocław	9	Gimnazjum Integracyjne	5.309	9.592.107,70
				Liceum Ogólnokształcące Specjalne		
				Uzupełniające Liceum Ogólnokształcące Specjalne we Wrocławiu		
				Polsko-Niemiecka Szkoła Podstawowa		
				Przedszkole Niepubliczne Wesołe Nutki		
				Technikum Ekonomiczne Specjalne		
				Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna		
				Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy		
				Niepubliczny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Specjalny		
29	Inspektorat Towarzystwa Salezjańskiego Św. Jana Bosko	Plac Grunwaldzki 3, 50-377 Wrocław	2	Prywatne Gimnazjum Salezjańskie im. Św. Edyty Stein	4.108	1.661.126,33

				Prywatne Salezjańskie Liceum Ogólnokształcące im. Św. Dominika Savio we Wrocławiu		
30	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego	ul. Bardzka 2/4, 50-517 Wrocław	1	Rzymsko-Katolicka Parafia p.w. Ducha Świętego – Domowe Przedszkole „Duszek”	419	146.725,78
31	Zgromadzenie Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu (Urszulanki Czarne)	pl. Nankiera 16, 50-140 Wrocław	4	Publiczne Gimnazjum Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej we Wrocławiu	3.558	1.943.282,40
				Prywatne Żeńskie Liceum Ogólnokształcące Sióstr Urszulanek we Wrocławiu		
				Internat Przyszkolny przy Publicznym Gimnazjum Sióstr Urszulanek we Wrocławiu Żeńskim		
				Internat Przyszkolny przy Prywatnym Żeńskim Liceum Ogólnokształcącym Sióstr Urszulanek UR		
32	Zgromadzenie Sióstr Służebniczek N.M.P.	ul. Klasztorna 2, 47-150 Wrocław	1	Katolickie Przedszkole Niepubliczne „Ochronka” im. Bł. E.Bojanowskiego	576	309.208,32
33	Zgromadzenie Sióstr Św. Elżbiety	ul. Św. .a 1/3, 50-329 Wrocław	1	Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Św. Elżbiety	3.091	1.659.310,62
34	Zgromadzenie Sióstr Św. Jadwigi (Siostry Jadwiżanki)	ul. Sępa Szarzyńskiego 29, 50-351 Wrocław	1	Przedszkole Sióstr Jadwiżanek	2.254	1.209.992,28
35	Zgromadzenie Sióstr Św. Józefa	ul. Prusa 28/II/b, 50-319 Wrocław	1	Przedszkole Sióstr Św. Józefa	1.192	639.889,44
36	Zgromadzenie Córek Maryi Wspomożycielki (Siostry Salezjanki)	ul. Św. Jadwigi 11, 50-266 Wrocław	3	Niepubliczne Przedszkole Sióstr Salezjanek	5.083	2.229.079,74
				Niepubliczna Szkoła Podstawowa Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II we Wrocławiu		
				Niepubliczne Gimnazjum Sióstr Salezjanek im. Jana Pawła II we Wrocławiu		
37	Zgromadzenie Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia	ul. Żytnia 3/9, 01-014 Warszawa	4	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy dla Dziewcząt Niedostosowanych Społecznie-Szkoła Podstawowa	920	2.489.307,48
				Publiczne Gimnazjum Specjalne dla dziewcząt niedostosowanych społecznie w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym		

				Specjalny Ośrodek Wychowawczy Zgromadzenia Sióstr Matki Bożej Miłosierdzia		
				Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy dla Dziewcząt Niedostosowanych Społecznie		
		RAZEM	83		67.179	44.655.000,03

IV. 8. Działalność wspomagająca organizacje pozarządowe

IV. 8.1. Pozarządowy Ośrodek Kariery

Liczba zawartych umów: 1

Przez cały okres projektu realizowany był cel związany z promowaniem 3 sektora jako miejsca pracy, rozwijania kariery zawodowej i zdobywania doświadczenia zawodowego. Służyły temu wszystkie spotkania z doradcą zawodowym, który indywidualnie pomagał określić ścieżkę rozwoju zawodowego w organizacjach pozarządowych. Dzięki systematycznej pracy związanej z pośrednictwem ofert pracy, wolontariatu, praktyk, odbiorcy naszych działań mogli utwierdzać się w przekonaniu, że 3 sektor jest miejscem, w którym można realizować się zawodowo korzystając z różnych form aktywności.

Także dzięki szkoleniom (w tym, prowadzonym dla młodzieży szkolnej), dotyczącym działalności społecznej osoby zainteresowane zapoznawały się z różnorodnymi aspektami funkcjonowania 3 sektora (w tym jako miejsca pracy). Poprzez niewielką liczbę ofert pracy (w porównaniu z latami poprzednimi) i wyraźny spadek zapotrzebowania na współpracowników (tendencja ta dotyczyła zarówno wolontariatu, jak i zatrudnienia) cel związany z doradztwem dla samych organizacji pozarządowych został częściowo osiągnięty. Z kolei zainteresowanie potencjalnych kandydatów utrzymało się na podobnym poziomie (w stosunku do lat wcześniejszych).

W trakcie realizacji projektu została stworzona nowa szata graficzna strony internetowej POK. Ciekawsza, bardziej żywa i funkcjonalna strona ułatwia kontakt zarówno organizacjom, jak i osobom zainteresowanym działaniem w nich.

Liczba świadczeń udzielonych w trakcie realizacji zadania przedstawia się następująco:

- 1) liczba ofert pracy, wolontariatu, staży, praktyk w organizacjach pozarządowych zgłoszonych do POK – 51,
- 2) liczba kandydatów do pracy, wolontariatu, staży, praktyk w organizacjach, którzy zgłosili się do POK – 181,
- 3) liczba osób, które podjęły pracę, wolontariat, staż lub praktykę zawodową w organizacjach – 59,
- 4) liczba osób, które skorzystały z porad POK – 147,
- 5) liczba godzin szkoleniowych przeprowadzonych dla klientów POK oraz młodzieży szkolnej i studentów – 100,
- 6) liczba uczestników szkoleń – 358.

IV. 8.2. Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3

Liczba zawartych umów - 1

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 Fundacja „Umbrella” prowadziła Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3, które poprzez świadczone usługi przyczyniało się do usamodzielniania nowo powstałych organizacji oraz doskonalenia pracy organizacji już działających.

Wrocławskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR 3 było czynne od poniedziałku do piątku w godzinach 9:00 – 20:00. Niektóre wydarzenia organizowane przez Centrum lub inne podmioty odbywały się również w weekendy.

W Centrum Sektor 3 w 2011 roku miały miejsce wydarzenia oraz prowadzone były szkolenia, wyszczególnione w rozdziale III.4 niniejszego sprawozdania.

Statystykę działań w Centrum Sektor 3, skierowanych do organizacji pozarządowych w 2011 prezentuje tabela nr 11.

Tabela nr 11

Statystyka działań w Centrum Sektor 3 w 2011 roku						
	konsultacje	szkolenia	wynajem sal	komputer	liczba osób	liczba organizacji
styczeń	27	7	97	29	2 371	48
luty	42	8	83	31	2 464	68
marzec	117	15	104	44	3 122	120
kwiecień	96	13	89	35	1 813	87
maj	77	16	109	44	1 450	87
czerwiec	82	7	120	24	1 548	93
lipiec	77	2	53	66	801	69
sierpień	95	2	40	58	517	59
wrzesień	72	11	61	60	1 459	81
październik	95	15	133	53	2 493	102
listopad	122	27	116	53	2 408	126
grudzień	84	19	68	37	1 619	120
Razem I-XII	986	142	1 073	534	22 065	1 060

Średnia miesięczna w okresie styczeń –grudzień 2011						
	konsultacje	szkolenia	wynajem sal	komputer	liczba osób	liczba organizacji
I-XII	82	12	89	44	1 835	88

IV. 8.3. Wzmocnienie potencjału i profesjonalizacja wrocławskich organizacji pozarządowych

Liczba zawartych umów - 1

Wsparcie merytoryczne i organizacyjne organizacji pozarządowych zagospodarowujących czas wolny dzieci i młodzieży w formie klubów środowiskowych – Celem było: organizowanie merytorycznych szkoleń dla liderów zagospodarowujących czas wolny dzieci i młodzieży z klubów środowiskowych, organizacja cyklicznych imprez dla dzieci i młodzieży. np. Dzień Dziecka, Chojnka Marzeń. Dla osób pracujących w klubach środowiskowych zorganizowano warsztaty twórczego myślenia, komunikacji, kierowania sobą i zasobami ludzkimi, szkolenie „jak założyć działalność gospodarczą w organizacji pozarządowej”.

IV. 8.4. Wrocławska Szkoła Fundraisingu i Współpracy Międzysektorowej

Liczba zawartych umów - 1

Zadanie miało na celu szkolenie liderów w zakresie pozyskiwania środków na realizację zadań statutowych, budowania pozytywnego wizerunku organizacji i nawiązywania trwałych relacji partnerskich oraz wspierać ich w realizacji kampanii fundraisingowych. W ramach projektu zamierzano przygotować materiały promocyjne, szkoleniowe, przeprowadzić warsztaty oraz uruchomić stronę internetową.

IV.9. Działania proekologiczne

IV.9. 1. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży

- **Otwarty konkurs ofert „Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży”**

Cel realizacji zadania – nauczanie podstaw ekologicznie zrównoważonego użytkowania środowiska i sposobów jego ochrony, pobudzanie do twórczego, innowacyjnego działania zmierzającego do oszczędnego korzystania z zasobów przyrody i maksymalnej ich ochrony, zaszczepienie potrzeby postrzegania norm i zakazów ekologicznych, kształtowanie nawyków kultury ekologicznej oraz poczucia moralnej i obywatelskiej odpowiedzialności za ochronę dóbr przyrody, nabywanie umiejętności interdyscyplinarnego myślenia i rozumowania, nauczanie postrzegania zależności między stanem środowiska a jakością życia każdej jednostki ludzkiej i całych społeczeństw.

Termin realizacji zadania – od 15.09.2010 r. do 24.06.2011 r.

Liczba zawartych umów - 2

1. Edukacja Ekologiczna Dzieci i Młodzieży „Oszczędzaj Energię – To się opłaca” – projekt realizowany w 8 przedszkolach, 7 szkołach podstawowych i 3 gimnazjach – zwiększenie wiedzy na temat m.in. obciążenia środowiska poprzez spalanie paliw kopalnych oraz przy

wykorzystaniu odnawialnych źródeł, wody, sposobów oszczędzania oraz wykorzystywania alternatywnych źródeł energii.

2. Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży – GRA O WODĘ - projekt realizowany w szkołach podstawowych i gimnazjalnych Wrocławia - zwiększenie wiedzy dzieci i młodzieży o źródłach wody dla miasta, metodach przygotowania i oczyszczania wody, kulturowo-architektonicznych atrakcjach związanych z infrastrukturą wodociągową oraz o unikatowych walorach przyrodniczych terenów wodonośnych (obszar Natura 2000 „Grądy Odrzańskie).

Liczba uczestników – **445**.

- **Otwarty konkurs ofert w formie wsparcia na realizację zadania publicznego pn.: Edukacja ekologiczna dzieci i młodzieży**

Cel realizacji zadania - budowanie świadomości ekologicznej oraz odpowiedzialności dzieci i młodzieży za środowisko przyrodnicze zwłaszcza w zakresie oszczędnego korzystania z zasobów przyrody oraz powstrzymania globalnego ocieplenia klimatu, aktywizacja dzieci i młodzieży do wspólnych działań na rzecz środowiska.

Termin realizacji zadania - od 15.09.2011 r. do 30.06.2012 r.

Liczba zawartych umów - 1

Realizacja zadania publicznego pn.: Edukacja Ekologiczna Dzieci I Młodzieży - Szkoła Z Klimatem.

Przedsięwzięcia planowane w ramach zadania:

1. Z energią dla klimatu – szkolenie dla opiekunów grup – m.in. z podstaw teoretycznych dotyczących problematyki zmian klimatu i przeciwdziałania im, pokaz praktycznych narzędzi (kalkulatory emisji, gra „Międzynarodowe działania na rzecz ochrony klimatu”, zestaw do prezentacji alternatywnych źródeł energii, zasada działania miernika zużycia energii, efektywność różnych typów żarówek).
2. Z energią dla klimatu – warsztaty dla młodzieży szkolnej - informacje o klimacie i jego ochronie, gra symulacyjna „Międzynarodowe działania na rzecz ochrony klimatu”, samodzielna produkcja energii ze źródeł odnawialnych, przy użyciu systemu prezentacji alternatywnych źródeł energii.
3. Z energią dla klimatu - opracowanie pakietu edukacyjnego dla nauczycieli (scenariusze edukacyjne) umożliwiającego nauczycielom prowadzenie skutecznej edukacji na temat klimatu, jego zmian i przeciwdziałaniu zmianom klimatu.
4. Z energią dla klimatu - system prezentacji alternatywnych źródeł energii - modułowy zestaw doświadczalny do demonstracji działania systemów technologicznych.
5. Z energią dla klimatu - gra symulacyjna „Międzynarodowe działania na rzecz ochrony klimatu” mająca na celu zapoznanie uczestników z międzynarodowymi inicjatywami na rzecz klimatu.

6. 7 uczynków dla klimatu – przenośna wystawa – prezentowana w szkołach, dotycząca przykładowych działań dla racjonalnego użytkowania energii i ochrony klimatu.
7. „Strażnicy klimatu” – konkurs indywidualny dla uczniów (opracowanie koncepcji działań, które każdy prowadzić może jako codzienne czynności, zmierzające do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych).
8. Zeszyt edukacyjny „Energia” - przekazany wszystkim uczniom uczestniczącym w projekcie, dodatkowe egzemplarze przekazane do szkolnych bibliotek.
9. Świeć przykładem – wykonanie termogramów (zdjęć termowizyjnych) przykładowych obiektów zlokalizowanych na terenie Wrocławia – w celu analizy przepływów ciepła w budynkach.
10. Świeć przykładem – mierniki zużycia energii elektrycznej - udostępnione nauczycielom do eksperymentów i demonstracji dotyczących zużycia energii elektrycznej przez urządzenia różnego typu.
11. Świeć przykładem – żarówki LED do wykorzystania podczas eksperymentów i demonstracji dotyczących zużycia energii elektrycznej przez urządzenia różnego typu.
12. Świeć przykładem – nagrody dla szkół uczestniczących w projekcie (np. mini-urządzenia prezentujące zasadę działania energii odnawialnych - do wykorzystania przez nauczycieli podczas zajęć z kolejnymi grupami uczniów).

Łączna liczba uczestników - **508** uczniów i **20** nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Wrocławia.

IV.9.2. Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt

1. Schronisko dla bezdomnych zwierząt prowadzone jest na podstawie umowy dotacyjnej zawartej w trybie otwartego konkursu ofert. W ramach przyznanej dotacji zapewniono opiekę psom, kotom i sporadycznie innym zwierzętom przebywającym w Schronisku.

Opieka polegała głównie na:

- zapewnieniu schronienia przed niekorzystnymi warunkami atmosferycznymi,
- karmieniu i pojeniu stosownie do potrzeb,
- szczepieniach profilaktycznych,
- ochronie przed pasożytami wewnętrznymi i zewnętrznymi,
- sterylizacji chirurgicznej części zwierząt,
- leczeniu zwierząt chorych,
- codziennej pielęgnacji.

2. Zapewniono odpowiednie warunki bytowe dla zwierząt poprzez wydzielanie pomieszczeń dla zwierząt chorych, młodych, matek z młodymi, zwierząt wrażliwych psychicznie lub agresywnych, a także poprzez rozdzielanie samic od samców oraz dbałość o stan sanitarno - higieniczny całego obiektu – sprzątaniu i dezynfekcji pomieszczeń dla zwierząt. Podczas miesięcy zimowych w przypadku wystąpienia mrozów praca rozszerzana była o dodatkowe dyżury

pracowników w nocy, mające na celu zapewnienie optymalnej ochrony przed zimą.

3. Zgodnie z zawartą umową, pracownicy schroniska przyjmowali zwierzęta i prowadzili dozór w placówce przez całą dobę. Schronisko było udostępniane w dni powszednie, w godzinach od 8:00 do 16:30, a w soboty i niedziele od 9:00 do 15:00 dla osób chcących adoptować zwierzęta i innych interesantów. Pozwoliło to na uzyskanie bardzo dobrych efektów przy adopcjach zwierząt. W roku 2011 przyjęto 2.324 psy, a 2.199 wydano nowym opiekunom. Do tak dobrego wyniku (blisko 95%) przyczyniły się również akcje promocyjne oraz edukacyjne, prowadzone przez organizację, mające na celu zachęcanie do przyjmowania zwierząt ze schroniska.

4. Lekarze weterynarii zatrudnieni do pracy w schronisku byli dyspozycyjni przez całą dobę w razie wystąpienia nagłych sytuacji. W ramach wykonywanych obowiązków leczyli zwierzęta wydawane ze schroniska, które zachorowały do 14 dni od momentu adopcji.

5. Realizowano program zapobiegający bezdomności zwierząt obejmujący w szczególności: sterylizację zwierząt, poszukiwanie dla nich nowych właścicieli oraz usypianie ślepych miotów.

6. Podjęto współpracę z administratorami terenów, na których przebywają zwierzęta bezdomne, z Policją, Strażą Miejską i Strażą Pożarną w przypadku konieczności niesienia pomocy zwierzętom lub pomocy ludziom poszkodowanym przez zwierzęta oraz prowadziło akcje edukacyjne.

7. Zwierzęta bezdomne wyłapywane były w sposób humanitarny z zastosowaniem przepisów o ochronie zwierząt.

8. Prowadzone było znakowanie zwierząt przetrzymywanych w schronisku przy pomocy elektronicznych mikroprocesorów.

9. Prowadzono szczegółową ewidencję zwierząt, dokumentację finansową i merytoryczną placówki.

Stan psów na dzień 01.01.2011 – 319

Przyjęto 2.324 psów

Wydano 2.199 psów

Dokonano eutanazji 67 psów

Uciekło 5 psów

Padło 24 psów

Stan końcowy na dzień 31.12.2011 - 348

Stan kotów na dzień 01.01.2011 - 164

Przyjęto 1.246 kotów

Wydano 1.086 kotów

Dokonano eutanazji 120 kotów

Uciekło 15 kotów

Padło 46 kotów

Stan końcowy na dzień 31.12.2011 - 143

Sterylizacja kotów 2.637 (w schronisku 466, na talony 2.171)

Sterylizacja 304 psów w schronisku
Szczepienia profilaktyczne 90% zwierząt przyjętych
Odrobaczenie 90% zwierząt przyjmowanych
Odpchlenie 100% zwierząt przyjmowanych
Elektroniczne znakowanie 1.250 psów (100% psów kwalifikowanych)
Elektroniczne znakowanie 409 kotów (od maja 2011 r.)
1.991 interwencji wyjazdowych

Organizacja pozarządowa wykonująca zadanie wykazała się bardzo dużym wkładem pracy własnych wolontariuszy, bez których wdrażanie programu przeciwdziałania bezdomności byłoby znacznie utrudnione.

IV.10. Wspomaganie rozwoju przedsiębiorczości

Celem realizowanego od 2009 zadania jest wspieranie nowopowstałych (działających nie dłużej niż 6 miesięcy) wrocławskich przedsiębiorstw, w szczególności związanych z innowacyjnymi pomysłami na działalność gospodarczą, poprzez ułatwienie dostępu do wysokiej jakości przestrzeni biurowej wraz z obsługą księgową, sekretarską, prawną, doradztwem biznesowym i finansowym oraz ofertą szkoleniową. Przedsiębiorstwa mogą korzystać z tego rodzaju wsparcia nie dłużej niż 12 miesięcy. Obecnie realizacja zadania jest możliwa dzięki umowie o wsparciu finansowym ze strony Gminy Wrocław.

W roku 2011 do programu wsparcia zostało zakwalifikowanych **36** nowych podmiotów. Rozwój biznesowy beneficjentów Inkubatora był na bieżąco monitorowany i poddawany ocenie, dzięki czemu możliwe było indywidualne dopasowywanie udzielonego wsparcia. W ramach oferty, obok zapewnienia nowoczesnego miejsca oraz podstawowej obsługi działalności gospodarczej, beneficjentom świadczone były usługi doradcze (w sumie **721** godzin) oraz w zakresie pozyskiwania nowych klientów (m.in. tworzenie i rozsyłanie ofert handlowych, prowadzenie kampanii promocyjno-informacyjnych). Usprawniono też funkcjonowanie strony internetowej Wrocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości, zwiększając jej użyteczność oraz częstotliwość aktualizacji danych. Zorganizowano także **5** szkoleń skierowanych do beneficjentów Inkubatora.

Przedstawiciele Inkubatora byli obecni na różnych imprezach gospodarczych (targach przedsiębiorczości i pracy, konferencjach, spotkaniach informacyjnych itp.) promując ideę przedsiębiorczości i reklamując działalność WIP. Zorganizowano także – wspólnie z przedstawicielami Miasta – Dni Otwarte Inkubatora (30 listopada – 1 grudnia), podczas których zainteresowani założeniem działalności gospodarczej mogli wziąć udział w licznych szkoleniach i konsultacjach.

W roku 2011 zmieniono siedzibę Wrocławskiego Inkubatora Przedsiębiorczości – obecnie znajduje się ona w nowo wyremontowanym lokalu miejskim (ul. Marsz. J. Piłsudskiego 95), co pozwoliło na obniżenie kosztów funkcjonowania tej instytucji, przy zachowaniu wysokich standardów jakości oraz parametrów, jeśli chodzi o maksymalną ilość obsługiwanych podmiotów. W lokalu znajduje się **20**

stanowisk pracy z łączem internetowym, **5** stanowisk do pracy koncepcyjnej, **1** stanowisko do prac graficznych. W nowej siedzibie mieszczą się także sale szkoleniowe, konsultacyjne, pomieszczenia dla doradców oraz administracyjne; Siedziba jest dostępna również dla osób niepełnosprawnych.

IV.11. Współpraca międzynarodowa

IV.11.1. Organizacja przedsięwzięć i działań zmierzających do poszerzenia współpracy z Europą Wschodnią

Liczba zawartych umów: 1

Celem zadania jest wymiana poglądów, popularyzacja wiedzy na temat polskiej polityki wschodniej, wydarzeń politycznych, społecznych i ekonomicznych na temat Europy Wschodniej.

Opis realizacji projektu:

- Wydawanie czasopisma Nowa Europa Wschodnia

Celem pisma jest zainteresowanie polskich odbiorców ogólnie rozumiana tematyką wschodnią. Pismo drukuje eseje, analizy krytyczne, recenzje, rozmowy z ludźmi kultury, sztuki i polityki, jak i reportaże rzucające światło na życie codzienne w państwach byłych Republik Radzieckich.

Pismo wydawane jest w nakładzie ok. **3.100** egz., w 2011 ukazało się 5 zeszytów. Każdy numer zawiera 8 - stronicową, kolorową wkładkę.

Głównymi odbiorcami pisma są osoby zajmujące się szeroko rozumiana problematyką krajów Europy postsowieckiej w jej różnych kontekstach.

- Organizacja Konferencji Polska Polityka Wschodnia

Okres realizacji – maj-listopad 2011

W konferencji wzięło udział **45** gości spoza Wrocławia oraz kilkudziesięciu uczestników, konferencja odbyła się w pierwszej dekadzie listopada.

Konferencja gromadzi wybitnych znawców polskiej polityki wschodniej: polskich ekspertów, polityków, wyższych urzędników instytucji centralnych i lokalnych, dziennikarzy, publicystów itd.

Zadaniem konferencji jest utrwalanie współpracy z krajami Europy Wschodniej, szerzenie wśród mieszkańców Wrocławia wiedzy o społeczeństwach Europy Wschodniej, wypracowanie praktycznej rekomendacji dla działań administracji samorządowej i rządowej w zakresie Współpracy z krajami Europy Wschodniej.

- Organizacja Wschodniej Szkoły Zimowej

Okres realizacji – styczeń - kwiecień 2011.

Szkoła przeznaczona jest dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych, którzy nie ukończyli 25 roku życia, przygotowujących prace magisterskie (dyplomowe) z zakresu historii i współczesności Europy Środkowej i Wschodniej.

Zajęcia odbyły się w dniach 1-10 marca 2011 roku, w projekcie wzięło udział **40** studentów, ok. 20 wykładowców, 2 opiekunów oraz publiczność (ok. 80 osób).

Program składa się z wykładów i seminariów, a także wizyt w instytucjach naukowych i bibliotekach Wrocławia, poza tym spotkania z lokalnymi politykami, działaczami społecznymi, przedstawicielami świata nauki i kultury.

IV.11.2. Realizacja programu "Europejski Dom Spotkań"

Liczba zawartych umów: 1

Celem zdania jest rozwój współpracy międzynarodowej, upowszechnianie wiedzy o korzyściach wynikających z kontaktów partnerskich Wrocławia z innymi miastami w kraju i poza jego granicami; propagowanie aktywnego kreowania tych kontaktów przez organizacje pozarządowe. Tworzenie nowych i wspieranie istniejących partnerstw organizacji pozarządowych oraz promowanie współpracy przedstawicieli organów samorządowych, instytucji państwowych z Wrocławia i ze Lwowa. Promocja inicjatywy „Europejski Dom Spotkań we Lwowie” ma ogromne znaczenie dla zintensyfikowania polsko – ukraińskiej wymiany kulturowej i społecznej, w szczególności rozwoju współpracy partnerskiej między przedstawicielami administracji samorządowej, świata kultury i sztuki, liderami lokalnymi, szkołami, organizacjami młodzieżowymi miast Wrocławia i Lwowa oraz pogłębienie współpracy polsko-ukraińskiej. Zadanie polegało na zorganizowaniu spotkań Grupy Inicjatywnej Fundacji Europejski Dom Spotkań we Lwowie z przedstawicielami władz Lwowa, świata polityki, gospodarki, NGO oraz nauki, zorganizowaniu wizyty przedstawicieli GI EDS w Niemczech oraz organizacji spotkań roboczych tejże grupy. W pracach nad programem udział brało około **30** osób.

IV.11.3. Przygotowanie i budowa Pomnika upamiętniającego profesorów lwowskich zamordowanych w 1941 roku

Liczba zawartych umów: 1

W 2011 roku zakończyła się budowa Pomnika Pomordowanych Profesorów Lwowskich zamordowanych w 1941 roku.

Uroczyste odsłonięcie Pomnika odbyło się 3 lipca 2011 r. na wzgórzach Wuleckich we Lwowie. W uroczystości udział wzięli prezydent Wrocławia Rafał Dutkiewicz oraz mer Lwowa Andrij Sadovy, natomiast metropolita lwowski wraz z greckokatolickim arcybiskupem Lwowa Ihorem Wozniakiem i greckokatolickim biskupem-ordynariuszem eparchii wrocławsko-gdańskiej Włodzimierzem Juszcakiem dokonali poświęcenia pomnika.

Odsłonięcie poprzedziła msza święta w kościele p.w. Marii Magdaleny.

W uroczystościach wzięło udział około **2.000** osób.

IV.12. Działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych

IV.12.1. Prowadzenie Punktu Informacji o Nadodrze - Infopunkt Łokietka 5

Liczba zawartych umów: 1

W 2011 r. kontynuowano realizację zadania publicznego, którego przedmiotem jest prowadzenie Punktu Informacji o Nadodrze, zwanego dalej Infopunktem Łokietka 5 (umowa obowiązuje do 31.12.2012). Podstawowym zadaniem organizacji pozarządowej jest promocja obszaru rewitalizowanego oraz informowanie o działaniach podejmowanych przez Gminę Wrocław i jednostki współpracujące w ramach rewitalizacji Nadodrza. Miasto przygotowało kwestie merytoryczne z tym związane, wyposażając Infopunkt Łokietka 5 w niezbędne materiały dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej, projektów unijnych w zakresie rewitalizacji, informacje o bieżącej ofercie lokalowej Miasta w ramach przeznaczania lokali na działalność rzemieślniczo-artystą, zdjęcia, mapy itp.

W pierwszej połowie 2011 roku w Infopunkcie kontynuowano debaty Habeas Lounge – dyskusje społeczne z zapraszanymi ekspertami na tematy związane z rewitalizacją.

W ramach budowania postaw przedsiębiorczych Miasto wraz z Infopunktem zorganizowało na Nadodrze konkurs na świąteczną witrynę oraz „Baz-Art” – świąteczny kiermasz sztuki absolwentów ASP. Przedsiębiorcy z Nadodrza coraz liczniej uczestniczą w spotkaniach w Infopunkcie. Zorganizowano 5 takich spotkań. Dotyczyły one zaangażowania przedsiębiorców w projekt rewitalizacji, aspektów prowadzenia firmy, rozliczania podatków, ekspozycji towarów w celu zwiększenia oddziaływania handlowego.

Operator Infopunktu Łokietka 5 nawiązał intensywną współpracę z przedsiębiorcami, którzy uruchomili działalność na obszarze wsparcia. Dzięki dużemu zaangażowaniu w sprawy społeczne mieszkańców, Infopunkt stał się miejscem centrotwórczym, bardzo ważnym dla Nadodrza. Promuje też twórczość nadodrzańskich rzemieślników i artystów, podnosząc w ten sposób rangę i wizerunek dzielnicy.

IV.13 Wsparcie techniczne

IV.13.1. Realizacja zadania na wsparcie techniczne polegające na budowie boiska piłkarskiego o sztucznej nawierzchni „Wychowanie przez sport”

Liczba zawartych umów: 1

W ramach projektu „Wychowanie przez sport” w 2010 roku przy Zespole Szkół Sióstr Salezjanek przy Pl. Franciszkańskim 1/3 zakończono budowę boiska poliuretanowo- kauczukowego wraz z bramkami stalowymi do piłki ręcznej, oraz siatkami do siatkówki i do tenisa ziemnego. W 2011 roku zadanie polegało na prowadzeniu zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży na przedmiotowym boisku.

IV.13.2. Wsparcie techniczne, adaptacja pomieszczeń i wyposażenie lokalu przy ul. Legnickiej 65 na prowadzenie Centrum Wolontariatu Miejskiego podczas UEFA UERO 2012

Liczba zawartych umów: 1

W wyniku realizacji zadania publicznego, zaadoptowane zostały przestrzenie, w których możliwe stało się prowadzenie Centrum Wolontariatu Miejskiego. Prace remontowe prowadzono na powierzchni użytkowej **600 m²** lokalu. Udało się w pełni zagospodarować ok. 400 m² przestrzeni, a wśród nich wymienić należy 2 biura Centrum Wolontariatu Miejskiego, które funkcjonują od listopada. Oddana do użytku została również jedna w pełni wyposażona sala szkoleniowa z łazienką, nowa klatka schodowa oraz korytarz. Sporządzona została również niezbędna dokumentacja projektowa budynku. Ponadto odświeżono i oddano do dyspozycji jedno pomieszczenie biurowe i 2 sale szkoleniowe.

W części z salami konferencyjno-szkoleniową oraz audiowizualną przeprowadzone zostały prace przystosowawcze miejsca do prowadzenia Wolontariatu Miejskiego podczas UEFA EURO 2012. Wśród wykonanych prac wymienić należy: zbitie tynków, wymianę okien, zamurowanie 4 okien, burzenie ścian i wymurowanie nowych wg projektu, położenie instalacji wodno-kanalizacyjnej, położenie kafli podłogowych w nowych łazienkach, wylanie podłogi lastrykowych na powierzchni 200 m², montaż instalacji CO. Części prac remontowo-wykończeniowych, jak położenie tynków czy wykładziny nie udało się przeprowadzić ze względu na brak środków, co spowodowane było nieoczekiwanymi kosztami związanymi z kiepskim stanem technicznym budynku oraz koniecznością jego przystosowania do przepisów budowlanych oraz przepisów bezpieczeństwa (np.: wylanie posadzek lastrykowych, murowanie kominów, tynkowanie elewacji, wykonanie barierek na klatkach schodowych). Określenie liczbowe zadania:

1. Dokumentacja projektowa – 5 szt.
2. Prace adaptacyjne – 600 m² (w tym 1 sala szkoleniowa, 2 biura, 1 sala audiowizualna, 1 sala koncertowa, 3 łazienki, 1 klatka schodowa, 29 okien, 14 par drzwi) doprowadzenie pomieszczeń do stanu surowego, bez zakupu wyposażenia.
3. Nadzór budowlany – 5 miesięcy.
4. Wyposażenie sali szkoleniowej i łazienki - 11 lamp, 2 stoły, 7 zasłon, 1 kpl. armatury, 2 kpl. poręczy dla niepełnosprawnych, itp.
5. Schodolaz – 1 szt.
6. Obsługa – koszty eksploatacyjne 5 miesięcy (energia elektryczna i ciepła, wywóz śmieci).

IV.14. Wspieranie i promocja wolontariatu

IV.14. 1. Pawilon Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 – EYV2011 tour – Wolontariat Seniorów

Liczba zawartych umów: 1

EYV Tour 2011 stanowiło jedno z kluczowych wydarzeń w ramach obchodów Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 na poziomie Unii Europejskiej. Każdy kraj

członkowski UE gościł Tour promujący idee Europejskiego Roku Wolontariatu 2011 w postaci pawilonu, usytuowanego w ciekawej i atrakcyjnej przestrzeni miejskiej. Obecność wrocławskich i dolnośląskich organizacji pozarządowych zajmujących się popularyzowaniem i organizowaniem szeroko rozumianego wolontariatu senioralnego przyczyniła się do promocji Miasta Wrocławia, oraz upowszechniło działania podejmowane na rzecz seniorów we Wrocławiu. W zadaniu udział wzięło **39** wolontariuszy.

IV.15. Działania promocyjne

IV.15.1. Promocja Wrocławia poprzez zorganizowanie i prowadzenie lokalnego biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu (CW AE-W)

Liczba zawartych umów: 1

Zadanie zrealizowane w trybie Uchwały XVI/281/11 Rady Miejskiej Wrocławia z 15.09.2011r. w sprawie określenia trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Miasta, sposobu jej rozliczania oraz sposobu kontroli wykonania zadań zleczanych podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych i niedziałających w celu osiągnięcia zysku na zadania inne niż określone w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Celem zadania było utworzenie i uruchomienie we Wrocławiu biura Centrum Wiedzy Academia Europaea, stworzenie strony internetowej oraz zapoczątkowanie działań promocyjnych ukazujących Wrocław jako prężnie działający ośrodek naukowy.

W roku 2011 zadanie było wykonywane od 1.12.2011 r.

Działania w zakresie wykonywania działania publicznego:

1. Zorganizowanie i prowadzenie we Wrocławiu Biura Centrum Wiedzy Academia Europaea jako przedstawicielstwa londyńskiej instytucji Academia Europaea. Biuro zostało utworzone w lokalu wskazanym przez Gminę (Rynek 13), zakupione zostały materiały biurowe i zorganizowano stanowisko pracy. Stworzona została koncepcja strony internetowej polegająca na modyfikacji i przystosowaniu strony www.ae-info.org do potrzeb prezentacji Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu. Wstępnie ustalono, że strona ma zostać umieszczona na serwerze obsługującym oficjalną stronę Akademii Europaea, przygotowano koncepcje układu i rozmieszczenia poszczególnych pozycji na stronie.
2. Promocja Wrocławia poprzez budowanie pozycji Wrocławia jako silnego ośrodka akademickiego na arenie międzynarodowej, dzięki wytworzeniu materiałów informacyjnych – działania promocyjne prowadzone były poprzez mailing, pierwsza informacja została rozesłana po otwarciu Biura Centrum Wiedzy Academia Europaea we Wrocławiu.
3. Zaplanowanie i koordynacja wydarzeń konferencyjnych o charakterze naukowym z udziałem członków Academia Europaea
4. Przygotowanie ekspertyz i opinii opartych o zasoby wiedzy reprezentowanych przez członków Academia Europaea - dyspozycyjność biura w tym zakresie nie została wykorzystana ponieważ nie pojawiły się

prośby o przygotowanie stanowiska lub opinii z obszaru wiedzy i dziedzin nauki stanowiących domenę członków Academia Europaea.

5. Udział w spotkaniach i konferencjach międzynarodowych w Polsce i za granicą polskich członków Academia Europaea oraz koordynatorów projektu. W dniach 15-17 grudnia 2011 r. w związku z Ceremonią Otwarcia we Wrocławiu Biura Centrum Wiedzy Academia Europaea miała miejsce wizyta członków Akademii Europaea. Podczas wizyty zorganizowano: Ceremonię Otwarcia w Starym Ratuszu, konferencję prasową, Ceremonię Przecięcia Wstęgi przy Odsłonięciu Tablicy Akademii Europaea, umieszczonej na kamienicy Rynek 13, lunch roboczy, Koncert w Filharmonii, Cocktail Reception w Hotelu Europeum.
6. Inne formy współpracy ze środowiskiem akademickim wpływające na rozwój gospodarczy i tworzenie nowych miejsc pracy , rozwój społeczny i kulturalny oraz rozwój systemu wsparcia innowacji.

Postacie ze świata nauki oraz inne znakomite osobistości z kręgów biznesowych , jak również przedstawiciele znaczących instytucji , podczas wydarzenia mieli okazję wymienić z zaproszonymi gośćmi wiele cennych uwag, kontaktów i idei, co przyczyniło się do nawiązania oraz zacieśnienia między nimi istotnych więzi.

Źródła danych:

1. Biuro ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi Urzędu Miejskiego
2. Wydziały/Biura merytoryczne Urzędu Miejskiego
3. Wydział Księgowości Urzędu Miejskiego
4. Miejskie jednostki budżetowe